

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Διπλωματική εργασία

«Πολυκριτήρια και Χρηματοοικονομική Ανάλυση των
Εταιρειών Τροφίμων στην Ελλάδα»

ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Επιβλέπων καθηγητής:

Ζοπουνίδης Κωνσταντίνος

Χανιά, Αύγουστος 2022

Περίληψη

Στην παρούσα διπλωματική εργασία διερευνάται και αναλύεται ο κλάδος τροφίμων στην Ελλάδα για τη χρονική περίοδο 2015-2020. Η σημαντικότητα που δινόταν από την αρχαιότητα ακόμα στην διατροφή, όπου μέχρι τις μέρες μας διαμορφώνει ένας από τους σημαντικότερους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, είναι ένας από τους λόγους που οδήγησαν στη συγκεκριμένη μελέτη. Για την ανάλυση του κλάδου έγινε επιλογή ενός δείγματος αποτελούμενο από δεκατέσσερις (14) εταιρείες τροφίμων με βάση δύο διαφορετικών κριτηρίων. Οι οκτώ (8) εκ των οποίων είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και οι υπόλοιπες έξι (6) επιλέχθηκαν με βάση το κριτήριο των πολύ μεγάλων επιχειρήσεων. Για την ανάλυση αυτή, προτιμήθηκε η μέθοδος της χρηματοοικονομικής ανάλυσης με τη χρήση αριθμοδεικτών με σκοπό την αξιόπιστη μελέτη και σύγκριση της οικονομικής πορείας του κλάδου, στο εξεταζόμενο χρονικό διάστημα. Τέλος, προκειμένου να ισχυροποιηθεί η εγκυρότητα της εκτίμησης των επιδόσεων των εταιρειών του κλάδου τροφίμων αλλά και να γίνει κατάταξη των συγκεκριμένων επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη χρηματοοικονομικά κριτήρια, χρησιμοποιήθηκε η πολυκριτήρια μέθοδος PROMETHEE II.

Περίληψη στα Αγγλικά

In this thesis, we consider the food sector in Greece for the period 2015-2020 to be investigated and analyzed. The importance that was given from antiquity to nutrition, which to this day forms one of the most important sectors of the Greek economy, is one of the reasons that led to this study. For the analysis of the industry, it was selected a sample consisting of fourteen (14) food companies based on two different criteria. The eight (8) of which are listed on the Athens Stock Exchange and the remaining six (6) were selected based on the criteria of very large companies. For this analysis, the method of financial analysis with the use of ratios was preferred to reliably study and compare the economic course of the industry in the period under review. Finally, to strengthen the validity of the performance appraisal of food companies and to rank companies using financial criteria, the multi-criteria PROMETHEE II method was used.

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1.....	6
1.1 Βασικά διαρθρωτικά μεγέθη βιομηχανίας τροφίμων και ποτών.....	7
1.2 Τελική κατανάλωση νοικοκυριών.....	8
1.3 Απασχόληση του κλάδου τροφίμων και ποτών.....	11
1.4 Εξωτερικό εμπόριο τροφίμων και ποτών.....	14
Κεφάλαιο 2.....	17
2.1 Εισαγωγή.....	17
2.2 Εργαλεία Ανάλυσης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.....	18
2.3 Γενικά για τους Αριθμοδείκτες.....	20
2.4 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα Χρήσης Αριθμοδεικτών.....	20
2.5 Κατηγορίες Αριθμοδεικτών.....	21
Κεφάλαιο 3.....	30
3.1 Οι εταιρείες του κλάδου τροφίμων που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.....	30
3.1.1 ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ.....	31
3.1.2 ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ ΑΕ.....	31
3.1.3 ΑΡΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ ΑΕ.....	32
3.1.4 ΚΡΙ – ΚΡΙ ΑΕ.....	33
3.1.5 ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ.....	34
3.1.6 ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ ΑΕ.....	35
3.1.7 Π.Γ. ΝΙΚΑΣ ΑΒΕΕ.....	36
3.1.8 ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ.....	37
3.2 Οι εταιρείες του κλάδου τροφίμων που επιλέχθηκαν με βάση το κριτήριο «πολύ μεγάλες επιχειρήσεις».....	38
3.2.1 ΕΙ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ.....	39
3.2.2 ΦΟΥΡΝΟΙ ΒΕΝΕΤΗ.....	40

3.2.3 ΝΕΟΓΑΛ.....	41
3.2.4 ΦΑΓΕ ΑΕ.....	41
3.2.5 TSAKIRIS CHIPS.....	42
3.2.6 ΚΟΛΙΟΣ ΑΕ.....	43
Κεφάλαιο 4.....	44
4.1 Οικονομική ανάλυση εξεταζόμενου χρονικού διαστήματος.....	44
4.2 Διαχρονική εξέλιξη μεγεθών.....	81
Κεφάλαιο 5.....	86
5.1 Θεωρητικό υπόβαθρο μεθόδου PROMETHEE.....	86
5.2 Εξαγωγή αποτελεσμάτων της μεθόδου PROMETHEE.....	91
5.3 Κατάταξη εταιρειών.....	92
Κεφάλαιο 6.....	96
Συμπεράσματα.....	96
Βιβλιογραφία.....	98

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ιστορική αναδρομή και στατιστικά στοιχεία του κλάδου τροφίμων στην Ελλάδα

Η ελληνική βιομηχανία τροφίμων και ποτών αποτελεί αναμφισβήτητα στο πέρας όλων αυτών των δεκαετιών έναν από τους πιο σημαντικούς κλάδους του δευτερογενή τομέα της οικονομίας της χώρας μας. Αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της μεταποίησης στην Ελλάδα, αποτελώντας σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης της παραγωγικής δραστηριότητας, αλλά και ανάπτυξης της χώρας συνολικά. Κάτι το οποίο σημαίνει ότι οι εξελίξεις και οι αλλαγές γύρω από τον κλάδο τροφίμων και ποτών, έχουν επιρροή στο σύνολο της ελληνικής παραγωγικής διαδικασίας. Μάλιστα, ακόμα και σε δύσκολες περιόδους για την Ελλάδα ή και σε παγκόσμιο επίπεδο (όπως εποχές κρίσης ή ύφεσης), ο κλάδος μπόρεσε να διατηρήσει τις προδιαγραφές ώστε να διαδραματίζει τον βασικό πυλώνα στην ελληνική οικονομία. Τα βασικά χαρακτηριστικά που περιγράφουν τον κλάδο αφορούν τη δυναμική και την ανταγωνιστικότητα με επενδύσεις που εξαπλώνονται τόσο τα Βαλκάνια και συνεχίζουν σε ολόκληρη την Ευρώπη, μετά από την Ελλάδα. Τα κύρια χαρακτηριστικά του κλάδου στην Ελλάδα επιδρούν στην κίνηση της οικονομίας εντός των συνόρων σε ότι αφορά τον αριθμό των εταιρειών, τη συμβολή στην απασχόληση και το ΑΕΠ. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά επιβεβαιώνονται αν σκεφτεί κανείς ότι ο κλάδος μέχρι και το 2011 (σε περίοδο που η Ελλάδα διένυε ρυθμούς κρίσης) εμφάνιζε ακόμα τάσεις ανόδου και εξέλιξης, εν αντιθέσει με τις υπόλοιπες επιχειρήσεις που βίωσαν σοβαρές επιπτώσεις στις πωλήσεις και στην παράγωγή τους.

Τα προϊόντα υψηλής ποιότητας, η ελληνική υπογραφή, καθώς και η στοχευμένη προώθηση των ελληνικών τροφίμων στις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες αγορές εδώ και πολλά χρόνια, αποτελούν τους κυρίαρχους λόγους που η εγχώρια βιομηχανία τροφίμων και ποτών καταφέρνει να διεισδύει στο παγκόσμιο στερέωμα της μεταποίησης και να διατηρεί το υψηλό προφίλ της στο πέρας των δεκαετιών ξεπερνώντας τις όποιες δυσκολίες. Η δημιουργία προστιθέμενης αξίας και η επίρρωση της διαφήμισης του κλάδου σε όλα τα μήκη και τα πλάτη των διεθνών αγορών εναπόκειται σε μεγάλο ποσοστό και στην προβολή του ελληνικού προϊόντος, την αδιαμφισβήτητη ποιότητα, τη διαφοροποίηση και την ενίσχυση του προτύπου της ελληνικής ή μεσογειακής κουζίνας. Επιπλέον, η σημαντικότητα που διακατέχει τον κλάδο των τροφίμων μπορεί να διαπιστωθεί μέσα από τη σύνδεσή του και με άλλους τομείς της οικονομίας. Αυτό συμβαίνει καθώς τα τρόφιμα αποτελούν ένα από τα βασικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στον τουρισμό (πρωτογενής τομέας της οικονομίας), με τη χρήση τους στον τομέα των υπηρεσιών, όπως εστιατόρια και ξενοδοχεία.

Όσον αφορά την πρόοδο της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων τροφίμων, αυτή έχει ως συνάρτηση το ανθρώπινο δυναμικό, κατά βάση με τα προσόντα, τις απαιτούμενες γνώσεις και τον βαθμό ειδίκευσής του. Ο κλάδος τροφίμων ξεχωρίζει λόγω της υψηλής εξειδίκευσης της απασχόλησης καθώς σε αυτή περιλαμβάνεται μία πλούσια γκάμα ειδικοτήτων και αντικειμένων που δεν αφορούν αποκλειστικά στον τομέα της μεταποίησης. Συνεπώς, η διαρκής εξέλιξη και επιστημονική κατάρτιση, η ανταπόκριση σε πάσης φύσεως ερεθίσματα και η διάχυση γνώσης του ανθρώπινου δυναμικού απαρτίζουν βασικά συστατικά ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθεί γρήγορα, έγκαιρα και με αποδοτικό τρόπο στις σύγχρονες προκλήσεις του διεθνούς ανταγωνισμού και στην εξέλιξη της τεχνολογίας και του ρυθμού στον καθημερινό τρόπο ζωής.

1.1 Βασικά διαρθρωτικά μεγέθη βιομηχανίας τροφίμων και ποτών

Στο παρόν υποκεφάλαιο θα εξεταστεί η συμβολή της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών σε κύρια διαρθρωτικά μεγέθη. Τα στοιχεία έχουν εξαχθεί από τη βάση Structural Business Statistics της Eurostat και αφορούν συγκεκριμένα στον αριθμό των επιχειρήσεων, τον κύκλο εργασιών, την αξία παραγωγής, την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία και τον αριθμό των εργαζομένων.

Μέγεθος	Μεταποίηση	Τρόφιμα	Ποτά
Αριθμός επιχειρήσεων	↓ -0,5%	↓ -0,9%	↓ -2,0%
Κύκλος εργασιών	↑ 12,5%	↑ 2,9%	↓ -3,3%
Αξία παραγωγής	↑ 13,7%	↑ 5,9%	↓ -7,1%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία	↑ 2,9%	↑ 4,5%	↑ 7,5%
Αριθμός εργαζομένων	↓ -0,1%	↓ -4,6%	↑ 29,9%

Πίνακας 1.1 (Πηγή: IOBE)

Ο παραπάνω πίνακας 1.1 μας πληροφορεί για τα ποσοστά μεταβολής των διαρθρωτικών μεγεθών μεταξύ των ετών 2017 και 2018. Η χρονολογία αυτή επιλέχτηκε ως το πιο πρόσφατο δείγμα που αφορά τις μεταβολές στον κλάδο τροφίμων και ποτών. Για τον αριθμό των οικονομικών οργανισμών του κλάδου παρουσιάζεται μείωση, αλλά και γενικότερα στον τομέα της μεταποίησης διακρίνεται ελάττωση της τάξεως του 0,5%. Η μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων σημειώνει μείωση και στον κλάδο των ποτών. Θετικά αποτελέσματα εντοπίζονται στον τζίρο (κύκλο εργασιών) των δύο κλάδων της οικονομίας, με μεγάλη αύξηση να σημειώνεται στη μεταποίηση (+12,5%). Συγκεκριμένα παρατηρείται σημαντική αύξηση στα τρόφιμα, ενώ πτώση του κύκλου εργασιών σημειώνεται στα ποτά (-

3,2%). Ακόμα, βελτιστοποιημένες μεταβολές παρατηρούνται και στην αξία παραγωγής στη μεταποίηση και τα τρόφιμα (κατά +13,8% και +5,9% αντίστοιχα), ενώ η αξία παραγωγής στα ποτά καταγράφει πτώση περίπου 7%. Για τους όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, διακρίνουμε σημαντική αύξηση να σημειώνεται στα ποτά, όταν στο σύνολο του μεταποιητικού κλάδου και στα τρόφιμα παρατηρείται επίσης αύξηση αλλά μικρότερη, δηλαδή της τάξης του +2,9% και +4,5% αντίστοιχα. Όσον αφορά τον αριθμό των εργαζομένων, στα τρόφιμα παρουσιάζεται μικρότερος κατά 4,5% το 2018 σε σχέση με το 2017 (με -0,1% για τη μεταποίηση), ενώ πολύ μεγάλη αύξηση καταγράφεται στον κλάδο των ποτών, σχεδόν της τάξεως του 30%

Διαρθρωτικά στοιχεία των υποκλάδων τροφίμων

Αφού εξετάστηκε η γενικότερη πορεία για τα βασικά διαρθρωτικά στοιχεία του κλάδου τροφίμων και ποτών στη χώρα μας, στη συνέχεια, κατηγοροποιούμε τα βασικά χαρακτηριστικά διάρθρωσης που αφορούν τους υποκλάδους τροφίμων όπως αυτά προκύπτουν σύμφωνα με τον IOBE για το έτος 2019.

- Για την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία διακρίνουμε την αρτοποιία και τα αλευρώδη να καταλαμβάνουν την κορυφή με ποσοστό 20% και να ακολουθούν με μια μικρή αλλά σημαντική διαφορά τα φρούτα και λαχανικά με ποσοστό 16%. Στην τρίτη θέση συναντάμε τα γαλακτοκομικά και τα ποτά με ένα ποσοστό που αφορά το 14%.

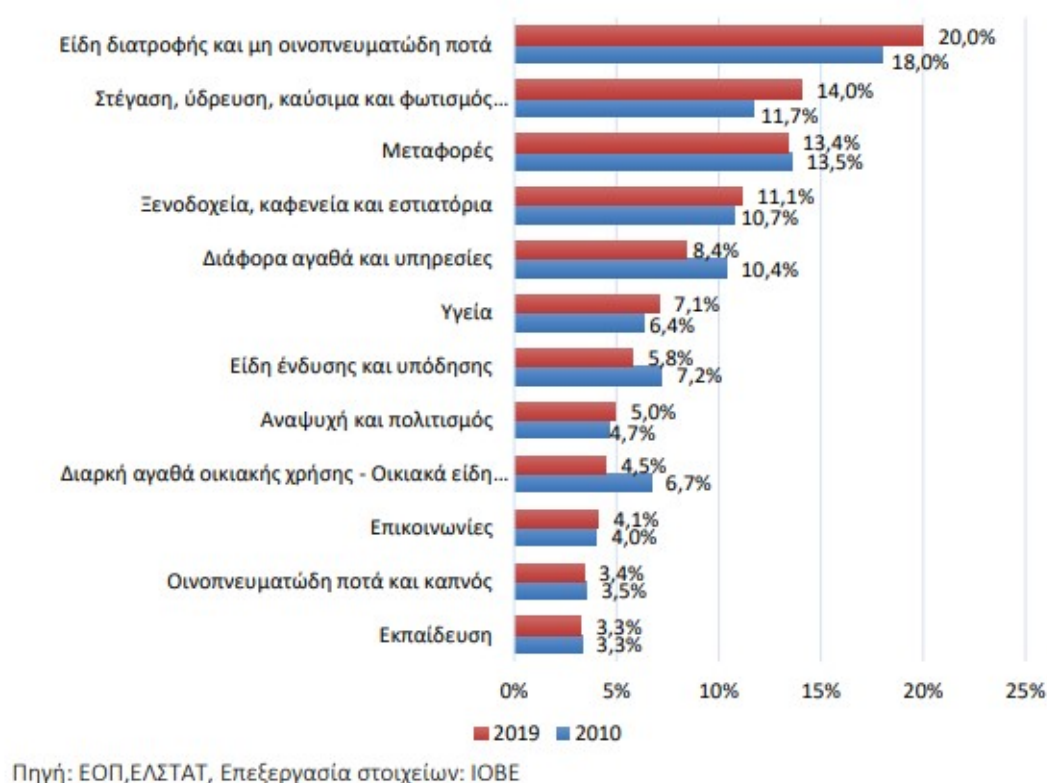
- Όσον αφορά την αξία παραγωγής, οι διαφορές είναι πολύ μικρές για να εξαχθεί ένα ασφαλές συμπέρασμα ότι κάποιος υποκλάδος ξεχωρίζει. Τα γαλακτοκομικά βρίσκονται στην πρώτη θέση με ποσοστό της τάξεως 17%, ενώ πολύ κοντά βρίσκονται η αρτοποιία και τα αλευρώδη (16%) και τα Φρούτα και λαχανικά (14%).

- Στον αριθμό των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των τροφίμων και των ποτών, διακρίνεται κυριαρχία της αρτοποιίας με τα αλευρώδη (59%), ενώ στη συνέχεια με σαφώς χαμηλότερα ποσοστά συμπληρώνουν την κορυφή τα έλαια και λίπη (11%) και τα άλλα είδη διατροφής και τα ποτά (7%).

- Σχετικά με τον κύκλο εργασιών, εντοπίζεται άλλη μια πρωτιά για τον υποκλάδο της αρτοποιίας με τα αλευρώδη σε ποσοστό 16% και ακολουθούν κατά σειρά σε κοντινά ποσοστά τα γαλακτοκομικά προϊόντα (15%), τα φρούτα και λαχανικά (14%), τα ποτά (13%) και το κρέας (από 12%).

- Τέλος, σε ότι έχει να κάνει με τον αριθμό των εργαζομένων, η αρτοποιία και τα αλευρώδη καταλαμβάνουν την πρώτη θέση (42%), ενώ στη δεύτερη θέση βρίσκονται τα φρούτα και λαχανικά (13%) και ακολουθούν τα άλλα είδη διατροφής και τα γαλακτοκομικά προϊόντα (από 10%).

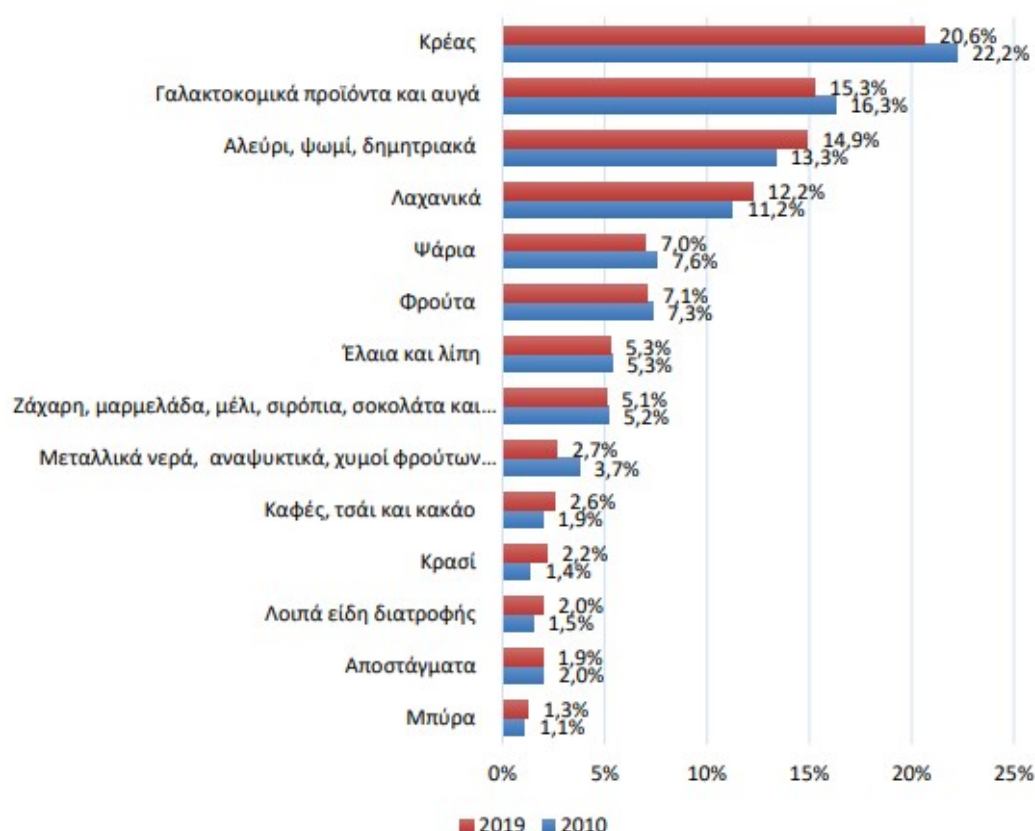
1.2 Τελική κατανάλωση νοικοκυριών

Διάγραμμα 1.2: Κατανομή δαπάνης νοικοκυριών ανά σκοπό κατανάλωσης 2010 έως 2019

Στο παραπάνω διάγραμμα (1.2) αναλύεται η ποσοστιαία κατανομή της μέσης μηνιαίας δαπάνης των νοικοκυριών στις δώδεκα (12) βασικές κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών μέσα στο χρονικό διάστημα 2010-2019. Παρατηρούμε τη σημαντική αύξηση που σημειώθηκε στα είδη διατροφής (αύξηση 2 ποσοστιαίων μονάδων από το 2010 στο 2019) κάτι που αποδεικνύει τη σπουδαιότητα του κλάδου τροφίμων στη χώρα μας. Ο κλάδος των τροφίμων καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό κατανάλωσης με μεγάλη διαφορά από τους υπόλοιπους κλάδους. Ακολουθώντας, στη δεύτερη θέση της κατάταξης βρίσκεται η στέγαση με ποσοστό που παρουσιάζει αύξηση 2,3 ποσοστιαίων μονάδων (τη μεγαλύτερη αύξηση από όλους τους κλάδους) και φτάνει στο 14,0% για το 2019. Κλάδοι που παρουσίασαν αρνητική μεταβολή (μείωση) αφορούν τα διαρκή αγαθά οικιακής χρήσης, με ποσοστιαία μείωση 2,2%, οι μεταφορές με ποσοστιαία μείωση 1% και τα είδη ένδυσης και υπόδησης με μείωση της τάξεως του 1,4%. Τέλος, στις κατηγορίες επικοινωνίες, οινοπνευματώδη ποτά και καπνός και εκπαίδευση παρατηρούμε πολύ μικρές μεταβολές στα ποσοστά τους (σχεδόν στασιμότητα).

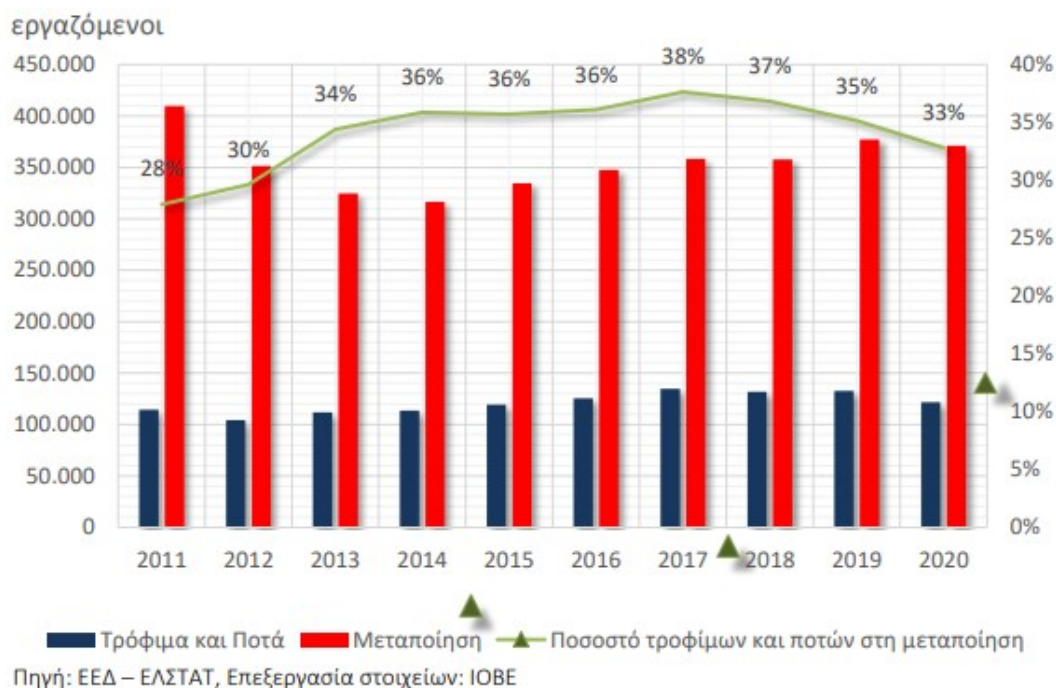
Κατανομή δαπάνης νοικοκυριών στα είδη διατροφής

Διάγραμμα 1.3: Κατανομή δαπάνης νοικοκυριών ανά σκοπό κατανάλωσης 2010 έως 2019 (IOBE)

Στο παραπάνω διάγραμμα παρουσιάζεται η κατανομή της δαπάνης σχετικά με την κατανάλωση των νοικοκυριών στις υποκατηγορίες των ειδών διατροφής για τα έτη 2010 και 2019. Σε γενικές γραμμές οι μεταπτώσεις δεν είναι πολύ έντονες και συνεπώς διακρίνεται μια σχετική σταθερότητα στο βάθος της δεκαετίας. Παρατηρούμε ότι αύξηση σημειώνεται στα είδη διατροφής όπως το αλεύρι, το ψωμί, τα δημητριακά με ποσοστιαία αύξηση 1,6%, στα λαχανικά με ποσοστιαία αύξηση 1%, στον καφέ, το τσάι, το κακάο με ποσοστιαία αύξηση 0,7%, στο κρασί με ποσοστιαία αύξηση 0,8%, στα λοιπά είδη διατροφής με ποσοστιαία αύξηση 0,5% και τέλος στην μπύρα με ποσοστιαία αύξηση 0,2%. Αντιθέτως, πτώση στα ποσοστά τους σημειώνουν τα είδη διατροφής όπως το κρέας, τα γαλακτοκομικά, το ψάρι και τα φρούτα αντιστοιχώντας στο 20,6%, 15,3%, 7,0% και 7,1% της μηνιαίας δαπάνης αντίστοιχα για το 2019.

1.3 Απασχόληση του κλάδου τροφίμων και ποτών

Διάγραμμα 1.4: Απασχόληση και ποσοστό συμμετοχής στο σύνολο μεταποίησης

Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών είναι γνωστό πως αποτελεί το μεγαλύτερο «οξυγόνο» της Ελλάδας όσον αφορά το δευτερογενή τομέα της οικονομίας. Συνεπώς είναι λογικό ο συγκεκριμένος κλάδος να προσελκύει αρκετά ανθρώπινα χέρια. Με βάση και το παραπάνω διάγραμμα συμπεραίνουμε ότι το ποσοστό στο σύνολο των απασχολούμενων της μεταποίησης διατηρείται σε υψηλά στρώματα τα τελευταία χρόνια, χωρίς όμως να σημειώνει άνοδο. Παρατηρούμε πως το 2017 το ποσοστό εργατικού δυναμικού τροφίμων και ποτών στο σύνολο της απασχόλησης στη μεταποίηση είχε φτάσει μέχρι και στο 38%, νούμερο που καθίσταται ως το υψηλότερο της δεκαετίας. Τελικά, η δεκαετία (2011-2020) που αφορά το ποσοστό του εργατικού δυναμικού τροφίμων και ποτών στο σύνολο της απασχόλησης στη μεταποίηση, θα κλείσει με ένα ποσοστό της τάξεως του 33%.

Απασχόληση στους υποκλάδους τροφίμων και ποτών

Κλάδος	Αριθμός εργαζομένων 2019	Αριθμός εργαζομένων 2020	% μεταβολή 2020/2019	
Τρόφιμα	119.967	111.606		-7,0%
Ζωοτροφές	2.606	1.916		-26,5%
Φρούτα και λαχανικά	15.243	13.878		-9,0%
Προϊόντα αλευρόμυλων	2.884	3.390		17,5%
Γαλακτοκομικά προϊόντα	16.073	16.258		2,6%
Αρτοποιία και αλευρώδη	50.919	50.046		-1,7%
Ποτοποιία	12.566	10.118		-19,5%
Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη	4.052	6.154		51,9%
Κρέας	10.067	7.057		-29,9%
Ψάρια	6.001	3.841		-36,0%
Άλλα είδη διατροφής	12.341	9.066		-26,5%

Πίνακας 1.5: Απασχόληση στους υποκλάδους τροφίμων και ποτών

Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζεται η μεταβολή του ανθρώπινου δυναμικού σε ορισμένες κατηγορίες του υποκλάδου τροφίμων και ποτών για την περίοδο 2019-2020. Από τους υποκλάδους των τροφίμων και ποτών το 2020, τρεις μόνο κλάδοι παρουσιάζουν θετική μεταβολή στον αριθμό του εργατικού δυναμικού. Παρατηρούμε πως η μεγαλύτερη αύξηση σημειώνεται στα έλαια και λίπη, αφού το εργατικό δυναμικό αυξήθηκε από 4.052 εργαζομένους το 2019 σε 6.154 εργαζομένους το 2020, και στα προϊόντα αλευρόμυλων με 506 παραπάνω εργαζομένους για το 2020. Τα φρούτα και λαχανικά, ένας πολύ σημαντικός υποκλάδος των τροφίμων, παρουσιάζουν πτώση στα εργασιακά χέρια για το 2020. Ακόμα, μείωση στο εργατικό προσωπικό σημειώνεται και στις ζωοτροφές (με ελάττωση των εργαζομένων κατά 690). Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι τα προϊόντα αρτοποιίας και αλευρώδη, ο υποκλάδος δηλαδή με τους περισσότερους εργαζόμενους (σχεδόν 50 χιλιάδες το 2020), καταγράφει πτώση της τάξης του 1,7% το 2020 σε σχέση με το 2019.

Κατανομή απασχολούμενων ανά εκπαιδευτικό επίπεδο

Επίπεδο εκπαίδευσης τρόφιμα και ποτά	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. Μέχρι Γυμνάσιο (ISCED11: 0-2)	46%	42%	41%	37%	35%	33%	30%	27%	29%
2. Λύκειο (ISCED11: 3)	34%	35%	39%	40%	41%	43%	43%	42%	43%
3. Μεταδευτεροβάθμια (ISCED11: 4)	7%	7%	7%	7%	9%	7%	9%	11%	10%
4. Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ (ISCED11: 5-6)	13%	14%	13%	14%	14%	15%	15%	17%	16%
5. Μεταπτυχιακές σπουδές (ISCED11: 7-8)	1%	1%	1%	1%	1%	2%	3%	2%	2%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Μεταποίηση	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. Μέχρι Γυμνάσιο (ISCED11: 0-2)	41%	38%	37%	36%	33%	30%	28%	27%	27%
2. Λύκειο (ISCED11: 3)	33%	35%	36%	37%	37%	38%	40%	40%	40%
3. Μεταδευτεροβάθμια (ISCED11: 4)	9%	9%	9%	9%	10%	9%	10%	10%	10%
4. Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ (ISCED11: 5-6)	15%	16%	17%	16%	18%	20%	18%	19%	20%
5. Μεταπτυχιακές σπουδές (ISCED11: 7-8)	2%	2%	1%	2%	2%	3%	4%	4%	4%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Οικονομία	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. Μέχρι Γυμνάσιο (ISCED11: 0-2)	31%	29%	27%	27%	25%	23%	23%	22%	21%
2. Λύκειο (ISCED11: 3)	30%	30%	31%	31%	32%	32%	32%	32%	32%
3. Μεταδευτεροβάθμια (ISCED11: 4)	9%	9%	8%	9%	9%	9%	10%	10%	10%
4. Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ (ISCED11: 5-6)	27%	28%	30%	29%	30%	30%	31%	31%	31%
5. Μεταπτυχιακές σπουδές (ISCED11: 7-8)	3%	4%	4%	4%	4%	5%	5%	6%	6%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: ΕΕΔ – ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Πίνακας 1.6

Σε ότι έχει να κάνει με το επίπεδο εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού που εργάζεται στον κλάδο τροφίμων και ποτών, όπως μπορούμε να συμπεράνουμε από τον πίνακα 1.6, η πλειοψηφία φαίνεται πως έχει αποφοιτήσει από την δευτεροβάθμια εκπαίδευση (γυμνάσιο και λύκειο), σε ποσοστό το οποίο όμως έχει παρουσιάσει πτώση από το έτος 2011 μέχρι και το έτος 2019. Ακόμα, στα τρόφιμα και τα ποτά, συναντάμε ένα ποσοστό της τάξεως του 18% των εργαζομένων (2019), που είναι απόφοιτοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ ή ΤΕΙ και κατέχουν μεταπτυχιακό.

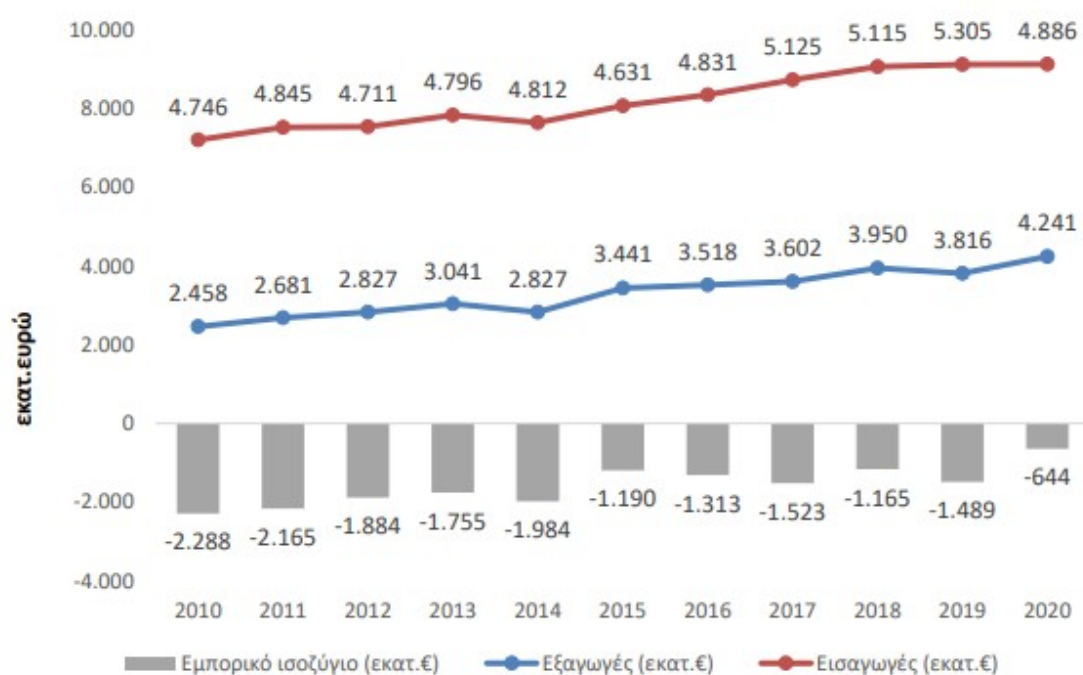
Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη	4,6%	4,4%	5,4%	3,6%	2,9%	2,2%	3,6%	3,7%	3,2%
Επαγγελματίες	5,1%	5,7%	3,4%	2,9%	2,5%	3,4%	5,1%	5,3%	3,5%
Τεχνικοί	4,3%	3,5%	3,3%	4,9%	3,3%	3,4%	3,7%	3,7%	4,3%
Υπάλληλοι γραφείου	5,1%	3,7%	5,7%	6,1%	6,5%	6,3%	7,3%	6,7%	7,3%
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	10,3%	12,6%	14,2%	12,0%	16,8%	16,0%	16,3%	15,1%	16,6%
Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	0,3%	0,1%	0,2%	0,1%	0,0%	0,0%	0,7%	0,5%	0,3%
Ειδικευμένοι τεχνίτες	42,2%	41,4%	36,7%	37,3%	35,7%	37,8%	33,2%	31,7%	29,7%
Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές (μονταδόροι)	21,5%	21,1%	22,4%	23,3%	20,9%	18,9%	17,7%	19,7%	21,7%
Ανεπίδοτοι εργάτες, χειρωνακτές και μικροεπαγγελματίες	6,6%	7,6%	8,7%	9,9%	11,3%	11,9%	12,4%	13,5%	13,3%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: ΕΕΔ – ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Πίνακας 1.7: Κατανομή απασχολούμενων σε βασικές κατηγορίες επαγγελματιών

Αν ειδικοποιήσουμε τις βασικές επαγγελματικές κατηγορίες του ανθρώπινου δυναμικού στη βιομηχανία τροφίμων και ποτών, προκύπτουν τα στατιστικά στοιχεία του πίνακα 1.7. Οι περισσότεροι εξ' αυτών προέρχονται από την κατηγορία των ειδικευμένων τεχνιτών, ποσοστό το οποίο όμως έχει σημειώσει πτώση ως προς το γενικό σύνολο από 42,2% το 2011 σε 29,7% το 2019. Επιπρόσθετα, αξιοσημείωτη είναι η άνοδος που έχουν παρουσιάσει οι υπάλληλοι γραφείου το 2019, αλλά και η αύξηση που καταγράφεται στους απασχολούμενους στην παροχή υπηρεσιών και στους πωλητές εν συγκρίσει με το 2011.

1.4 Εξωτερικό εμπόριο τροφίμων και ποτών

Διάγραμμα 1.8: Εξωτερικό εμπόριο στη μεταποίηση τροφίμων και ποτών (εκατ. €) (IOBE)

Σε όρους εξωτερικού εμπορίου, το 2020 ο κλάδος μεταποίησης των τροφίμων και ποτών μείωσε το εμπορικό του έλλειμμα κατά 56,7% σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο έτος, όπως φαίνεται και στο διάγραμμα 1.8. Η μείωση στο εμπορικό έλλειμμα του κλάδου προκύπτει λόγω της βελτίωσης στον τομέα των εξαγωγών για το 2020 και την ταυτόχρονη μείωση στον αριθμό των εισαγωγών. Συνοπτικά, οι εισαγωγές τροφίμων και ποτών ανήλθαν στα 4,9 δισεκ. ευρώ για το 2020 (από 5,3

δισεκ. ευρώ το 2019). Αντίθετα, οι εξαγωγές τροφίμων και ποτών αυξήθηκαν κατά 11,1%, με την αξία τους να διαμορφώνεται στα 4,2 δισεκ. ευρώ.

Ροές εξωτερικού εμπορίου

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Εισαγωγές (εκατ.€)	4.746	4.845	4.711	4.796	4.812	4.631	4.831	5.125	5.115	5.305	4.886
Εξαγωγές (εκατ.€)	2.458	2.681	2.827	3.041	2.827	3.441	3.518	3.602	3.950	3.816	4.241
Εμπορικό ισοζύγιο (εκατ.€)	-2.288	-2.165	-1.884	-1.755	-1.984	-1.190	-1.313	-1.523	-1.165	-1.489	-644
Δείκτης Εξαγωγών/Εισαγωγές	52%	55%	60%	63%	59%	74%	73%	70%	77%	72%	87%

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt), Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Πίνακας 1.9

Για το κλάσμα εξαγωγές - εισαγωγές στον τομέα μεταποίησης τροφίμων και ποτών, δηλαδή ως προς τον λόγο των εγχώριων εξαγωγών προς τις αντίστοιχες εισαγωγές, αυτός έχει σημειώσει πολύ σημαντική αύξηση στο βάθος της δεκαετίας, φθάνοντας στο 87% για το έτος 2020 (από 52% που βρισκόταν το 2010). Ακόμα και σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος 2019, ο συγκεκριμένος δείκτης έχει αυξηθεί κατά 15 ποσοστιαίες μονάδες, κάτι που καταδεικνύει ότι οι εξαγωγικές προσπάθειες στον τομέα των μεταποιημένων τροφίμων που πραγματοποιούνται την τελευταία δεκαετία έχουν σημειώσει πρόοδο και έχουν ενισχυθεί σημαντικά.

Εμπορικό ισοζύγιο στους υποκλάδους των τροφίμων

ΙΣΟΖΥΓΙΟ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Σύνολο	-2.287,6	-2.164,7	-1.883,7	-1.754,8	-1.984,1	-1.189,9	-1.313,2	-1.522,7	-1.165,2	-1.488,6	-644,1
Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος και παραγωγή προϊόντων κρέατος	-1.028,6	-1.058,8	-1.057,2	-1.083,2	-1.029,2	-1.096,5	-1.036,9	-1.194,9	-1.091,0	-1.197,3	-959,6
Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων	-227,0	-266,2	-267,9	-265,3	-300,3	-221,5	-325,6	-327,4	-325,3	-365,0	-222,8
Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών	581,1	649,0	725,3	731,8	714,9	776,2	749,9	771,5	839,3	876,6	989,6
Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών	-15,0	45,0	70,9	250,5	-21,7	391,3	388,8	223,9	381,1	103,2	261,7
Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	-485,9	-489,3	-412,5	-425,1	-388,6	-180,4	-142,2	-195,2	-138,7	-129,2	4,6
Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων, παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου	-122,5	-142,6	-115,6	-138,3	-112,1	-100,7	-86,4	-69,6	-92,6	-94,6	-84,9
Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων	-36,9	-26,7	-27,9	-34,6	-30,9	-77,7	-11,7	-17,5	-0,2	5,0	13,1
Παραγωγή άλλων ειδών	-122,3	-125,3	-125,5	-125,9	-122,7	-121,1	-121,1	-125,6	-128,9	-125,0	-121,7
Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών	-133,9	-133,2	-122,9	-135,3	-140,3	-139,1	-145,0	-145,8	-154,5	-140,8	-157,8
Ποτοποιία	-212,2	-122,2	-74,2	-81,2	-74,4	-50,6	-86,0	-104,0	-91,9	-102,3	-21,4

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt), Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Πίνακας 1.10

Ως εμπορικό ισοζύγιο αγαθών ορίζουμε έναν ειδικό λογαριασμό στον οποίο αποτυπώνεται η διαφορά μεταξύ των εξαγωγών εμπορευμάτων μιας χώρας και των αντίστοιχων εισαγωγών της. Στον παραπάνω πίνακα εξάγουμε πληροφορίες αναλυτικά ανά κλάδο τροφίμων για τις εμπορικές ροές στο χρονικό διάστημα 2010 έως 2020. Η κατηγορία που αφορά τα επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά παρουσιάζει θετικό πρόσημο στο εμπορικό ισοζύγιο καθ' όλα τα έτη από το 2010 έως το 2020, ενώ με εξαίρεση το 2010 και το 2014, πλεονασματικό ήταν και το ισοζύγιο των ελαίων και λιπών στην ίδια χρονική περίοδο. Συνεπώς οι εξαγωγές που προκύπτουν είναι περισσότερες από τις εισαγωγές. Ο κλάδος των ποτών έχει μειώσει σημαντικά το έλλειμμα του από 212,2 εκατ. ευρώ το 2010, σε 2,4 εκατ. ευρώ το 2020, ενώ άκρως σημαντική μείωση του ελλείμματος καταγράφουν και τα γαλακτοκομικά προϊόντα κατά την περίοδο αυτή (από 485,9 εκατ. ευρώ το 2010) σε πλεόνασμα το 2020 (4,6 εκατ. ευρώ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Θεωρητική προσέγγιση χρηματοοικονομικής ανάλυσης

2.1 Εισαγωγή

Με τον όρο της χρηματοοικονομικής ανάλυσης εννοούμε την μελέτη και την χρησιμοποίηση διάφορων δεδομένων που πληροφορούμαστε μέσα από τις λογιστικές ή χρηματοοικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων. Η οικονομική δραστηριότητα μιας επιχείρησης απεικονίζεται στις δύο βασικές λογιστικές καταστάσεις, τον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Ο ισολογισμός αποτελεί μια έκθεση των στοιχείων του ενεργητικού, του παθητικού και της καθαρής θέσης της επιχείρησης μια δεδομένη χρονική στιγμή, κατά βάση την τελευταία μέρα της λογιστικής χρήσης, ενώ η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης (ΚΑΧ) είναι μια έκθεση που εμφανίζει το αποτέλεσμα, δηλαδή τα κέρδη ή τις ζημιές που συνέβησαν σε μια συγκεκριμένη λογιστική χρήση. Επί της ουσίας, η ανάλυση αυτή, στοχεύει στην αξιολόγηση τεσσάρων βασικών χαρακτηριστικών μιας επιχείρησης, και αυτά είναι τα εξής:

1. Ρευστότητα: αφορά στην ευχέρεια που έχει η επιχείρηση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της.
2. Αποδοτικότητα: εκφράζει την δυνατότητα που έχει η επιχείρηση να παράγει αποτελέσματα (θετικά ή αρνητικά). Ο όρος της αποδοτικότητας απαρτίζεται από δύο βασικές κατηγορίες, την βιομηχανική αποδοτικότητα και την χρηματοοικονομική αποδοτικότητα. Η βιομηχανική αποδοτικότητα, αποτελεί ένδειξη της ικανότητας μιας επιχείρησης να παράγει κέρδη χρησιμοποιώντας το σύνολο του ενεργητικού της (τα περιουσιακά της στοιχεία), ενώ η χρηματοοικονομική αποδοτικότητα δείχνει κατά πόσο η επιχείρηση βρίσκεται σε θέση να ανταμείβει τους μετόχους της.
3. Βιωσιμότητα: αφορά στην ικανότητα της επιχείρησης να λειτουργεί σε ένα μελλοντικό χρονοδιάγραμμα, έχοντας την δυνατότητα να παρουσιάζει κερδοφόρα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια αυτού του διαστήματος.
4. Ανάπτυξη: η εξέλιξη και η συνεχής βελτίωση της επιχείρησης.

2.2 Εργαλεία ανάλυσης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Μέσω των εργαλείων ανάλυσης χρηματοοικονομικών καταστάσεων μπορούμε να καταλήξουμε σε κάποια συμπεράσματα όσον αφορά την εταιρεία που εξετάζουμε. Εν ολίγοις, λαμβάνουμε κρίσιμες πληροφορίες που αφορούν τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία της εταιρείας. Τα εργαλεία ανάλυσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι τα εξής τέσσερα:

1. Ανάλυση δεικτών (Ratio – analysis)
2. Ανάλυση μεγέθους – Κάθετη ανάλυση (Vertical analysis)
3. Οριζόντια ανάλυση (Horizontal analysis)
4. Ανάλυση τάσης (Trend analysis)

1. Ανάλυση δεικτών (Ratio – analysis)

Η πλειοψηφία των στοιχείων της χρηματοοικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης (όπως χρηματοοικονομική ισορροπία, χρέος, ανάπτυξη κ.α.) μπορούν να ποσοτικοποιηθούν με τη βοήθεια δεικτών (αριθμοδείκτες) που διαχειρίζονται πληροφορίες που αντλούνται μέσα από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να καθοριστεί η χρηματοδότηση της επιχείρησης και οι διαπραγματεύσεις που έχει με εξωτερικούς χρηματοδότες. Συνεπώς, με τη μέθοδο ανάλυσης δεικτών μπορούμε να εξάγουμε στοιχεία που αφορούν τη ρευστότητα, τη δραστηριότητα, την αποδοτικότητα και την βιωσιμότητα διάρθρωσης των κεφαλαίων μιας επιχείρησης και κατ' επέκταση για τη χρηματοοικονομική κατάσταση ολόκληρης της οικονομικής μονάδας.

2. Ανάλυση μεγέθους – κάθετη ανάλυση (Vertical analysis)

Με βάση τη μέθοδο της κάθετης ανάλυσης, τα στοιχεία που αναγράφονται στην εκάστοτε χρηματοοικονομική κατάσταση να ανάγονται σε ποσοστά (%) του συνόλου τους, με στόχο την ευκολότερη χρησιμοποίησή τους για κάθε είδους σύγκριση που

επιθυμεί ο αναλυτής. Ενδεικτικά, ως συνολικά μεγέθη θεωρούνται για τον ισολογισμό τα στοιχεία του ενεργητικού και τα στοιχεία του παθητικού, ενώ για τα αποτελέσματα χρήσης το σύνολο των πωλήσεων. Συνεπώς, τα διάφορα στοιχεία εκφραζόμενα σε ποσοστά, δίνουν τη δυνατότητα στον αναλυτή να συγκρίνει κάθε στοιχείο ανάμεσα σε επιχειρήσεις ή ανάμεσα σε χρονικές περιόδους για την ίδια την επιχείρηση.

3. Οριζόντια ανάλυση (Horizontal analysis)

Κάθε δεδομένο που μπορεί να ληφθεί μέσω του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης εκφράζεται ως ποσοστιαία μεταβολή σε σχέση με το αντίστοιχο στοιχείο του προηγούμενου έτους. Κατά αυτόν τον τρόπο μπορούν να συγκριθούν διαδοχικές χρονιές μεταξύ τους έτσι ώστε να παραχθούν ασφαλέστερα οικονομικά συμπεράσματα αλλά και να αναζητηθούν οι αιτίες όταν σε συγκεκριμένους τομείς η εταιρεία δεν έχει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

4. Ανάλυση τάσης (Trend analysis)

Εξετάζονται οι οικονομικές καταστάσεις σε μια σειρά ετών από την παλαιότερη προς την τρέχουσα. Μέσω σύγκρισης και ανάλυσης των τάσεων των δεικτών της επιχείρησης σε βάθος χρόνου, μπορεί να φανεί η διαχρονική εξέλιξη των μεγεθών της έτσι ώστε να είναι δυνατό να προβλεφθούν κάποιες μελλοντικές εξελίξεις στα συγκεκριμένα μεγέθη. Επομένως, οι υπεύθυνοι βρίσκονται σε θέση να λάβουν τις ορθές αποφάσεις σε προληπτικό επίπεδο.

Γενικά, κάθε εργαλείο χρηματοοικονομικής ανάλυσης διαθέτει θετικά και αρνητικά στοιχεία και όλες οι μέθοδοι χρησιμοποιούνται κατά καιρούς από τους αναλυτές αφού παρέχουν σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία των εταιρειών. Παρόλα αυτά, την πιο δημοφιλή μέθοδο και την πιο διαδεδομένη, αποτελεί η ανάλυση με αριθμοδείκτες. Αυτό συμβαίνει καθώς θεωρείται πως παρέχει ποικίλες πληροφορίες που αφορούν διάφορες συνιστώσες της χρηματοοικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης. Ακόμα, διαθέτει μεγάλο φάσμα εφαρμογής από τη στιγμή που υπάρχουν διαφορετικοί δείκτες που μπορούν να υπολογιστούν με απώτερο σκοπό την βελτίωση της επιχείρησης στους τομείς στους οποίους υστερεί χρηματοοικονομικά.

2.3 Γενικά για τους αριθμοδείκτες

Μέσα από τη χρήση της μεθόδου των αριθμοδεικτών εκφράζεται μία εύκολα κατανοητή μαθηματική σχέση ή λόγος (κλάσμα), μεταξύ δύο ή περισσότερων αριθμητικών δεδομένων του ισολογισμού, της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης ή του πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων. Γενικά, μπορεί να χρησιμοποιηθεί πολύ μεγάλο φάσμα αριθμοδεικτών αναλόγως με το αποτέλεσμα που θέλει να εξάγει ο εκάστοτε αναλυτής. Εντούτοις, θα πρέπει να υπάρχει μια λογική συσχέτιση στο κλάσμα που χρησιμοποιείται κάθε φορά, δηλαδή μεταξύ αριθμητή και παρονομαστή, ώστε να εξαχθεί μια λογική σχέση που θα αποτυπώνει με όσο το δυνατόν ορθότερο τρόπο τα οικονομικά δεδομένα μιας επιχείρησης.

Η σημαντικότητα της μεθόδου των αριθμοδεικτών έγκειται στο γεγονός ότι μπορούν να μας προσδώσουν πληροφορίες και αποτελέσματα που οι κύριοι λογαριασμοί δεν βρίσκονται σε θέση να αναδείξουν γρήγορα και εύκολα, αφού ουσιαστικά προσδιορίζουν τη σχέση μεταξύ βασικών επιχειρηματικών μεγεθών, διευκολύνοντας με αυτόν τον τρόπο την επιχειρηματική δράση, εστιάζοντας στα θετικά και στα αρνητικά σημεία αυτής. Επιπρόσθετα, μέσω της ανάλυσης με τη μέθοδο των αριθμοδεικτών προσδιορίζεται, ο βαθμός απόδοσης των διαφόρων δραστηριοτήτων της επιχείρησης, με σκοπό την πιο ορθολογική εκμετάλλευση των μέσων δράσης της. Ακόμα, οι αρμόδιοι, μέσα από τη χρησιμότητα των αριθμοδεικτών, μπορούν να προβούν σε συγκρίσεις των τωρινών δεδομένων με παλαιότερα έτη και με αυτόν τον τρόπο να αντιληφθούν τυχόν αδυναμίες που ίσχυαν στο παρελθόν, ώστε να μπορούν να πάρουν τις σωστές αποφάσεις με στόχο τη βελτίωση ορισμένων τομέων της επιχείρησης.

2.4 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα χρήσης αριθμοδεικτών

Τα βασικότερα προτερήματα που αφορούν τη μέθοδο χρήσης αριθμοδεικτών είναι τα εξής:

1. Κατανοούνται εύκολα από τις ενδιαφερόμενες ομάδες, αφού επί της ουσίας εκφράζουν απλές μαθηματικές σχέσεις.
2. Μπορούν να συγκριθούν οικονομικές επιδόσεις που αφορούν το παρελθόν σε συνάρτηση με το παρόν της εκάστοτε επιχείρησης.
3. Επιτρέπουν τη σύγκριση της απόδοσης μιας επιχείρησης με την αντίστοιχη απόδοση άλλων εταιρειών.
4. Συνδυάζονται με ευκολία με οποιαδήποτε άλλο εργαλείο τεχνικής ανάλυσης

5. Παρουσιάζονται σημαντικές πληροφορίες που αφορούν τις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων σε απλοποιημένη μορφή.

Τα κύρια μειονεκτήματα είναι τα εξής: (Ζοπουνίδης, 2013)

1. Οι δείκτες ασχολούνται κυρίως με αριθμούς, δηλαδή δεν εξετάζουν ζητήματα όπως η ποιότητα των προϊόντων, η προστασία του περιβάλλοντος, η ασφάλεια των εργαζομένων και ούτω καθεξής (όπως για παράδειγμα κριτήρια ESG που πλέον αποτελούν σημαντικό παράγοντα για τους επενδυτές).
2. Οι δείκτες μπορεί να μας πληροφορούν για την πορεία της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης ωστόσο, δεν διαθέτουν πληροφορίες ούτε μας «εξηγούν» τους λόγους που συνέβη ένα γεγονός αλλά ούτε μας παρέχουν λύσεις για την αντιμετώπιση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουμε.
3. Η οικονομική μονάδα έχει την «δυνατότητα», να παραποιήσει τα οικονομικά της στοιχεία και να τροποποιήσει προς το «καλύτερο» τις οικονομικές καταστάσεις, που έχουν ως αποδέκτες τους ενδιαφερόμενους χρήστες. (Κάντζος, 2013)

2.5 Κατηγορίες αριθμοδεικτών

Η ταξινόμηση των αριθμοδεικτών γίνεται κατά κύριο λόγο με βάση το είδος της επιχείρησης που επιδιώκουν να εξετάσουν. Με βάση τη θεωρία που ανέπτυξε ο J. K. Courtis το 1978 παρατίθενται οι τρεις βασικές κατηγορίες κατηγοριοποίησης των δεικτών.

- Αποδοτικότητα (Αν η επιχείρηση μπορεί να αποδώσει)
- Διοικητική Επίδοση (Αν η διοίκηση είναι ικανή να πετύχει τα επιθυμητά αποτελέσματα)
- Φερεγγυότητα (Αν η επιχείρηση είναι βιώσιμη σε βραχυπρόθεσμο ή μακροπρόθεσμο χρονικό διάστημα)

Δείκτες αποδοτικότητας

Η έννοια της αποδοτικότητας αναφέρεται σε ποιο βαθμό μια εταιρεία μπορεί να δημιουργεί κέρδη μέσα από τις διάφορες δραστηριότητές της. Τα κέρδη μπορούν να συσχετιστούν με τις πωλήσεις ή με τα κεφάλαια που επενδύθηκαν (σε ποσοστό).

Μέσα από τους δείκτες που εκφράζουν την αποδοτικότητα μιας επιχείρησης μπορούν να συλλεχθούν πληροφορίες για τη διαχρονική πορεία των κερδών της επιχείρησης,

γεγονός που συμβάλλει στην πρόβλεψη της μακροχρόνιας βιωσιμότητά της. Άμεσοι ενδιαφερόμενοι σχετικά με τα αποτελέσματα των δεικτών αποδοτικότητας είναι οι μέτοχοι, οι εργαζόμενοι, οι πελάτες, τα πιστωτικά ιδρύματα και ούτω καθεξής. Συμπερασματικά, καθώς με τους δείκτες αυτούς κρίνεται ως επί το πλείστον το αποτέλεσμα από τη συνολική λειτουργία μιας οικονομικής μονάδας, συχνά η έννοια της αποδοτικότητας ταυτίζεται και με την έννοια της αποτελεσματικότητας της διοίκησης της εκάστοτε επιχείρησης. Κάποιοι ενδεικτικοί δείκτες που ανήκουν στους δείκτες αποδοτικότητας είναι: οι δείκτες ιδίων κεφαλαίων, οι δείκτες περιθωρίου κέρδους, οι δείκτες εκτίμησης της συνολικής αποδοτικότητας (απόδοση επενδύσεων-κεφαλαίων).

Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων (χρηματοοικονομική αποδοτικότητα)

Η χρηματοοικονομική αποδοτικότητα εκφράζει έναν δείκτη που δείχνει κατά πόσο μια εταιρεία βρίσκεται σε θέση να χρησιμοποιεί αποδοτικά τα κεφάλαια της με στόχο τη δημιουργία πρόσθετων εσόδων (κέρδη) σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Τα συμπεράσματα για το κατά πόσο κερδοφόρα μπορεί να είναι η εταιρεία, προκύπτουν ανάλογα με τη θετική ή αρνητική μεταβολή του εν λόγω δείκτη από έτος σε έτος. Τουτέστιν, εάν ο δείκτης έχει αυξητική τάση από περίοδο σε περίοδο, σημαίνει την όλο μεγαλύτερη ευελιξία που έχει μια επιχείρηση να παράγει κέρδη σε αυτό το χρονικό διάστημα. Γενικά, το επιθυμητό αποτέλεσμα είναι ο δείκτης να λαμβάνει υψηλές τιμές, κάτι το οποίο μπορεί να οφείλεται στην ικανή διοίκηση, στην επωφελή χρησιμοποίηση της μόχλευσης ή ακόμα και στην αποτελεσματική χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Αντιθέτως, εάν ο δείκτης παρουσιάζει πτώση, υποδηλώνεται η δυσκολία της επιχείρησης να παράγει κέρδη σε αυτό το χρονικό διάστημα.

$$\text{Απόδοση Ίδιων Κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά Έσοδα (Κέρδη)}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}}$$

Αποδοτικότητα ενεργητικού (βιομηχανική αποδοτικότητα)

Είναι ο λόγος των μερικών αποτελεσμάτων εκμεταλλεύσεως προς το σύνολο ενεργητικού. Εκφράζεται σε μορφή ποσοστού, επι τις εκατό. Ο δείκτης αυτός δείχνει την σχέση μεταξύ των μικτών κερδών της επιχείρησης και των αναγκαίων επενδύσεων για την επίτευξη των κερδών αυτών.

$$\text{Βιομηχανική Αποδοτικότητα} = \frac{\text{Κέρδη πριν από τόκους και φόρους}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης υποδεικνύει το πόσο εντατικά χρησιμοποιεί η επιχείρηση τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιεί τις πωλήσεις της. Από αυτό φαίνεται αν υπάρχει υπερεπένδυση κεφαλαίων στην επιχείρηση σε σχέση με το ύψος των πωλήσεών της. Βέβαια, τα στοιχεία αυτού του δείκτη επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από τη μέθοδο των αποσβέσεων που ακολουθεί η διοίκηση της εταιρείας, αλλά και από τη μέθοδο προσδιορισμού της τιμής κτήσης των αποθεμάτων. Γενικότερα, όσο υψηλότερος είναι ο δείκτης αυτός τόσο πιο αποτελεσματικά έχουν χρησιμοποιηθεί τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας.

$$\text{Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων

Ο δείκτης κυκλοφορίας ίδιων κεφαλαίων δίνει τη δυνατότητα στον αναλυτή να συμπεράνει πόσο αποτελεσματικά χρησιμοποιεί τα ίδια της κεφάλαια μια επιχείρηση. Εκφράζει με λίγα λόγια κατά πόσο είναι σε θέση η εταιρεία να εκμεταλλεύεται τα ίδια της κεφάλαια συγκριτικά με τις πωλήσεις της. Εκφράζεται επίσης και ως τις πωλήσεις που μπόρεσαν να πραγματοποιηθούν με κάθε μονάδα ίδιων κεφαλαίων. Υψηλότερες τιμές του δείκτη δείχνουν ότι ο οικονομικός οργανισμός προβαίνει σε αυξημένο αριθμό πωλήσεων χρησιμοποιώντας αποδοτικά τα ίδια του κεφάλαια.

$$\text{Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}}$$

Περιθώριο κέρδους

Οι αριθμοδείκτες περιθωρίου κέρδους συσχετίζουν τις πωλήσεις με τα μικτά και καθαρά κέρδη. Μας δίνουν πληροφορίες για τα κέρδη που έχει η επιχείρηση από τις λειτουργικές δραστηριότητες και είναι πολύ χρήσιμοι για τους αναλυτές και τους

επενδυτές της οικονομικής μονάδας. Οι δείκτες που εκφράζουν το περιθώριο κέρδους είναι οι εξής δύο:

i) Μικτό περιθώριο κέρδους

Μέσω του αριθμοδείκτη για το μικτό περιθώριο κέρδους προσδιορίζεται η σχέση που συνδέει τα ακαθάριστα κέρδη με τις πωλήσεις. Το μικτό κέρδος μιας επιχείρησης ισούται με τις καθαρές πωλήσεις μείον το κόστος πωληθέντων.

$$\text{Μικτό Περιθώριο Κέρδους} = \frac{(\text{Πωλήσεις} - \text{Κόστος πωλήσεων})}{\text{Πωλήσεις}}$$

Εκφράζει σε ποσοστιαία μορφή το μικτό περιθώριο κέρδους με το οποίο η επιχείρηση πουλάει το παραγόμενο προϊόν, την αποτελεσματικότητα της εκμετάλλευσης και τον τρόπο που καθορίζεται η τιμή του προϊόντος από την επιχείρηση. Με λίγα λόγια, ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης αναφέρεται σε ποιον βαθμό οι τιμές πώλησης των προϊόντων ανά μονάδα μπορεί να μειωθούν χωρίς να υποστεί ζημίες η επιχείρηση. Ο αριθμοδείκτης έχει συγκριτική και διαχρονική αξία.

ii) Καθαρό Περιθώριο Κέρδους

Η χρήση του εν λόγω αριθμοδείκτη έγκειται στο γεγονός ότι μπορεί να μετρήσει τη συνολική αποδοτικότητα της επιχείρησης, εν συγκρίσει με τα συνολικά της κέρδη προ φόρων, συνεπώς, είναι πολύ σημαντικός δείκτης για τους μετόχους. Εάν το καθαρό κέρδος προ φόρων δεν είναι αρκετό, η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να επιτύχει μια ικανοποιητική απόδοση της επένδυσής. Ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό της ανάλυσης, εκτός από τα καθαρά κέρδη προ φόρων, μπορούμε να έχουμε τα καθαρά κέρδη της εκμετάλλευσης.

$$\text{Καθαρό Περιθώριο Κέρδους} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Προ Φόρων}}{\text{Πωλήσεις}}$$

Δείκτες Επίδοσης Διαχείρισης

Οι δείκτες που αφορούν στην επίδοση διαχείρισης προσπαθούν να εξηγήσουν κατά πόσο μια επιχείρηση κρίνεται αποτελεσματική με βάση τη χρήση των περιουσιακών της στοιχείων (ενεργητικό) και τον έλεγχο των δαπανών για τη δημιουργία ενός αποδεκτού ποσοστού απόδοσης. Επιπλέον, προσφέρουν στοιχεία για την εκάστοτε επιχειρησιακή πολιτική. Οι αριθμοδείκτες εκτίμησης της διοικητικής επίδοσης εν ολίγοις, διαιρούνται σε αριθμοδείκτες οι οποίοι ερμηνεύουν την πολιτική πιστώσεων, αποθεμάτων, και τη διαχείριση και δομή ενεργητικών και παθητικών στοιχείων.

Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Οι αναλυτές προκειμένου να ερευνήσουν και να κατανοήσουν πόσες φορές ανανεώνονται τα μέσα αποθέματα κατά τη διάρκεια μιας οικονομικής χρήσης, χρησιμοποιούν το δείκτη κυκλοφορίας αποθεμάτων. Μάλιστα αυτό αποτελεί το κριτήριο για την αποτελεσματική διαχείρισή τους. Για τον υπολογισμό του μέσου επιπέδου αποθεμάτων αρκεί να αθροίσουμε το αρχικό με το τελικό απόθεμα και να το διαιρέσουμε διά δύο. Όταν η επιχείρηση διατηρεί πλεονάζοντα αριθμό αποθεμάτων ενδεχομένως να υπάρχει ένα υψηλό κόστος ευκαιρίας, ενώ υπάρχει και η περίπτωση τα αποθέματα να απαξιωθούν, λόγω της μακράς παραμονής τους στις αποθήκες. Ωστόσο, αν τα αποθέματα δεν επαρκούν, τότε η επιχείρηση δεν δύναται να εξυπηρετήσει τους πελάτες της. Σε κάθε περίπτωση, είναι δύσκολο να υπάρξει ένας γενικός κανόνας της τιμής του δείκτη.

$$\text{Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων} = \frac{\text{Κόστος Πωλήσεων}}{\text{Μέσο Επίπεδο Αποθεμάτων}}$$

Δείκτης Σημασίας Γενικών και Διοικητικών Εξόδων

Ο συγκεκριμένος δείκτης αντικατοπτρίζει την δυνατότητα της διοίκησης να μπορεί με κατάλληλους χειρισμούς να κρατά σε χαμηλά επίπεδα τα έξοδα της. Ως προς τις τιμές που μπορεί να λάβει ο δείκτης, για μικρές τιμές του δείκτη υποδεικνύεται η καλή διαχείριση των γενικών και διοικητικών εξόδων της επιχείρησης, ενώ για μεγάλες τιμές του δείκτη, το αποτέλεσμα είναι αντίθετο, αφού υποδεικνύεται η λανθασμένη διαχείριση των γενικών και διοικητικών εξόδων. Τέλος, εάν οι τιμές του δείκτη ξεπερνούν τη μονάδα, δείχνουν την αδυναμία κάλυψης των γενικών και διοικητικών εξόδων από τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης.

$$\text{Δείκτης Σημασίας Γενικών και Διοικητικών Εξόδων} = \frac{\text{Γενικά και Διοικητικά Έξοδα}}{\text{Πωλήσεις}}$$

Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων

Με αυτόν τον αριθμοδείκτη μπορεί να υπολογιστεί πόσες φορές κατά μέσο όρο ο οικονομικός οργανισμός θα εισπράξει τις απαιτήσεις του σε διάστημα μιας λογιστικής χρήσης, πόσες φορές δηλαδή θα μετατρέψει τις απαιτήσεις της σε ρευστά διαθέσιμα. Ουσιαστικά εκφράζει την ικανότητα της διοίκησης της επιχείρησης να εισπράττει τις απαιτήσεις αυτές. Υψηλή τιμή του δείκτη αποτελεί ένδειξη ότι η εταιρεία δεσμεύει τα διαθέσιμά της κεφάλαια για μικρό χρονικό διάστημα, εισπράττει γρηγορότερα τις απαιτήσεις τις και κατ'επέκταση βελτιώνει τη ρευστότητά της.

$$\text{Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων} = \frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Μέσες Απαιτήσεις}}$$

Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων

Ο δείκτης ταχύτητας εισπράξεων των απαιτήσεων που αναλύθηκε παραπάνω, έρχεται σε συνάρτηση με τη μέση περίοδο είσπραξης των απαιτήσεων. Ουσιαστικά αυτός ο δείκτης εκφράζει σε ημέρες το πόσο γρήγορα θα γίνει η είσπραξη των απαιτήσεων για την εταιρεία. Για τον εν λόγω δείκτη, μια χαμηλή τιμή είναι αυτή που συμφέρει την εταιρεία, αφού θα σημαίνει ότι μπορεί να εισπράξει τους λογαριασμούς από τους πελάτες της σε μικρότερο χρονικό διάστημα από τη στιγμή που θα δημιουργηθούν.

$$\text{Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων} = \frac{365}{\text{Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων}}$$

Δείκτης Ταχύτητα Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων

Εκφράζει το πόσο γρήγορα μπορεί η οικονομική μονάδα να εξοφλήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις της και κατ'επέκταση το πόσο συνεπής παρουσιάζεται. Μια υψηλή τιμή του δείκτη συνεπάγεται γρήγορή εξόφληση των προμηθευτών, ενώ μια χαμηλή τιμή του δείκτη σημαίνει αργή εξόφληση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Δεν υπάρχει γενικός κανόνας για την ιδανική τιμή του δείκτη, ωστόσο όσο μικρότερος

είναι, τόσο πιο ευνοϊκός είναι για την επιχείρηση, αρκεί βέβαια να μην χρεώνεται με τόκους.

$$\text{Δείκτης Ανακύκλωσης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων} = \frac{\text{Κόστος Πωλήσεων}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Αριθμοδείκτες Φερεγγυότητας

Σε αυτή την κατηγορία συναντάμε τους αριθμοδείκτες που εκτιμούν κατά πόσο μία οικονομική μονάδα βρίσκεται σε θέση να αντεπεξέρχεται στις υποχρεώσεις της βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, τη ρευστότητα και το βαθμό που μπορεί να δανειοδοτηθεί με ξένα κεφάλαια. Οι δύο βασικοί κλάδοι που διακρίνονται σε αυτήν την κατηγορία είναι οι εξής:

- αριθμοδείκτες εκτίμησης της ρευστότητας, συνήθως αφορά τους δείκτες γενικής και άμεσης ρευστότητας και επιδιώκουν την πρόβλεψη της ικανότητας που έχει η επιχείρηση να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες οικονομικές της υποχρεώσεις
- αριθμοδείκτες εκτίμησης της μακροπρόθεσμης διάρθρωσης της χρηματοδότησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, και ως εκ τούτου της δυνατότητας που έχει η επιχείρηση να αποπληρώνει το μακροπρόθεσμο χρέος της.

Δείκτης Γενικής Ρευστότητας

Ο δείκτης γενικής ρευστότητας εκφράζει την ικανότητα της εταιρείας να φέρει εις πέρας τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Αποτελεί έναν από τους πλέον κομβικούς δείκτες σε ότι έχει να κάνει με την επιβίωση της επιχείρησης. Αποτελεί μέτρο της βραχυπρόθεσμης φερεγγυότητας της επιχείρησης, καθώς όσο υψηλότερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μεγαλύτερη είναι η ικανότητα της να ικανοποιήσει τους βραχυπρόθεσμους πιστωτές της. Σύμφωνα με διεθνές νόρμες, τιμές του αριθμοδείκτη αυτού μεγαλύτερες από δύο είναι γενικά καλές, μεταξύ ένα και μισό και δύο είναι καλή, μεταξύ ένα και ένα και μισό και ένα είναι μέτρια και κάτω από τη μονάδα μη ικανοποιητική. Γενικότερα, όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης γενικής ρευστότητας τόσο καλύτερη είναι η θέση της επιχείρησης από πλευράς ρευστότητας. Βέβαια, μια πολύ υψηλή τιμή του αριθμοδείκτη ενδεχομένως να οδηγήσει σε υπερβάλλουσα ρευστότητα και σε υπονόμηση της αποδοτικότητας της επιχείρησης.

$$\text{Δείκτης Γενικής Ρευστότητας} = \frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας κατατάσσεται στον κλάδο των αριθμοδεικτών εκτίμησης της ρευστότητας και μας πληροφορεί κατά πόσο τα στοιχεία μιας επιχείρησης που μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα, βρίσκονται σε θέση να φέρουν εις πέρας τις άμεσες υποχρεώσεις της. Επί της ουσίας, μετρά την ευχέρεια που έχει η εκάστοτε επιχείρηση να καλύψει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της χωρίς να χρειαστεί να ρευστοποιήσει τα αποθέματά της. Σε ότι έχει να κάνει σχετικά με τις τιμές που μπορεί να πάρει ο αριθμοδείκτης, τιμές μεγαλύτερες από 1,2 σημαίνουν πολύ καλή ρευστότητα, από 1 έως 1,2 καλή, μεταξύ 0,8 και 1 μέτρια ενώ τιμή του δείκτη αρκετά κάτω από 1 αποτελεί ανησυχητική ένδειξη (το 0,5 είναι το κάτω αποδεκτό όριο).

$$\text{Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας} = \frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό} - \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)

Ο δείκτης αυτός δείχνει σε τι ποσοστό τα ίδια κεφάλαια είναι ικανά να καλύψουν μια μονάδα ξένων κεφαλαίων. Οι τιμές που κρίνονται ως ικανοποιητικές για τον δείκτη είναι αυτές που ξεπερνούν τη μονάδα καθώς υποδεικνύουν ότι η συνεισφορά των φορέων του οργανισμού είναι μεγαλύτερη από αυτή των πιστωτών.

$$\text{Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)} = \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Σύνολο Υποχρεώσεων}}$$

Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού

Ο αριθμοδείκτης της συνολικής ικανότητας δανεισμού, εκφράζει σε ποιο βαθμό έχουν καταφέρει να καλυφθούν οι συνολικές υποχρεώσεις της επιχείρησης, βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, από την συνολική περιουσία της. Είναι με άλλα λόγια το ποσοστό του ενεργητικού που αντιστοιχεί στις συνολικές υποχρεώσεις της μονάδας. Σύμφωνα με διεθνές νόρμες τιμές του αριθμοδείκτη αυτού μεγαλύτερες από 0,67 είναι ικανοποιητικές, μεταξύ 0,67 και 0,8 είναι μέτριες και άνω του 0,8 σημαίνει υπερχρέωσή του.

$$\text{Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού} = \frac{\text{Σύνολο Υποχρεώσεων}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Δείκτης κεφαλαίου κίνησης προς σύνολο ενεργητικού

Το κεφάλαιο κίνησης ισούται με τη διαφορά μεταξύ του κυκλοφορούντος ενεργητικού και των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης. Το κυκλοφορούν ενεργητικό αποτελείται από τα περιουσιακά στοιχεία που η επιχείρηση προβλέπει ότι μπορούν να ρευστοποιηθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις που η επιχείρηση καλείται να εξοφλήσει σε σύντομο χρονικό διάστημα. Η διαφορά των δύο που αποτελεί και το κεφάλαιο κίνησης μπορεί να μας δείξει το απόθεμα ρευστότητας της επιχείρησης. Εάν το κεφάλαιο κίνησης είναι θετικό, τότε τα στοιχεία που μπορούν να ρευστοποιηθούν εύκολα και γρήγορα (κυκλοφορούν ενεργητικό) καλύπτουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις και κατ' επέκταση την ικανότητα της επιχείρησης να πληρώνει χωρίς να αντιμετωπίζει δυσκολίες. Το (σημαντικά) θετικό κεφάλαιο κίνησης υποδηλώνει την επάρκεια και σε ένα βαθμό, την ανεξαρτησία της ύπαρξης των κυκλοφοριακών στοιχείων, σε ότι αφορά βέβαια, τον βραχυχρόνιο δανεισμό και την δυνατότητα εξυπηρέτησης των υποχρεώσεων της επιχείρησης. Περαιτέρω, η εμφάνιση θετικού κεφαλαίου κίνησης, θεωρητικά τουλάχιστον, «επιτρέπει» την άμεση εξόφληση όλων των υποχρεώσεων που «πιέζουν», κατά την τρέχουσα περίοδο.

$$\text{Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης} = \frac{\text{Κεφάλαιο Κίνησης}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Παρουσίαση των εξεταζόμενων εταιρειών τροφίμων

3.1 Οι εταιρείες του κλάδου τροφίμων που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Στο παρόν κεφάλαιο γίνεται μια πρώτη γνωριμία με τις εταιρείες τροφίμων που θα αναλυθούν χρηματοοικονομικά στο επόμενο κεφάλαιο. Συνολικά επιλέχθηκαν δεκατέσσερις (14) εταιρείες τροφίμων που αφορούν την Ελλάδα. Η επιλογή των οχτώ (8) εταιρειών έγινε με βάση το κριτήριο ένταξής τους στο Χρηματιστήριο Αθηνών ενώ η επιλογή των υπολοίπων έξι (6) εταιρειών έγινε με βάση το κριτήριο των πολύ μεγάλων επιχειρήσεων. Αρχικά παρουσιάζονται οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Αναφέρονται ονομαστικά οι οκτώ (8) εταιρείες τροφίμων που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών:

- ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ
- ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ ΑΒΕΕ
- ΑΡΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ ΑΕ
- ΚΡΙ – ΚΡΙ ΑΕ
- ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ
- ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ ΑΕ
- Π.Γ. ΝΙΚΑΣ ΑΒΕΕ
- ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ

Γενικές πληροφορίες για τις εταιρείες τροφίμων που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών

3.1.1 ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ

Η προέλευση της εταιρείας χρονολογείται από το 1990 ως πρότυπη φάρμα εκτροφής αγελάδων με ονομασία Παπαζηλάκης ΑΕ. Εφαρμόζονται για πρώτη φορά στη χώρα καινοτομίες στο χώρο της αγελαδοτροφίας με παραγωγή 2 χιλιάδες λίτρα γάλακτος σε καθημερινή βάση. Έξι χρόνια αργότερα, η επιχείρηση αλλάζει την ονομασία της σε ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ, μετατρέποντας την υπάρχουσα βιοτεχνία σε μια εκσυγχρονισμένη γαλακτοκομική βιομηχανία.

Χρονιά ορόσημο για την επιχείρηση σημαίνει το 2000 καθώς εξαγοράζει την τυροκομική εταιρεία ΔΟΪΡΑΝΗ ΑΕ, όπου κύρια δραστηριότητα της είναι η παραγωγή παραδοσιακού κασεριού, ενώ παράλληλα εισάγεται στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Το 2007 ολοκληρώνεται το επενδυτικό έργο στη θυγατρική Campus Αγελαδοτροφική, που βρίσκεται στην περιοχή του Έβρου. Η φάρμα πλέον βελτιώνει την παραγωγή γάλατος, ενώ το 2017 ολοκληρώνεται μια νέα επένδυση με τη δημιουργία πρότυπης φάρμας και πάλι στην τοποθεσία του Έβρου. Το βασικό χαρακτηριστικό της νέας φάρμας έγκειται στην παραγωγή ανώτερης ποιότητας κατσικίσιου γάλατος που αποτελεί την πρώτη ύλη για τα κατσικίσια προϊόντα της επιχείρησης.

Τέλος, το 2020 τίθεται σε λειτουργία μονάδα παραγωγής βιοαερίου για την επιχείρηση. Στόχος της Εβροφάρμα είναι η στροφή στην προστασία του περιβάλλοντος γεγονός που την κατατάσσει στις πλέον πράσινες επιχειρήσεις που εφαρμόζουν κυκλική οικονομία στην πράξη.

3.1.2 ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ ΑΒΕΕ

Η δραστηριότητα της εταιρείας ξεκίνησε το 1952 με τη δημιουργία ενός νερόμυλου στην περιοχή της Πάτρας από τον Δημήτριο Γ. Κεπενό. Σκοπός του ήταν να διευκολύνει τους κατοίκους της περιοχής που μέχρι τότε δυσκολεύονταν να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες.

Το 1966 «ανάβει» το πράσινο φως στη νομοθεσία ώστε ο παραδοσιακός υδροκίνητος πετρόμυλος να μετατραπεί σε κυλινδρόμυλο. Σημαντική χρονολογία για την επιχείρηση σημαίνει το 1978 καθώς κατασκευάζεται ένα ευρύχωρο κτήριο με την προμήθεια σχετικού μηχανολογικού εξοπλισμού, το οποίο πλέον είναι σε θέση να καλύπτει τις αυξανόμενες ανάγκες της επιχείρησης. Κάπως έτσι, η παραγωγή καταφέρνει να φτάσει τους 25 τόνους το 24ωρο.

Το 1981 επεκτείνεται ο μηχανολογικός εξοπλισμός της εταιρείας και η παραγωγική δυναμικότητα φτάνει τους 48 τόνους ανά 24ωρο. Ακόμα, τον Ιούλιο του 1998, ο ιδρυτής Δημήτριος Γ. Κεπενός καταφέρνει να υλοποιήσει ένα μεγάλο στόχο που είχε θέσει για την επιχείρηση με τη δημιουργία μιας από τις μεγαλύτερες αλευροβιομηχανίες της χώρας. Πλέον, η δυνατότητα άλεσης φτάνει τους 310 τόνους σταριού ανά 24 ώρες. Το 2013 τίθενται σε λειτουργία δύο πλήρως εξοπλισμένες αποθήκες στη Θεσσαλονίκη και την Καβάλα, επεκτείνοντας με αυτόν τον τρόπο το δίκτυο της εταιρείας σε ολόκληρη τη χώρα.

Τέλος, το 2020 η εταιρεία αλλάζει χέρια, αφού αναλαμβάνει πλέον τη διοίκηση η τρίτη γενιά της οικογένειας συνεχίζοντας έτσι και την παράδοση του ομίλου.

3.1.3 ΑΡΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ ΑΕ

Η επιχείρηση Καραμολέγκος ξεκίνησε στη Σαντορίνη το 1950 ως ένας απλός οικογενειακός φούρνος. Από το 1971 και έπειτα, η επιχείρηση εγκαθίσταται στην Αθήνα και από φούρνος γίνεται αρτοβιομηχανία αποκτώντας τη σημερινή της ονομασία «Αρτοβιομηχανία Καραμολέγκος ΑΕ». Από το 2000 και μετά ο όμιλος γνωρίζει τον εκσυγχρονισμό, αφού επενδύονται πολλά χρήματα στον εξοπλισμό με καινοτόμες ιδέες στο τμήμα παραγωγής. Μέσα από καινοτομίες στο χώρο της αρτοβιομηχανίας όπως η παραγωγή ψίχα τοστ, προ – κομμένου ψωμιού, ειδικές συσκευασίες προϊόντων, ο Καραμολέγκος κατορθώνει να εδραιωθεί ευρωπαϊκά με τη δημιουργία εργοστασίου στη Ρουμανία το 2009. Επίσης, το 2016 η Καραμολέγκος αποκτά το σήμα Κατσέλης επενδύοντας στην αναβάθμιση και αναδιοργάνωση των γραμμών παραγωγής, στην καλύτερη προβολή και στη διανομή. Σήμερα, η Καραμολέγκος απασχολεί στην εταιρεία (εργοστάσιο και δίκτυο) 480 εργαζομένους και αποτελεί μία από τις κορυφαίες αρτοβιομηχανίες στη χώρα μας.

Ακόμα, το 2021 εκπονείται το επενδυτικό πρόγραμμα που αφορά την επέκταση των εγκαταστάσεων logistics σε διπλανό οικόπεδο στις εγκαταστάσεις της στο Κορωπί

ενισχύοντας τις δραστηριότητες του οργανισμού. Η επένδυση περιλαμβάνει και τη δημιουργία δύο πρωτοπόρων γραμμών παραγωγής για την διάθεση νέων προϊόντων.

3.1.4 KPI – KPI ΑΕ

Η δραστηριότητα του ομίλου αρχίζει εν έτει 1954, όταν ο Γιώργος Τσινάβος, εγκαινιάζει ένα μικρό ζαχαροπλαστείο στην περιοχή των Σερρών, με το οποίο διαθέτει προϊόντα ζαχαροπλαστικής για όλους τους κατοίκους της περιοχής. Οι ιδιαίτερες γεύσεις των παγωτών (με χαρακτηριστικό παράδειγμα το παγωτό κασάτο), φέρνουν γρήγορα την εξάπλωση της επιχείρησης και σε άλλα μέρη της χώρας.

Μέσα στη δεκαετία του '60, η επιχείρηση αποκτά καινούργιες εγκαταστάσεις, με την πρώτη αυτοματοποιημένη γραμμή παραγωγής παγωτού να έρχεται στο προσκήνιο. Αυτό σηματοδοτεί την εξέλιξη της τεχνολογίας, αλλά και τη νέα τάξη πραγμάτων, αφού μέχρι τότε η παραγωγή γινόταν με το χέρι.

Το μεγάλο εγχείρημα για τον όμιλο έρχεται το 1987 με την ανέγερση νέου εργοστασίου και παράλληλα ξεκινά η παραγωγή παραδοσιακού πρόβειου και αγελαδινού γιαουρτιού από φρέσκο γάλα του Νομού Σερρών. Ακόμα, ιδρύεται υποκατάστημα στην Αττική, και συνεπώς η επιχείρηση KPI KPI αρχίζει να επεκτείνεται σταδιακά σε όλο και περισσότερα μέρη της Ελλάδας.

Σήμερα, η επιχείρηση βρίσκεται στην 1η θέση παραγωγής γιαουρτιού για την ελληνική αγορά ενώ η εταιρεία απαριθμεί διψήφιο ρυθμό ανάπτυξης, με πάνω από 450 εργαζόμενους.

3.1.5 ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ

Η δραστηριότητα της Creta Farm ξεκινάει το 1970, όμως από την δεκαετία του 1960, η οικογένεια Δομαζάκη δραστηριοποιούταν στην αγορά των σαλιγκαριών, με τα προϊόντα τους να φτάνουν μέχρι και την Γαλλία. Η λειτουργία της εταιρείας επεκτεινόταν και σε άλλα είδη, όπως για παράδειγμα στα τυποποιημένα αμπελόφυλλα και στα έτοιμα φαγητά. Η επέκταση στο χώρο της αλλαντοβιομηχανίας έρχεται το 1970 στην Κρήτη, με τη δημιουργία μιας οργανωμένης παραγωγής κρέατος.

Το 1979 συγχωνεύονται όλες οι ατομικές επιχειρήσεις της οικογένειας Δομαζάκη και λαμβάνουν την ονομασία «Ζωή Εμμ. Δομαζάκη Α.Β.Ε.Ε.», ενώ το 1987 δημιουργείται το τμήμα παραγωγής αλλαντικών. Ο όμιλος διανύει μια περίοδο κρίσης καθώς βρίσκεται με χρέη ύψους 500 εκατ. δραχμών, ενώ ταυτόχρονα διαθέτει ελάχιστο προσωπικό και απαρχαιωμένα μηχανήματα.

Παρόλες τις δυσκολίες, τα αδέλφια Μάνος και Κωνσταντίνος Δομαζάκης που πλέον έχουν αναλάβει τα ηνία της επιχείρησης, καταφέρνουν μέσα στα επόμενα χρόνια να ανακάμψουν με βασικά συστατικά της επιτυχίας την επένδυση στην κρητική κουζίνα και το σπουδαίο ελληνικό ελαιόλαδο. Παράλληλα, η ακμή παρατηρείται και στις παραγωγικές εγκαταστάσεις αφού στην Κρήτη διπλασιάζονται, ενώ τίθενται σε λειτουργία και μια σειρά από υποκαταστήματα σε μεγάλες πόλεις της υπόλοιπης Ελλάδας.

Το 2000, η εταιρεία έχει γνωρίσει ήδη μεγάλη ανάπτυξη με τα προϊόντα της να γίνονται ανάρπαστα, κάτι που σηματοδοτεί την είσοδο της στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Στη συνέχεια, το 2001 ο όμιλος συνεχίζει την ανοδική του πορεία εμφανίζοντας τη σειρά «Εν Ελλάδι» η οποία εκτοξεύει τα έσοδα της Creta Farms και την οδηγεί την επόμενη χρονιά να δαπανήσει 26 εκατ. ευρώ για την δημιουργία μιας σύγχρονης μονάδας στο Κρυονέρι Αττικής. Η σειρά Εν Ελλάδι έχει εδραιωθεί και σε αρκετές χώρες του εξωτερικού κάτι που δίνει τη δυνατότητα στην Creta Farms να βλέπει τα μερίδια αγοράς να μεγαλώνουν και να ισχυροποιείται διεθνώς η θέση της.

Η πορεία της εταιρείας σημειώνει συνεχώς αυξητικές τάσεις μέχρι που εμφανίζονται οι πρώτες διαφωνίες μεταξύ των δύο αδερφών το 2018, με την εταιρεία να βρίσκεται στο χείλος της οικονομικής καταστροφής. Παρόλα αυτά, με τη βοήθεια της κυβέρνησης που σχηματίστηκε το 2019, η εταιρεία οδεύει προς την εξυγίανση προσδοκώντας μια νέα αρχή με στόχο την επιστροφή στην κορυφή.

3.1.6 ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ ΑΕ

Η δραστηριότητα των Μύλων Λούλη ξεκινάει από πολύ παλιά, και συγκεκριμένα από το 1782, όταν ο Ζώης Λούλης κατασκευάζει έναν πετρόμυλο στην περιοχή των Ιωαννίνων. Η συνολική δράση της οικογένειας Λούλη με τις διάφορες επιχειρηματικές επενδύσεις αλλά και τις φιλανθρωπικές δράσεις, τους κατατάσσει ως μεγάλους ευεργέτες της περιοχής για εκείνη την εποχή.

Το 1870, μετά το θάνατο του Ιωάννη Λούλη, η επιχείρηση περνά στα χέρια των επόμενων γενιών της οικογένειας με σκοπό να συνεχίσουν αλλά και να αναπτύξουν περαιτέρω τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του ομίλου. Παρά τις αρκετές δυσκολίες που βίωσαν ανά το πέρασμα των χρόνων, καταφέρνουν με πολλή δουλειά και σωστή διαχείριση να διατηρήσουν την επιχείρηση σε ένα πολύ καλό επίπεδο μέχρι και το 1978 όπου την εταιρεία αναλαμβάνει ο Κωνσταντίνος Λούλης.

Οι πρώτες του δραστηριότητες χρονολογούνται στις αρχές της δεκαετίας του 1980, όταν επεκτείνει τις εξαγωγές προς τα μέρη της Ανατολής αλλά και της Αφρικής εξελίσσοντας συνεχώς την εταιρεία και διαδίδοντας τις ιδέες της ανά τον κόσμο.

Το 1991, ο Κωνσταντίνος Λούλης παίρνει την πρωτοβουλία να μεταφέρει τις εγκαταστάσεις του μύλου από τη ΒΙ.ΠΕ. Βόλου με την αγορά παραλιακού οικοπέδου εκτάσεως 100.000 τ.μ. στον Παγασητικό Κόλπο (όρμος Αμαλιάπολης).

Για τον 21^ο αιώνα, αρχής γενομένης από το 2000, οι Κυλινδρόμυλοι Λούλη κάνουν άνοιγμα στην Ευρώπη μέσω της Βουλγαρίας, αγοράζοντας τους Μύλους Σόφιας και αναλαμβάνοντας τη διοίκησή τους, ενώ το 2003, ξεκινά η ανέγερση νέου υπερσύγχρονου Μύλου στα Τίρανα Αλβανίας.

Μάλιστα το 2010, η παράδοση του οργανισμού να μεταβιβάζεται από γενιά σε γενιά συνεχίζεται, αφού η επιχείρηση περνά στην 7^η γενιά και τη διοίκηση αναλαμβάνει πλέον ο Νίκος Κ. Λούλης, ένας άνθρωπος με πολλές σπουδές εκτός Ελλάδας.

3.1.7 Π.Γ. ΝΙΚΑΣ ΑΒΕΕ

Οι προσπάθειες στον τομέα των αλλαντικών στην Ελλάδα σε επίπεδο βιομηχανίας άρχισαν περίπου τη δεκαετία του 1960. Προεξέχων αυτής της προσπάθειας ήταν ο Παναγιώτης Νίκας ο οποίος ίδρυσε μία οικογενειακή επιχείρηση αλλαντικών το 1966. Το 1970 η επιχείρηση αποκτά για πρώτη φορά τις δικές της εγκαταστάσεις, σχετικά σύγχρονες για την εποχή, ενώ το 1971 ιδρύεται η Π.Γ. ΝΙΚΑΣ ΑΒΕΕ και καταφέρνει μέσω του τρόπου λειτουργίας της επιχείρησης να κυριαρχήσει εν Ελλάδι στο χώρο των αλλαντικών.

Το 1986, ο Παναγιώτης Νίκας ιδρύει 2 νέες εταιρείες με παραγωγική δραστηριότητα στην Σπάρτη και την Θεσσαλονίκη με σκοπό την διείσδυση στις αγορές της Πελοποννήσου και της Βορείου Ελλάδος. Το 1991 η Εταιρία εισέρχεται στο Χρηματιστήριο Αθηνών και αντλεί κεφάλαια ύψους 1.425 εκατ. δρχ. ενώ το 1992 κάνει αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με μετρητά 2.400 εκατ. δρχ. Με την επιχείρηση να έχει πλέον εδραιωθεί και τα έσοδα της να έχουν συνεχώς αυξητική τάση, ο Παναγιώτης Νίκας παίρνει την απόφαση να κάνει έδρα της εταιρείας τον Άγιο Στέφανο Αττικής με την πρότυπη ανέγερση παραγωγικής μονάδας πλήρως εκσυγχρονισμένης για την εποχή. Η μετεγκατάσταση ολοκληρώνεται το 1994.

Σημαντική χρονολογία για τον όμιλο σημειώνεται το 2003, όταν ο κ. Παναγιώτης Νίκας, μεταβιβάζει το 49,92% των μετοχών τις ΝΙΚΑΣ στην GCI FOOD ENTERPRICES LIMITED. Επίσης η ΝΙΚΑΣ ΑΒΕΕ καταφέρνει να εξελίσσεται συνεχώς και να βελτιώνει τον δείκτη κερδοφορίας της από τη λειτουργία των θυγατρικών εταιριών της, την αύξηση του όγκου πωλήσεων χρησιμοποιώντας προϊόντα με μεγαλύτερο περιθώριο κέρδους και την αναδιάρθρωση της παραγωγικής διαδικασίας των εταιριών του ομίλου, με αποτέλεσμα την μείωση του κόστους παραγωγής.

Μέσα στα επόμενα χρόνια η ΝΙΚΑΣ σημειώνει σημαντικές επενδύσεις με στόχο την αναβάθμιση και την εξέλιξη της παραγωγής και κατ' επέκταση την καλύτερη κερδοφορία της. Ο όμιλος καταφέρνει να εξαπλωθεί στην Βουλγαρία και συνάμα συνάπτει συνεργασία με την Νο 1 εταιρία γαλακτοπαραγωγής για διανομή των προϊόντων της στην ρουμανική αγορά. Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια συνεχίζει να λανσάρει νέες τεχνικές προϊόντων, γεγονός που την κατατάσσει μεταξύ των κορυφαίων εταιριών κορυφαία στο είδος της, δηλαδή στο χώρο των αλλαντικών.

3.1.8 ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ

Η εταιρεία ιδρύεται το 1935 με την επωνυμία Κυλινδρόμυλος Κ. Σαραντόπουλος ΑΕ, παίρνοντας τη μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας, αφού πρώτα λειτουργούσε ως προσωπικής επιχείρησης του Κωνσταντίνου Ι. Σαραντόπουλου από το 1912 και έπειτα. Η εταιρεία εισέρχεται στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 1949 με τις εγκαταστάσεις της πλέον να βρίσκονται στον Πειραιά. Η δεκαετία από το 1970 έως το 1980, είναι πολύ σημαντική καθώς η επιχείρηση έρχεται σε επαφή με χώρες της Ασίας διευρύνοντας με αυτό τον τρόπο τον εμπορικό της κύκλο. Μέσα στην πρόσφατη εικοσαετία από το 1996 έως το 2016 γίνονται προσπάθειες εκσυγχρονισμού του οργανισμού με επενδύσεις που αφορούν σε μηχανήματα, καινούργιες εγκαταστάσεις, καινοτόμο εξοπλισμό και αυτοματισμούς. Επίσης, η εταιρεία δυναμώνει το ανθρώπινο δυναμικό για να καλύπτει τις συνεχόμενες αυξημένες ανάγκες της. Τέλος, σημαντικό γεγονός είναι ότι τον Φεβρουάριο του 2015, η εταιρία έρχεται σε συμφωνία για αγορά του σήματος, των μηχανημάτων και της τεχνογνωσίας των προϊόντων ΑΛΛΑΤΙΝΗ, σαν ένα είδος συγχώνευσης, που με τη μοναδικότητα τους προσδίδουν αξία στην επιχείρηση και σε ολόκληρο τον κλάδο.

3.2 Οι εταιρείες του κλάδου τροφίμων που επιλέχτηκαν με βάση το κριτήριο «πολύ μεγάλες επιχειρήσεις»

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι υπόλοιπες έξι (6) εταιρείες που επιλέχτηκαν στο πλαίσιο της εργασίας. Για να θεωρηθεί μια εταιρεία ως πολύ μεγάλη οντότητα θα πρέπει να τηρεί δύο από τις παρακάτω τρεις προϋποθέσεις όπως παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα (μεγάλες οντότητες):

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ			
Κατάταξη	Σύνολο Ενεργητικού	Καθαρός Κύκλος Εργασιών	Μ/Ο απασχολούμενων κατά τη διάρκεια της περιόδου
Μικρές Οντότητες	≤ 4.000.000,00	≤ 8.000.000,00	≤ 50
Μεσαίες Οντότητες	≤ 20.000.000,00	≤ 40.000.000,00	≤ 250
Μεγάλες Οντότητες	> 20.000.000,00	> 40.000.000,00	> 250

Αναφέρονται ονομαστικά οι έξι (6) εταιρείες του κλάδου τροφίμων που πληρούν το κριτήριο «πολύ μεγάλες επιχειρήσεις»

- ΕΙ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ
- ΦΟΥΡΝΟΙ BENETH
- ΝΕΟΓΑΛ
- ΦΑΓΕ ΑΕ
- TSAKIRIS CHIPS
- ΚΟΛΙΟΣ ΑΕ

Γενικές πληροφορίες για τις εταιρείες τροφίμων που επιλέχτηκαν με βάση το κριτήριο «πολύ μεγάλες επιχειρήσεις»

3.2.1 ΕΙ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ

Η ιδέα για την ίδρυση των μπισκότων Παπαδοπούλου ξεκινά το 1922 αμέσως μετά τη Μικρασιατική καταστροφή. Η οικογένεια Παπαδοπούλου εγκαθίσταται στην Αθήνα και αρχίζει σιγά σιγά να μεταλαμπαδεύει την ιδέα των μπισκότων.

Από ένα μικρό φούρνο το 1930 και έπειτα, ξεκινούν να κυκλοφορούν οι πρώτες διάσημες σειρές παραγωγής της εταιρείας: τα Μιράντα, τα Γεμιστά και τα Cream

Crackers, ενώ το 1938 η βιοτεχνία στεγάζεται στο πρώτο της εργοστάσιο στην Αθήνα.

Το 1957 εγκαινιάζεται το πρώτο μεγάλο εργοστάσιο της εταιρείας που βρίσκεται στην Πέτρου Ράλλη, διαθέτοντας σύγχρονα μηχανήματα και καλύτερες συνθήκες εργασίας για το ανθρώπινο δυναμικό. Ακόμα, το 1973 η εταιρεία εξαπλώνεται και στη Θεσσαλονίκη με τη δημιουργία ενός δεύτερου εργοστασίου, ενώ η αυξανόμενη ζήτηση μπισκότων Παπαδοπούλου από τον κόσμο αναγκάζει τους ανθρώπους της επιχείρησης να ιδρύσουν και τρίτο εργοστάσιο με έδρα το Βόλο.

Η εταιρεία στις παρυφές του 1990, φιγουράρει ανάμεσα στις 20 μεγαλύτερες ελληνικές επιχειρήσεις βάσει πωλήσεων.

Το 2007 μπορεί να θεωρηθεί και ως ημερομηνία σταθμός για την επιχείρηση καθώς εισέρχονται στο διοικητικό συμβούλιο οι δύο γιοι του ιδρυτή Ευάγγελου Παπαδόπουλου, σηματοδοτώντας μια νέα εποχή για τον όμιλο Παπαδοπούλου. Η νέα διοίκηση διευρύνει την κατηγορία των αρτοσκευασμάτων παράγοντας νέα ελκυστικά προϊόντα στην αγορά, ενώ το 2008 η εταιρεία παρουσιάζει και μια σειρά με προϊόντα χωρίς ζάχαρη προσφέροντας στους καταναλωτές τη δυνατότητα μιας πιο υγιεινής και προσεγμένης διατροφής.

Σε έναν γενικό απολογισμό σχετικά με το σήμερα, η εταιρεία αφουγκραζόμενη τις νέες διατροφικές ανάγκες της εποχής, βρίσκεται συνεχώς στην πρώτη γραμμή όσον αφορά το λανσάρισμα καινοτόμων προϊόντων.

3.2.2 ΦΟΥΡΝΟΙ BENETH

Ο πρώτος φούρνος Βενέτη ανοίγει το 1948 στη Νέα Ερυθραία και αρχίζει να προσφέρει καινοτόμες γεύσεις στο χώρο της αρτοποιίας.

Σημείο σταθμός για την επιχείρηση είναι το έτος 1975 όπου, ο οικογενειακός φούρνος μεταφέρεται στην Τατοΐου και γίνεται σημείο αναφοράς για όλη την Αττική. Η εταιρεία λανσάρει στην αγορά μια σειρά από νέες κατηγορίες ευρωπαϊκών άρτων, νέα προϊόντα αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής που σύντομα κερδίζουν την αγάπη του κόσμου των Αθηνών.

Το 1995, σηματοδοτεί μια αλλαγή για τον όμιλο, αφού τίθεται σε λειτουργία η νέα μονάδα παραγωγής στην περιοχή της Λυκόβρυσης, με μεγαλύτερες και πιο σύγχρονες εγκαταστάσεις από τις ήδη υπάρχουσες, ενώ το 2002 αλλάζει η διοίκηση της εταιρείας με στόχο την συνεχή εξέλιξη των προγραμμάτων της επιχείρησης αλλά και της ταυτόχρονης ποιοτικής αναβάθμισης, σε όλους τους τομείς, μέσω της ταναδιοργάνωσης όλων των υπηρεσιών της.

Το 2018 ο όμιλος BENETH εδραιώνεται και στον Αερολιμένα Ελευθέριος Βενιζέλος με πέντε νέα καταστήματα, διεθνών προδιαγραφών, βήμα άκρως σημαντικό για την επιχείρηση.

3.2.3 ΝΕΟΓΑΛ

Η εταιρεία ιδρύεται το 1964 με το μετοχικό κεφάλαιο να ανήκει στην Αγροτική Τράπεζα και στην Ένωση Γαλ/κων Συν/σμων Ν. Δράμας – Καβάλας.

Το 1965, η επιχείρηση δημιουργεί στις εγκαταστάσεις της ένα εργοστάσιο παραγωγής και επεξεργασίας γαλακτοκομικών προϊόντων. Είναι το μοναδικό που βρίσκεται στην περιοχή εκείνη την περίοδο και εξάγει προϊόντα εξαιρετικά σε ποιότητα.

Το 1986, ο όμιλος ακολουθεί την εξέλιξη της τεχνολογίας προχωρώντας στην εγκατάσταση νέων εγκαυχρονισμένων μηχανημάτων κατάλληλα για συσκευασία του γάλακτος σε χάρτινες συσκευασίες.

Το 1990 σηματοδοτεί μια νέα πορεία για την εταιρεία αφού αποφασίζεται το άνοιγμα του μετοχικού κεφαλαίου για τους παραγωγούς και τους εργαζόμενους. Με το πέρασμα των ετών και έπειτα από διαδοχικές αυξήσεις κεφαλαίων οι οποίες χρησιμοποιούνται για τις επενδύσεις, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας κοστολογείται σε περισσότερα από 6 εκατομμύρια ευρώ.

3.2.4 ΦΑΓΕ ΑΕ

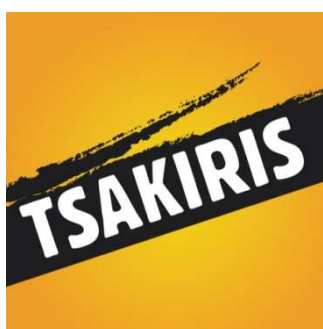
Η ΦΑΓΕ ανοίγει τις πόρτες της το 1926 σε μορφή γαλακτοπωλείου που ιδρύεται στην Αθήνα από την οικογένεια Αθ. Φιλίππου.

Το 1950, η ΦΑΓΕ δημιουργεί την πρώτη αλυσίδα χονδρικής διανομής γιαουρτιού στην χώρα, ενώ από το 1980 και έπειτα επεκτείνει τα γαλακτομικά προϊόντα της στο εξωτερικό με προορισμούς το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιταλία.

Από το 2000 και μετά, η διοίκηση της επιχείρησης περνά στην τρίτη γενιά της οικογένειας Φιλίππου, συνεχίζοντας τα ανοίγματα και την εδραίωση του οργανισμού στο διεθνές στερέωμα, με βάση πάντα την ελληνική προέλευση της.

Η ΦΑΓΕ μέχρι και σήμερα λειτουργεί με τη βασική αρχή της οικογενειακής επιχείρησης και παραμένει στις κορυφαίες ελληνικές εταιρείες σε ότι αφορά την παραγωγή γαλακτοκομικών και άλλων προϊόντων υψηλής ποιότητας.

3.2.5 TSAKIRIS CHIPS

Το 1954, ο Γεώργιος Τσακίρης παίρνει την πρωτοβουλία και ιδρύει στο σπίτι του στην Αθήνα μια πρωτότυπη για την εποχή μονάδα παραγωγής, που έχει ως κύριο προϊόν τα σνακς. Μάλιστα στα πρώτα χρόνια λειτουργίας της οικειακής αυτής επιχείρησης τη διανομή των προϊόντων στα κοντινά μαγαζιά την είχε αναλάβει ο ίδιος ο Γ. Τσακίρης.

Στις αρχές του 1960, η εταιρεία εγκαθίσταται σε μεγαλύτερο χώρο εντός της Αθήνας και συγκεκριμένα στο Μεταξουργείο, κάτι που αποδεικνύει τη γρήγορη εξέλιξη του οργανισμού, ενώ την ίδια περίοδο παρουσιάζει ένα καινούριο προϊόν, τα sticks, που γίνονται άμεσα ανάρπαστα.

Το 1997 ο οργανισμός TSAKIRIS CHIPS προχωρά σε μια σημαντική κίνηση αφού δημιουργεί εργοστάσιο στην Αταλάντη με εκσυγχρονισμένο εξοπλισμό και λειτουργεί στα πρότυπα αυστηρών συνθηκών υγιεινής και ασφαλείας, ενώ το 2004 η εταιρεία εξαγοράζεται από την Coca-Cola Τρία Έψιλον.

Το 2008 η επιχείρηση ανανεώνεται και λανσάρει μια νέα σειρά εν ονόματι «Δημιουργίες», βασισμένο σε μεσογειακές γεύσεις και σύντομα κερδίζει την εκτίμηση του κόσμου. Η Τσακίρης ABEE αποδεικνύει επί τω πρακτέω ότι συνεχίζει να καινοτομεί, λανσάροντας μοναδικές λαχταριστές γεύσεις και συνδυασμούς chips μέχρι σήμερα.

3.2.6 ΚΟΛΙΟΣ ΑΕ

Η ιστορία της επιχείρησης ξεκινά το 1948, όταν ο Δημήτριος Κολιός ιδρύει ένα τυροκομείο με κύριο χαρακτηριστικό το τυρί κασέρι στην περιοχή του Πολυκάστρου. Το τυροκομείο στήνεται με τεχνογνωσία για την εποχή του και διαθέτει προσωπικό 12 ατόμων. Το κασέρι του ομίλου γίνεται άμεσα περιζήτητο στη Βόρεια Ελλάδα, ενώ μέσα στις επόμενες δεκαετίες επεκτείνεται σταδιακά και στην αγορά της Αθήνας.

Μέχρι το 1962 έχουν ιδρυθεί ήδη δύο σύγχρονα τυροκομεία, το ένα στο Πολύκαστρο και το άλλο στο ορεινό Σέλι.

Γύρω στο 1980, το τυροκομείο στο Πολύκαστρο επεκτείνεται. Η επιχείρηση πλέον αναπτύσσεται σε σύγχρονη βιομηχανία με νέες τακτικές και παραγωγικές καινοτομίες στο χώρο της. Τυποποιείται η παραγωγή των τυριών και τίθενται σε λειτουργία νέα προϊόντα προς διάθεση των καταναλωτών. Το σημαντικότερο από όλα αφορά στις σημαντικές επενδύσεις στον εξοπλισμό των μηχανημάτων αλλά και στην επέκταση που αφορά το δίκτυο πωλήσεων και διανομής. Παράλληλα επεκτείνεται η εξαγωγική δραστηριότητα σε περισσότερα μέρη της Ελλάδας.

Το 1983 αποτελεί έτος ορόσημο για τον οργανισμό καθώς παράγει το πρώτο συσκευασμένο τυρί στην Ελλάδα. Το κασέρι ΚΟΛΙΟΣ βρισκόμενο σε αεροστεγή συσκευασία, κερδίζει γρήγορα την εκτίμηση των καταναλωτών και δημιουργεί νέα δεδομένα στην ελληνική αγορά.

Ολοκληρώνεται το 2002 η ανέγερση του καινούργιου εργοστασίου της ΚΟΛΙΟΣ στο Κιλκίς, βρισκόμενο σε μεγάλο οικόπεδο και ταυτόχρονα πλήρως εκσυγχρονισμένο ώστε να πληροί τις ανάγκες που προκύπτουν με την συνεχόμενη εξέλιξη της τεχνολογίας.

Σήμερα, μπορούμε να πούμε πως η ΚΟΛΙΟΣ Α.Ε. ανήκει ανάμεσα στις μεγαλύτερες και καλύτερα εξοπλισμένες μονάδες παραγωγής τυριών στην Ευρώπη. Κατέχει ηγετική θέση στην παραγωγή τυριών στην Ελλάδα και την πρώτη θέση στις εξαγωγές Φέτας Π.Ο.Π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Χρηματοοικονομική ανάλυση των επιλεγμένων εταιρειών του κλάδου τροφίμων με τη χρήση αριθμοδεικτών

Σε αυτό το κεφάλαιο θα γίνει η χρηματοοικονομική ανάλυση των ελληνικών οικονομικών οργανισμών του κλάδου τροφίμων. Για την ανάλυση έχουν επιλεγεί συνολικά δεκαέξι (16) δείκτες, οι οποίοι παρουσιάστηκαν αναλυτικά στο 2^ο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας. Οι δείκτες αυτοί επιλέχτηκαν με σκοπό να καλύπτουν το φάσμα των κατηγοριών αποδοτικότητας, επίδοσης διαχείρισης και φερεγγυότητας, ώστε να υπάρχει μια καλύτερη και αναλυτικότερη προσέγγιση της οικονομικής θέσης των εταιρειών.

4.1 Οικονομική ανάλυση εξεταζόμενου χρονικού διαστήματος

ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	2,7372%	0,0481%	0,1680%	4,5193%	-8,4710%	1,2753%
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	1,7508%	0,8926%	0,9585%	1,5890%	-2,2286%	0,5198%
Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,7699	0,7613	0,7881	0,8558	0,9188	0,8060
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	3,4517	3,3241	3,4828	3,5888	3,7023	3,5177
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	19,2105%	19,2379%	17,4912%	18,5133%	20,3979%	16,9938%

Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	0,7930%	0,0145%	0,0482%	1,2593%	-2,2881%	0,3625%
-------------------------------------	---------	---------	---------	---------	----------	---------

Με το δείκτη της Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας εξάγουμε πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσο η εταιρεία έχει την ικανότητα να δημιουργεί κέρδη χρησιμοποιώντας αποδοτικά τα κεφάλαια της. Οι τιμές παρατηρούμε πως είναι χαμηλές για όλα τα έτη της ανάλυσης και συνεπώς παρουσιάζονται ως μη ικανοποιητικές.

Όσον αφορά την Αποδοτικότητα Ενεργητικού (Βιομηχανική Αποδοτικότητα) βλέπουμε ότι όλη την εξαετία λαμβάνει μη ικανοποιητικές τιμές αφού κυμαίνονται κάτω από το 5%.

Οι τιμές του δείκτη Κυκλοφορίας Ενεργητικού κυμαίνονται σταθερά κάτω από τη μονάδα στο πλαίσιο της εξαετίας, συνεπώς αυτό αποδεικνύει ότι η Εβροφάρμα δεν εκμεταλλεύεται τα περιουσιακά της στοιχεία σωστό τρόπο.

Για τιμές του δείκτη Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων βλέπουμε πως βρίσκονται πάνω από τη μονάδα για όλο το χρονικό διάστημα 2015-2020 κάτι που σημαίνει ότι τα ίδια κεφάλαια μπορούν να χρησιμοποιηθούν με ορθό τρόπο ώστε να υπάρξει βελτίωση στα έσοδα του ομίλου.

Οι δείκτες που εκφράζουν το περιθώριο κέρδους καθ' όλη τη διάρκεια της εξετάζουσας εξαετίας δεν κρίνονται ικανοποιητικοί καθώς οι τιμές τους βρίσκονται κάτω από τα πλαφόν που ορίζουν οι διεθνείς νόρμες. Παρουσιάζοντας αυτές τις χαμηλές τιμές η επιχείρηση για το Μικτό και το Καθαρό Περιθώριο Κέρδους, μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι δεν είναι και τόσο επικερδής.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	8,5509	8,9519	8,5319	9,0901	9,1610	9,2834
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0332	0,0315	0,0259	0,0243	0,0220	0,0188

Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	2,9026	2,7464	2,7315	2,7565	2,9073	2,9655
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	125,7513	132,9008	133,6275	132,415	125,5464	123,0811
Δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	1,9741	1,6419	0,9929	1,7690	1,1664	2,8531

Οι τιμές του δείκτη κυκλοφορίας αποθεμάτων κρίνονται χαμηλές και υποδεικνύουν χαμηλή ταχύτητα κυκλοφορίας αποθεμάτων, το οποίο μπορεί να σημαίνει απαξίωση των αποθεμάτων και δυσκολία στην εξυπηρέτηση των πελατών.

Επίσης, ο δείκτης των Χρηματοοικονομικών Εξόδων για την Εβροφάρμα παρουσιάζει πτωτική διαδρομή στο βάθος της εξαετίας και έτσι συμπεραίνεται ότι η επιχείρηση μπορεί να καλύψει τα έξοδά της χωρίς δυσκολίες.

Ο δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων μας πληροφορεί πόσο γρήγορα η επιχείρηση είναι ικανή να εισπράξει τους λογαριασμούς της από πελάτες. Στην περίπτωση μας, βλέπουμε μια σταθερότητα στις τιμές του δείκτη οι οποίες κυμαίνονται οριακά πάνω από τη μονάδα, συνεπώς θεωρούνται μέτριες.

Ο δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων, δείχνει την ταχύτητα εξόφλησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων από την εταιρεία. Παρατηρούμε μια αυξομείωση στις τιμές που λαμβάνει ο δείκτης με καλύτερο έτος εξόφλησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων για την εταιρεία να είναι το 2019 όπου λαμβάνει τιμή που βρίσκεται άνω της μονάδας αλλά ταυτόχρονα είναι μικρότερη από τις αντίστοιχες τιμές των υπόλοιπων ετών.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	1,0685	0,9669	0,5994	1,0351	0,5641	1,8098
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	0,8839	0,7592	0,4837	0,8404	0,4466	1,4814

Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	0,2871	0,2970	0,2925	0,3131	0,3301	0,2972
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,7769	0,7710	0,7737	0,7615	0,7518	0,7709
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	0,0216	-0,0124	-0,2624	0,0138	-0,2734	0,18990

Ο δείκτης Γενικής Ρευστότητας μετράει επί της ουσίας το κατά πόσο η εταιρεία βρίσκεται σε θέση να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Οι τιμές από το 2015 μέχρι το 2019 είναι μη ικανοποιητικές αφού βρίσκονται κάτω από τη μονάδα ή οριακά πάνω από αυτή. Μια σχετικά καλή τιμή του δείκτη παρουσιάζεται το έτος 2020 που πλησιάζει προς την τιμή 2.

Ο δείκτης Άμεσης Ρευστότητας παρουσιάζει τιμές μέτριες ή μη ικανοποιητικές με εξαίρεση το έτος 2020 που ο δείκτης φτάνει το 1,48 που θεωρείται καλή τιμή με βάση τις διεθνείς νόρμες.

Όσον αφορά το δείκτη Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση) βλέπουμε ότι όλο το χρονικό διάστημα κυμαίνεται αρκετά κάτω από τη μονάδα συνεπώς συμπεραίνουμε πως τα ίδια κεφάλαια δεν είναι σε θέση να υπερκεράσουν τα ξένα κεφάλαια.

Για το δείκτη Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού που παρουσιάζει το μέγεθος που μπορούν να καλυφθούν οι συνολικές υποχρεώσεις, βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες, με βάση τη συνολική περιουσία του οικονομικού οργανισμού, έχουμε τιμές οι οποίες κυμαίνονται μεταξύ 0,67 και 0,8 γεγονός που τις καθιστά ικανοποιητικές.

ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ ΑΒΕΕ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	4,0815%	10,2529%	1,6470%	3,3632%	6,7574%	6,3936%

Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	3,6973%	7,8229%	1,4337%	1,8152 %	4,6887%	4,3015%
Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,9518	0,9335	0,8630	0,8313	0,8693	0,8462
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	1,9980	1,7865	1,8030	1,7387	1,6533	1,7326
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	23,5241%	28,7396%	23,9363%	24,4981%	29,1251%	27,4513%
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	2,0428%	5,7392%	0,9134%	1,9345%	4,0873%	3,6902%

Στο χρονικό διάστημα της εξαετίας οι δείκτες της Απόδοσης Επενδύσεων (Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα και Αποδοτικότητα Ενεργητικού) παρουσιάζουν μέτριες ή μη ικανοποιητικές τιμές. Συγκεκριμένα οι τιμές της Αποδοτικότητας Ενεργητικού δείχνουν ότι τα συνολικά κεφάλαια της εταιρείας δεν χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά, με εξαίρεση το έτος 2016 που ο δείκτης λαμβάνει καλύτερη τιμή σε σχέση με τα άλλα έτη.

Οι τιμές των δεικτών Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων είναι ικανοποιητικές κατά την διάρκεια των εξεταζόμενων ετών. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως έχουν χρησιμοποιηθεί με το σωστό τρόπο τα ίδια κεφάλαια και έτσι ο οργανισμός μπορεί να προχωρά σε πωλήσεις και να παράγει τα κατάλληλα έσοδα. Αντίθετα, οι τιμές για τους δείκτες Κυκλοφορίας Ενεργητικού παρότι πλησιάζουν προς τη μονάδα, παραμένουν κάτω από αυτή γεγονός που τις καθιστά μη ικανοποιητικές.

Για τους δείκτες περιθωρίου κέρδους, υπάρχει μια σχετική αυξομείωση των τιμών από χρονιά σε χρονιά, αλλά το αποτέλεσμα παραμένει μη ικανοποιητικό.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	3,5094	4,0463	5,4541	4,2719	3,0171	3,0535
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0194	0,0160	0,0156	0,0187	0,0148	0,0082

Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	2,5229	2,5557	2,3157	2,2347	2,2436	2,2282
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	144,6756	142,8161	157,6181	163,3324	162,6816	163,8119
Δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	2,2107	5,0848	4,2531	6,4806	3,9838	9,3868

Ο δείκτης σημασίας Χρηματοοικονομικών Εξόδων έχει τιμές αρκετά χαμηλές όλα τα έτη της ανάλυσης και συνεπώς οι τιμές κρίνονται ικανοποιητικές, εφόσον οι Μύλοι Κεπένου δεν έχουν πρόβλημα να διαχειρίζονται τα έξοδά τους.

Ο δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων δείχνει πόσες φορές μέσα στην χρήση η επιχείρηση εισπράττει τις απαιτήσεις της. Στην περίπτωση μας, βλέπουμε μια σταθερότητα στις τιμές του δείκτη αλλά οριακά πάνω από τη μονάδα, συνεπώς οι τιμές θεωρούνται μέτριες.

Μια υψηλή τιμή του δείκτη Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων δείχνει ότι η εταιρεία είναι συνεπής στην εξόφληση των τρεχουσών υποχρεώσεών της, όμως η μεγάλη άνοδος των τιμών μπορεί να υποδεικνύει χρεώση της εταιρείας με τόκους. Γι' αυτό το λόγο προτιμούμε τιμές όπως αυτή του 2015 που βρίσκεται πάνω από τη μονάδα αλλά δεν ξεφεύγει πολύ παραπάνω από αυτήν.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	1,9826	5,1008	4,4617	5,8489	4,1085	9,4834
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	1,4063	4,0282	3,7314	3,9608	2,6995	6,4280
Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	0,9098	1,0943	0,9181	0,9161	1,1009	0,9546
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,5236	0,4775	0,5213	0,5219	0,4742	0,5116
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	0,3235	0,5365	0,5343	0,4696	0,4808	0,5548

Οι υψηλές τιμές του συναντάμε για το δείκτη Γενικής Ρευστότητας (>2 για όλο το διάστημα της εξαετίας) επισημαίνουν την περιοπτη θέση που βρίσκεται ο όμιλος στο να καλύπτει εύκολα και γρήγορα τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, προσφέροντας ασφάλεια στους μετόχους του.

Σε εξαιρετικά υψηλές τιμές (>1,2 για όλο το διάστημα της εξαετίας) κινείται και ο δείκτης Άμεσης Ρευστότητας και σε συνδυασμό με τις τιμές που συναντήσαμε για τη Γενική Ρευστότητα, μπορούμε να εκτιμήσουμε πως οι Μύλοι Κεπένου καρπώνονται εξαιρετικά αποτελέσματα στη ρευστότητα τους συνολικά.

Όσον αφορά το δείκτη Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση) βλέπουμε ότι όλο το χρονικό διάστημα κυμαίνεται στις παρυφές της μονάδας. Τιμές του δείκτη αυτού που ξεπερνούν την μονάδα υποδεικνύουν πως η συνεισφορά των διάφορων φορέων του οργανισμού είναι μεγαλύτερη από την συνεισφορά των δανειστών.

Ο δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού για τους Μύλους Κεπένου παρουσιάζει τιμές που είναι μέτριες καθ' όλη την διάρκεια της εξαετίας, εφόσον βρίσκονται σε σταθερό βαθμό κάτω από 0,67.

Τέλος, η εμφάνιση θετικού Κεφαλαίου Κίνησης, «επιτρέπει» την άμεση εξόφληση όλων των υποχρεώσεων που «πιέζουν», κατά την τρέχουσα περίοδο τον όμιλο. Μάλιστα, διακρίνουμε ότι για το έτος 2020 ο δείκτης παίρνει την τιμή 0,5548 που είναι και η μεγαλύτερη του στο εξεταζόμενο φάσμα.

ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ ΑΕ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	0,1733%	-12,548%	-4,3835%	1,2736%	2,2199%	7,7777%
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	0,8812 %	-5,6741%	-1,9425%	-0,3466%	1,4132%	2,6259%
Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,5002	0,5022	0,5088	0,5436	0,6395	0,6370
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	1,4917	1,5642	1,6173	1,8832	2,2399	2,1027
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	41,9837%	41,7904%	39,1921%	38,8056%	42,0939%	42,9772%

Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	0,1162%	-8,0220%	-2,7104%	0,6763%	0,9910%	3,6988%
-------------------------------------	---------	----------	----------	---------	---------	---------

Για τη χρηματοοικονομική αποδοτικότητα διακρίνουμε τιμές που είναι μέτριες και μη ικανοποιητικές κατά τη διάρκεια της εξαετίας. Οι τιμές δηλαδή κυμαίνονται κάτω από το 25% και σε μάλιστα σε κάποιες περιπτώσεις βλέπουμε ότι λαμβάνουν και αρνητικό συντελεστή. Αυτό οφείλεται στις αρνητικές τιμές των κερδών μετά φόρων.

Παρόμοιο σκηνικό διαφαίνεται και στη βιομηχανική αποδοτικότητα που οι τιμές βρίσκονται κάτω από το όριο του 5% και συνεπώς κρίνονται μέτριες και μη ικανοποιητικές. Για τις αρνητικές τιμές που λαμβάνει ο δείκτης από το 2016-2018 οφείλονται οι ζημίες προ τόκων και φόρων της εταιρείας.

Όσον αφορά το Μικτό Περιθώριο Κέρδους βρίσκεται σταθερά στις παρυφές της τιμής που οριοθετούν οι διεθνείς νόρμες αλλά και πάνω από αυτό για τα έτη 2015, 2016, 2019, 2020. Άρα σε γενικές γραμμές μπορούμε να εξάγουμε το συμπέρασμα ότι οι τιμές του δείκτη αποφέρουν στην εταιρεία Καραμολέγκος ικανοποιητικά αποτελέσματα

Αρνητικές ή πολύ κοντά στο μηδέν τιμές, παρουσιάζει ο δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους. Οι τιμές αυτές οφείλονται στις ζημίες στα κέρδη μετά φόρων.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	28,8478	23,5398	19,4909	18,2521	16,4443	19,4874
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0617	0,0591	0,0524	0,0462	0,0387	0,0295
Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	1,4370	14,4801	1,8874	2,6934	3,4030	3,3024
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	253,9994	25,2069	193,3863	135,5180	107,2593	110,5261
Δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	0,6507	0,6539	1,3937	1,1906	1,2223	1,4159

Οι υψηλές τιμές του δείκτη Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων που συναντάμε στην εν λόγω εταιρεία, δείχνουν αποτελεσματικότερη διοίκηση, διότι οι πελάτες εξυπηρετούνται γρήγορα και άμεσα και ως εκ τούτου τα αποθέματα παραμένουν στην αποθήκη για μικρό χρονικό διάστημα χωρίς να προκύπτει πρόβλημα για φθορές ή απαξίωσή τους.

Ο δείκτης σημασίας Χρηματοοικονομικών Εξόδων για την εταιρεία έχει καθοδική πορεία στο βάθος της εξαετίας και συνεπώς ο όμιλος Καραμολέγκος δεν προβληματίζεται σχετικά με τα έξοδά του.

Η αύξηση που παρουσιάζει η τιμή του δείκτη Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι με το πέρασμα των ετών η εταιρεία είναι σε θέση να εξοφλεί τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της γρηγορότερα. Οι τιμές είναι ικανοποιητικές αφού είναι χαμηλές και μάλιστα από το 2017 και έπειτα καταφέρνουν να ξεπεράσουν και τη μονάδα.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	0,9755	0,9265	1,7765	1,2851	1,1605	1,5339
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	0,9528	0,8954	1,6982	1,2162	1,0766	1,4740
Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	0,5044	0,4729	0,4591	0,4058	0,3996	0,4346
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,6647	0,6789	0,6854	0,7113	0,7145	0,6971
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	-0,0109	-0,0329	0,1724	0,0621	0,0486	0,1370

Για το δείκτη Γενικής Ρευστότητας βλέπουμε τις τιμές να κυμαίνονται σταθερά αρκετά κάτω από το όριο δείκτη 2 και συνεπώς να κρίνονται μη ικανοποιητικές.

Αντίθετα, οι τιμές του δείκτη Άμεσης Ρευστότητας ξεκινούν χαμηλά τα πρώτα δύο έτη (και άρα είναι μη ικανοποιητικές) αλλά τα επόμενα τέσσερα έτη ξεπερνάνε το

όριο δείκτη 1,2 και συνεπώς κρίνονται ικανοποιητικές. Με λίγα λόγια από το 2017-2020 η εταιρεία αποδεικνύει ότι είναι σε πολύ καλή θέση ώστε να καλύψει γρήγορα τις άμεσες ανάγκες της.

Ο δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης για την επιχείρηση Καραμολέγκος δείχνει πως τα ίδια κεφάλαια δεν είναι σε θέση να υπερκεράσουν τα ξένα κεφάλαια.

Τέλος, ο δείκτης συνολικής Ικανότητας Δανεισμού παρουσιάζει τιμές που κρίνονται ικανοποιητικές καθ' όλη την διάρκεια της εξετίας.

KPI KPI ABEE

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	9,3878%	13,7998%	14,8181%	18,1300%	22,7137%	20,9040%
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	6,1612%	10,6937%	12,0002%	15,8199%	16,3684%	15,9626%
Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,9604	0,8722	0,9615	1,0469	1,0518	1,0916
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	1,6354	1,4731	1,6006	1,6879	1,7079	1,6602
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	33,4146%	38,6720%	35,8560%	38,9066%	34,6331%	32,0916%
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	5,7405%	9,3681%	9,2581%	10,7415%	13,2992%	12,5911%

Για τη Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα διακρίνουμε τις τιμές του δείκτη να ακολουθούν μια διαρκή άνοδο και να «αγγίζουν» για τα έτη 2019 και 2020 το όριο του 25% που τις καθιστά ικανοποιητικές. Όπως είναι γνωστό πάνω από αυτό το ποσοστό η εταιρεία είναι ικανή να δημιουργεί πρόσθετα κέρδη.

Ο δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων εμφανίζει αξιόλογη πορεία (με σταθερότητα πάνω από τη μονάδα) και σε αυτήν την περίπτωση, όπως και στις προηγούμενες επιχειρήσεις που εξετάσαμε, φαίνεται ότι η εταιρεία Κρι Κρι

χρησιμοποιεί με ορθό και αποδοτικό τρόπο τα ίδια κεφάλαιά της για την αύξηση των κερδών της που θα αποφέρουν έσοδα στους μετόχους της.

Από τις πληροφορίες που εξάγουμε για τον δείκτη Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους βλέπουμε πως το μεγαλύτερο ποσοστό κέρδους που μένει στην εταιρεία μετά την αφαίρεση από τις καθαρές πωλήσεις του κόστους πωληθέντων και των λοιπών εξόδων εμφανίζεται στο έτος 2019 σε ποσοστό 13,2992%.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	5,9805	5,7285	6,3940	6,6605	7,7235	7,0211
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0089	0,0112	0,0052	0,0041	0,0039	0,0023
Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	3,2144	3,2358	3,5957	4,3748	4,7861	4,9899
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	113,5530	112,8008	101,5096	83,4321	76,2623	73,1463
Δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	2,5334	3,1186	2,8397	3,7294	3,5923	4,2181

Αξιοσημείωτη για την εταιρεία είναι η άνοδος που σημειώνει ο δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων σύμφωνα με τον οποίο τονίζεται πως ο ρυθμός με τον οποίο η εταιρεία λαμβάνει τους εισπρακτέους λογαριασμούς από τους πελάτες μειώνεται. Αυτό μπορεί να εκφραστεί και σε μέρες με βάση την Μέση Περίοδο Είσπραξης των Απαιτήσεων όπου παρατηρούμε ότι οι μέρες είσπραξης για το 2015 ήταν 113 και το 2020 έχουν μειωθεί κατά πολύ και φτάνουν τις 73.

Ο δείκτης σημασίας Χρηματοοικονομικών Εξόδων ελαττώνεται στο βάθος χρόνου κάτι που υποδεικνύει πως η εταιρεία έχει τη δυνατότητα να αποπληρώνει τα έξοδά της χωρίς προβλήματα.

Ακόμα, ανοδική πορεία διαφαίνεται όσον αφορά το δείκτη Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων ο οποίος δείχνει ότι η εταιρεία είναι συνεπής σε ότι έχει να κάνει με την εξόφληση των τρεχουσών υποχρεώσεών της. Όμως, η μεταβολή αυτή ανεβάζει το δείκτη πολύ πιο πάνω από τη μονάδα και σε σύγκριση για παράδειγμα με εταιρείες που εξετάστηκαν παραπάνω, μια επιχείρηση σαν τον Καραμολέγκο αποπληρώνει σε καλύτερο βαθμό τις τρέχουσες υποχρεώσεις της.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	1,7927	2,7614	2,3112	2,8488	2,3747	2,4525
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	1,4020	2,1978	1,8350	2,2811	1,8711	1,7611
Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	1,4230	1,4517	1,5046	1,6333	1,6033	1,920
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,4127	0,4079	0,3993	0,3797	0,3841	0,3425
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	0,2001	0,3021	0,2848	0,3171	0,2631	0,2553

Ικανοποιητικές κρίνονται οι τιμές των δεικτών της Γενικής και της Άμεσης Ρευστότητας καθ' όλη τη διάρκεια της εξαετίας 2014-2020. Συνεπώς αποδεικνύεται πως τα στοιχεία της εταιρείας που μπορούν να ρευστοποιηθούν καλύπτουν άμεσα τις τρέχουσες υποχρεώσεις της Κρι Κρι.

Ο βαθμός κάλυψης των συνολικών υποχρεώσεων της εταιρείας από την συνολική περιουσία της δεν καθίσταται ιδανικός για όλα τα χρόνια που εξετάζονται. Αυτό συμπεραίνεται από το ότι οι τιμές είναι πολύ μακριά από το ικανοποιητικό όριο του 0,67 και μάλιστα μειώνονται στο πέραςμα των ετών.

ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ ΑΕ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	0,6950%	3,3474%	3,3007%	3,8840%	4,2673%	1,9153%
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	1,8616%	2,8804%	2,8559%	2,2164%	2,3484%	1,3303 %
Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,6265	0,6063	0,5769	0,5736	0,6177	0,5808
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	1,2030	1,1160	1,0457	1,0419	1,0956	1,0574
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	18,9430%	24,6716%	21,6013%	20,0517%	20,0728%	19,4687%
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	0,5778%	2,9996%	3,1564%	3,7279%	3,8949%	1,8113%

Οι δείκτες Χρηματοοικονομικής και Βιομηχανικής Αποδοτικότητας παρουσιάζουν τιμές μέτριες ή ακόμα και μη ικανοποιητικές (κατά βάση αυτό ισχύει για την Αποδοτικότητα Ενεργητικού), κάτι το οποίο ίσως να σημαίνει πως τα συνολικά κεφάλαια δεν έχουν χρησιμοποιηθεί σωστά ώστε η εταιρεία να παράγει κέρδη με βάση τα ίδια της κεφάλαια και την παραγωγική της μηχανή (σύνολο ενεργητικού).

Όσον αφορά το δείκτη Κυκλοφορίας Ενεργητικού διακρίνουμε σταθερά τις τιμές να κυμαίνονται κάτω από τη μονάδα. Αυτό αποτελεί ένδειξη πως η επιχείρηση Μύλοι Λούλη δε χρησιμοποιεί με τον κατάλληλο τρόπο το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού της.

Τα ποσοστά που διακρίνονται για τους δείκτες Περιθώριου Κέρδους κινούνται μακριά από τα όρια που θα καθιστούσαν τις τιμές τους ικανοποιητικές. Συνεπώς, ο οργανισμός αντιμετωπίζει δυσκολίες στο να καλύπτει τα λειτουργικά και άλλα έξοδα του σε ένα καλό επίπεδο.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
---	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	3,7605	3,5319	3,8505	3,8923	4,4486	4,7784
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0217	0,0264	0,0206	0,0207	0,0179	0,0195
Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	3,1722	2,9952	2,7007	2,7342	3,1670	3,1705
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	115,0615	121,8637	135,1489	133,4935	115,2497	115,1233
Δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	1,6131	1,3886	3,2267	2,8453	3,3816	5,1709

Για τις τιμές του δείκτη σημασίας των Χρηματοοικονομικών Εξόδων διακρίνεται μια γενική σταθερότητα κάτι που δείχνει την ικανότητα της εταιρείας να αντιμετωπίζει την αποπληρωμή των εξόδων της σε σχετικά καλό βαθμό.

Η τιμή του δείκτη Ταχύτητας Είσπραξης των Απαιτήσεων για να είναι ικανοποιητικός πρέπει να είναι αρκετά μεγαλύτερος της μονάδας. Στην περίπτωση μας οι τιμές ξεπερνούν σταθερά τη μονάδα και φαίνεται πόσες φορές μέσα στην χρήση η επιχείρηση εισπράττει τις απαιτήσεις της.

Όσον αφορά τις τιμές του δείκτη Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων, διακρίνουμε ότι ξεπερνούν τη μονάδα και ταυτόχρονα αυξάνονται κατά τη διάρκεια της εξαετίας. Οπότε συμπεραίνουμε ότι η επιχείρηση Μύλοι Λούλη μπορούν να εξοφλούν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους με σημαντική συνέπεια. Παρόλα αυτά θα πρέπει να προβληματίσει την εταιρεία η μεγάλη άνοδος της τιμής για το 2020, καθώς ο δείκτης αυτός πρέπει να λαμβάνει υψηλή τιμή αλλά όσο το δυνατόν περισσότερο κοντά στη μονάδα ώστε η επιχείρηση να μη χρεώνεται με τόκους.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	1,2133	1,1636	2,8532	2,4457	2,6551	4,0153

Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	0,7901	0,7889	2,0536	1,6772	1,9695	2,9198
Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	1,0868	1,1896	1,2307	1,2247	1,2924	1,2185
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,4792	0,4567	0,4483	0,4495	0,4362	0,4508
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	0,0672	0,0538	0,2598	0,2330	0,2416	0,2727

Για τις τιμές του δείκτη Γενικής Ρευστότητας βλέπουμε να σημειώνεται συνεχομένη αύξηση για όλα τα εξεταζόμενα έτη της ανάλυσης. Μάλιστα, από το 2017 και έπειτα οι τιμές βλέπουμε να βρίσκονται σταθερά πάνω το όριο που ορίζουν οι διεθνείς νόρμες ως ικανοποιητικό για το συγκεκριμένο δείκτη.

Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και για το δείκτη Άμεσης Ρευστότητας που από το 2017 και έπειτα οι τιμές βρίσκονται και αυτές πάνω από το όριο που ορίζουν οι διεθνείς νόρμες ως ικανοποιητικό για το δείκτη αυτόν.

Όσον αφορά το δείκτη Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση) διακρίνουμε πως οι τιμές του δείκτη βρίσκονται σταθερά άνω της μονάδας, κάτι που μας γνωστοποιεί ότι πως η προσφορά των διάφορων φορέων του οργανισμού είναι μεγαλύτερη από την προσφορά των δανειστών.

ΝΙΚΑΣ ΑΒΕΕ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	-39,076%	-9,2970%	236,0561%	-197,01%	-2342,8%*	-0,4642%
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	-36,562%	-22,564%	48,4926%	-18,578%	-7,7805%	-3,5538%

Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,9116	1,3422	1,1332	1,1901	1,2827	1,2953
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	-0,9284	-0,7737	5,2769	13,9321	-380,163	6,0342
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	25,9941%	27,4877%	26,8861%	22,9519%	20,8545%	24,0071%
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	-42,088%	-12,017%	44,7335%	-14,441%	-6,1626 %	-0,077 %

Για το δείκτη Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας (αλλά και για το δείκτη Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους) που επηρεάζονται από τα Ίδια Κεφάλαια, για τον όμιλο Νίκας διακρίνουμε κάποιες ακραίες τιμές στο βάθος της εξαετίας. Αξιοσημείωτη είναι η τιμή -2342,8% που συναντάμε για έτος 2019. Με βάση τα εταιρικά στοιχεία, το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της εταιρείας την 31/12/2019 έχει καταστεί αρνητικό. Η επιχείρηση βρίσκεται σε θέση να διαθέτει επαρκές κεφάλαιο κίνησης και η διοίκηση ετοιμάζει προβλέψεις ταμειακών ροών ανά τακτά χρονικά διαστήματα με στόχο τη συνεχή παρακολούθηση και καταπολέμηση τυχόν προβλήματος σε ότι αφορά τη ρευστότητα. Ως αποτέλεσμα των ενεργειών των διοικούντων για τη διασφάλιση της ρευστότητας του οικονομικού οργανισμού, το κυκλοφορούν ενεργητικό υπερκερνάει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του ομίλου για το 2019.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	12,0277	10,4064	10,3953	9,6461	8,8540	7,7482
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,1217	0,1177	0,0490	0,0566	0,0266	0,0238
Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	2,2478	2,2931	2,7950	2,7751	3,8622	4,6723
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	162,3822	159,1732	130,5896	131,5259	94,5059	78,1200

Δείκτης Ανακύκλωσης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	0,3443	0,3589	1,9780	1,9098	2,2808	3,3934
---	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Οι τιμές του δείκτη σημασίας των Χρηματοοικονομικών Εξόδων είναι αρκετά ικανοποιητικές. Συνεπώς μπορούμε να συμπεράνουμε ότι τα έξοδα της εταιρείας έχουν πολύ μικρότερη τιμή από τις πωλήσεις της επιχείρησης.

Ο δείκτης Ανακύκλωσης των Απαιτήσεων παρουσιάζει την πιστωτική πολιτική της εταιρείας προς τους πελάτες της. Από την αρχή έως το τέλος της εξαετίας παρατηρείται συχνότερη ανανέωση των απαιτήσεων μέσω των πωλήσεων. Συνεπώς η εταιρεία εκεί που το 2015 περίμενε 163 ημέρες για να εισπράξει τις απαιτήσεις το 2020 αυτές μειώθηκαν σε 79.

Τέλος, ο δείκτης Ανακύκλωσης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων σημειώνει σταθερά ανοδική πορεία στο βάθος των έξι ετών κάτι που πρακτικά σημαίνει πως η ΝΙΚΑΣ ABEE είναι συνεπείς στην εξόφληση των τρεχουσών υποχρεώσεών τους.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	0,2416	0,2447	1,3635	1,0775	1,2652	1,7352
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	0,2143	0,2073	1,1733	0,8749	0,9343	1,3182
Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	-0,4954	-0,6344	0,2735	0,0934	-0,0034	0,2733
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	1,982	2,735	0,7853	0,9146	1,003	0,7853
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	-1,4859	-2,0482	0,1523	0,0372	0,1180	0,2133

Για το δείκτη Γενικής Ρευστότητας βλέπουμε τις τιμές να κυμαίνονται σταθερά αρκετά κάτω από το όριο δείκτη 2 και συνεπώς να κρίνονται μη ικανοποιητικές.

Παρόλα αυτά οι τιμές εμφανίζουν ανοδική πορεία τα τελευταία χρόνια και φαίνεται ότι ο όμιλος Νίκας σιγά σιγά θα ανακάμπτει.

Αντίστοιχα, το ίδιο ισχύει και για το δείκτη Άμεσης Ρευστότητας όπου οι τιμές βρίσκονται αρκετά κάτω από το όριο δείκτη 1,4 αλλά προς το τέλος εμφανίζουν αυξανόμενη πορεία και δείχνουν ότι η επιχείρηση θα μπορεί πλέον να μην αντιμετωπίζει προβλήματα ρευστότητας.

Τέλος, για το δείκτη Κεφαλαίου Κίνησης, διακρίνουμε αρνητικές τιμές για τα πρώτα δύο χρόνια 2015 και 2016, ενώ στη συνέχεια παρατηρούμε οι τιμές να αυξάνονται και να αποκτούν θετικό πρόσημο για τα εναπομείναντα έτη. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι σταδιακά η εταιρεία θα μπορεί να προβαίνει στην άμεση εξόφληση όλων των υποχρεώσεων που την «πιέζουν», κατά την τρέχουσα περίοδο.

ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	-15,90%	-3,47%	-3,544 %	-4,3811%	0,4399%	-73,09%
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	-3,3977%	-0,6324%	-0,5603%	-0,452 %	0,3848%	-5,571%
Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,7963	0,7989	0,9001	0,8223	0,7700	0,8547
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	3,3987	3,6495	4,1040	5,6858	5,1904	10,6995
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	11,5372%	16,7031%	14,0436%	14,5277%	14,2145%	8,1374%
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	-4,6784%	-0,9503%	-0,8635%	-0,7705%	0,0848%	-6,824%

Σε γενικές γραμμές, η εξέταση της εταιρείας στο βάθος της εξαετίας δεν εμφανίζει ικανοποιητικές τιμές στους δείκτες αποδοτικότητας. Αυτό αποδεικνύεται κατά βάση από τις αρνητικές τιμές που εμφανίζουν οι δείκτες Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους και Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας. Αυτό οφείλεται στις υψηλές ζημίες μετά φόρων που εμφανίζει η εταιρεία για τα περισσότερα εξεταζόμενα έτη (2015-2020).

Ακόμα, αρνητικές τιμές εμφανίζονται και στις τιμές του δείκτη Βιομηχανικής Αποδοτικότητας γεγονός που θα πρέπει να προβληματίσει τους Κυλινδρόμυλους Σαραντόπουλου αφού η εταιρεία θα δυσκολεύεται να είναι βιώσιμη.

Ενθαρρυντικό στοιχείο στους δείκτες αποδοτικότητας για τους Κυλινδρόμυλους Σαραντόπουλου αποτελεί η πορεία του δείκτη Ιδίων Κεφαλαίων που αυξάνεται από έτος σε έτος και αυτό σημαίνει ότι χρησιμοποιούνται με ορθότερο τρόπο τα ίδια κεφάλαια για την δημιουργία περισσότερων πωλήσεων και συνάμα επίτευξη κερδών.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	3,9928	4,0809	4,8554	4,3948	3,9280	4,5222
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0428	0,0430	0,0380	0,0362	0,0360	0,0415
Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	2,8402	2,8002	2,8747	2,9321	2,9024	2,7581
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	128,5114	130,347	126,969	124,4858	125,7588	132,3391
Δείκτης Ταχύτητας Εξοφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	0,9841	0,9717	1,1225	1,1440	0,9452	1,6860

Χαμηλές τιμές παρουσιάζει ο δείκτης σημασίας Χρηματοοικονομικών Εξόδων, που σημαίνει ότι η επιχείρηση δεν παρουσιάζει δυσκολία στην αποπληρωμή των εξόδων της.

Για το δείκτη Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων διακρίνουμε μια σταθερότητα στις τιμές του δείκτη για όλα τα έτη, όμως οριακά πάνω από τη μονάδα, συνεπώς οι τιμές θεωρούνται μέτριες.

Τέλος, ο δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων σημειώνει μικρή άνοδο στο βάθος των έξι ετών, καταφέροντας να ξεπεράσει τη μονάδα σταδιακά. Πρακτικά αυτό σημαίνει πως οι Κυλινδρόμυλοι Σαραντόπουλου παρουσιάζονται συνεπείς στην αποπληρωμή των άμεσων υποχρεώσεών τους.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	0,6415	0,6932	0,6880	0,7915	0,6943	0,8830
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	0,3979	0,4633	0,4628	0,4919	0,4290	0,6086
Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	0,3060	0,2803	0,2809	0,1763	0,1742	0,0904
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,7657	0,7811	0,7807	0,8202	0,8517	0,8839
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	-0,2566	-0,2101	-0,2150	-0,1281	-0,2137	-0,0545

Οι τιμές για τους δείκτες Γενικής και Άμεσης Ρευστότητας κρίνονται πολύ χαμηλές (πολύ κάτω από τα απαιτούμενα όρια που ορίζουν οι διεθνείς νόρμες) και συνεπώς μη ιδανικές. Με λίγα λόγια, οι χαμηλές τιμές των δεικτών της ρευστότητας αντικατοπτρίζουν τη χαμηλή ρευστότητα της εταιρείας και την δυσκολία των στοιχείων που μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα, να καλύψουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της.

Όσον αφορά τις τιμές του δείκτη Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού για τα έτη 2015 - 2017 κυμαίνονται μεταξύ 0,67 και 0,8 γεγονός που τις καθιστά ιδανικές για τον όμιλο. Αντίθετα, για τα έτη 2018 – 2020 οι τιμές αυξάνονται και σταθεροποιούνται άνω του 0,8 και συνεπώς πλέον καθίστανται μη ικανοποιητικές.

Ε. Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	8,6233%	7,7251 %	7,8480%	8,8439 %	9,5698%	10,6504%
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	6,8312%	6,3042%	6,6107%	7,1466%	7,6613%	7,9976%
Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,8743	0,8985	0,9268	0,9289	0,9447	0,9605
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	1,6277	1,5818	1,5626	1,5074	1,5302	1,6465
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	47,0860%	48,9780%	48,8150%	49,1094%	49,3212%	49,1428%
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	5,2978%	4,8838%	5,0225%	5,8670%	6,2539%	6,4684%

Οι δείκτες Χρηματοοικονομικής και Βιομηχανικής Αποδοτικότητας εμφανίζουν μέτριες τιμές (κάτω από 25% και 20% αντίστοιχα), συνεπώς τα συνολικά κεφάλαια δεν έχουν χρησιμοποιηθεί επαρκώς με στόχο να πραγματοποιηθεί κάποιο ικανοποιητικό αποτέλεσμα και να παραχθούν έσοδα με βάση την παραγωγική της μηχανή (σύνολο ενεργητικού).

Όσον αφορά τις τιμές του δείκτη Μικτού Περιθωρίου Κέρδους διακρίνουμε μια σταθερότητα πάνω από το 40% που εκφράζει το όριο ικανοποιητικής τιμής. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η λειτουργική αποτελεσματικότητα της επιχείρησης όσο και η πολιτική τιμών που ακολουθεί κρίνονται ικανοποιητικές.

Για το δείκτη Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους εμφανίζονται μέτριες τιμές καθώς βρίσκονται κάτω από 10%. Είναι αντιληπτό ότι το μεγαλύτερο ποσοστό κέρδους που μένει στην εταιρεία μετά την αφαίρεση από τις καθαρές πωλήσεις του κόστους πωληθέντων και των λοιπών εξόδων εμφανίζεται στα έτη 2019 και 2020 όπου η τιμή υπερβαίνει το 6%.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	7,0363	7,8977	8,0720	8,1497	8,6471	8,7324
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0074	0,0078	0,0069	0,0050	0,0060	0,0052
Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	4,2116	4,1127	4,3515	4,4644	4,7775	4,9916
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	86,6655	88,7491	83,8793	81,7579	76,3997	73,1224
Δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	2,1688	2,2442	2,3276	2,2009	1,8303	1,8092

Ο δείκτης σημασίας χρηματοοικονομικών εξόδων παρουσιάζει σταθερότητα για όλη την διάρκεια της πενταετίας.

Επίσης, αξίζει να παρατηρήσουμε την πορεία του δείκτη Μέσης Είσπραξης των Απαιτήσεων, που ξεκινάει από 86 μέρες είσπραξης για το 2015 και καταλήγει στις 73 μέρες για το 2020, αποδεικνύοντας ότι η επιχείρηση Παπαδόπουλος καταφέρνει να εισπράττει ταχύτερα τους λογαριασμούς από τους πελάτες της.

Ο δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων, δείχνει το πόσο γρήγορα αποπληρώνονται οι βραχυχρόνιες υποχρεώσεις από την εταιρεία. Παρατηρείται αυξομείωση των τιμών κατά τη διάρκεια της εξαετίας, με υψηλότερη λαμβάνουσα τιμή το έτος 2017 και χαμηλότερη το 2020.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	1,7365	1,9321	1,9990	2,0396	1,3556	1,2933
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	1,4549	1,6508	1,7012	1,7669	1,1387	1,0865

Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	1,1604	1,3149	1,4579	1,6056	1,6134	1,4001
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,4629	0,4320	0,4069	0,3838	0,3826	0,4167
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	0,1571	0,1904	0,2036	0,2233	0,0930	0,0792

Για το δείκτη Γενικής Ρευστότητας διακρίνουμε μέτριες προς καλές τιμές καθώς κυμαίνονται σταθερά κοντά στο όριο 2. Η καλύτερη μάλιστα τιμή λαμβάνεται για το έτος 2018 όπου φτάνει το 2,04 κάτι που σημαίνει ότι η εταιρεία κινείται σε πολύ καλά πρότυπα ρευστότητας.

Όσον αφορά το δείκτη Άμεσης Ρευστότητας από το 2015 έως το 2018 εμφανίζει ιδανικές τιμές άνω του ορίου 1,2 και συνεπώς αποδεικνύεται ότι η εταιρεία Παπαδόπουλος βρίσκεται σε πολύ καλή θέση ώστε να καλύψει εύκολα τις άμεσες υποχρεώσεις της. Τα τελευταία δύο χρόνια της ανάλυσης όμως (2019-2020) βλέπουμε πτώση των τιμών κάτω από 1,2 γεγονός που τις καθιστά μέτριες.

Οι τιμές του δείκτη Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού είναι χαμηλές καθ' όλη την διάρκεια της εξετασθείσας και ως εκ τούτου θεωρούνται μη ικανοποιητικές.

ΦΟΥΡΝΟΙ BENETH

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	20,5160%	14,2370%	10,7296%	13,779%	22,7431%	10,2767%
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	16,0728%	12,0975%	9,8888%	11,9289%	9,2978%	3,1801%
Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	1,1666	1,1134	1,2348	1,3766	0,6965	0,5655
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	2,0231	1,8272	2,0240	2,1924	2,2530	1,8753

Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	45,5337%	42,3227%	43,6899%	44,6032%	47,9867%	46,2588%
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	10,1407%	7,7917%	5,3013 %	6,2850%	10,0945%	5,4799%

Για τον οικονομικό οργανισμό των Φούρνων Βενέτη βλέπουμε ότι η Χρηματοοικονομική και Βιομηχανική Αποδοτικότητα παίρνουν τιμές μέτριες με το 2020 να είναι η χρονιά με την πιο χαμηλή τιμή για τους εν λόγω δείκτες. Αυτό γενικά σημαίνει πως οι Φούρνοι Βενέτη είναι πιθανόν να αντιμετωπίζουν προβλήματα στο κατά πόσο αποτελεσματικά χρησιμοποιούν τα συνολικά τους κεφάλαια για να δημιουργούν κέρδη.

Οι τιμές των δεικτών κυκλοφορίας είναι σε γενικές γραμμές καλές, αν και εμφανίζουν μια κάμψη στις τιμές τους τα δύο τελευταία έτη 2019-2020. Συνεπώς τα επίπεδα πωλήσεων βρίσκονται σε ικανοποιητικό στάδιο και μπορούν να αποφέρουν σημαντικά έσοδα με εξαίρεση τα δύο τελευταία έτη.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	17,1257	17,4171	18,1344	16,0994	14,2819	10,3286
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0022	0,0011	0,0012	0,0013	0,0418	0,0511
Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	9,8555	10,8645	13,9461	16,6850	22,5404	16,8621
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	37,0351	33,5958	26,1723	21,8759	16,1931	21,6462
Δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	1,8614	2,0314	2,1691	2,4936	1,7625	1,418

Για το δείκτη Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων διακρίνουμε ικανοποιητικές τιμές, συνεπώς αυτό σημαίνει αποτελεσματική λειτουργία για τους φούρνους Βενέτη. Οι πελάτες εξυπηρετούνται γρήγορα και άμεσα και ως εκ τούτου τα αποθέματα παραμένουν στην αποθήκη για μικρό χρονικό διάστημα χωρίς να προκύπτει πρόβλημα για φθορές ή απαξίωσή τους.

Ο δείκτης σημασίας Χρηματοοικονομικών Εξόδων αυξάνει με την πάροδο των ετών και έτσι θα πρέπει να υπάρξει προσοχή από τον όμιλο ώστε να μη δημιουργηθεί πρόβλημα σχετικά με την αποπληρωμή των εξόδων.

Συγχρόνως, οι εξαιρετικές τιμές του δείκτη Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων για όλα τα έτη ανάλυσης, αποδεικνύει ότι με το πέρασμα των ετών η εταιρεία εξοφλεί γρήγορα και εύκολα τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Μάλιστα επειδή οι τιμές βρίσκονται σταθερά γύρω από τη μονάδα και ταυτόχρονα πάνω από αυτή, συμπεραίνουμε ότι οι Φούρνοι Βενέτη εξοφλούν με αποδοτικότερο τρόπο τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους συγκριτικά με εταιρείες που εξετάσαμε παραπάνω.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	1,0132	1,0174	0,8853	0,9208	0,9521	0,5932
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	0,9045	0,8990	0,7595	0,7427	0,8262	0,4438
Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	1,3620	1,5599	1,5646	1,6875	0,4474	0,4318
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,4234	0,3906	0,3899	0,3721	0,6909	0,6984
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	0,0045	0,0055	-0,0368	-0,0242	-0,0098	-0,0852

Οι δείκτες Γενικής και Άμεσης Ρευστότητας είναι ιδιαίτερα χαμηλοί και τα έξι χρόνια καθώς λαμβάνουν τιμές μικρότερες της μονάδας. Στην περίπτωση αυτή χρειάζεται κάποια από τα μακροπρόθεσμα κεφάλαια να μετατραπούν σε κυκλοφορούντα στοιχεία (απαιτήσεις, αποθέματα κ.ά.) για να ξεπεραστεί έτσι η τιμή της μονάδας.

Οι τιμές για το δείκτη συνολικής Ικανότητας Δανεισμού είναι μη ιδανικές για τα πρώτα τέσσερα έτη της ανάλυσης (2015-2018) και ικανοποιητικές για τα δύο τελευταία έτη (2019-2020) κάτι που σημαίνει ότι η επιχείρηση θα αρχίσει να καλύπτει σε καλύτερο βαθμό τις υποχρεώσεις της.

ΝΕΟΓΑΛ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	2,3808%	1,9127%	4,6113%	5,4709%	5,1991%	5,1407%
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	3,0631%	2,6442%	5,1850%	6,5417%	5,9993%	5,4865 %
Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,6882	0,6547	0,5715	0,5929	0,5993	0,6568
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	0,8214	0,7839	0,6761	0,7007	0,6797	0,8133
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	27,8809%	27,3333%	28,6334%	29,8238%	27,8303%	27,2292%
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	2,8984%	2,4400 %	6,8222%	7,8083%	7,6491%	6,3207 %

Οι τιμές του δείκτη Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας και της Βιομηχανικής Αποδοτικότητας λαμβάνουν μέτριες τιμές στο βάθος της εξαετίας. Καμία χρονιά η εταιρεία δεν ξεπερνά το 25% και το 20% αντίστοιχα στους συγκεκριμένους δείκτες. Μάλιστα τα δύο τελευταία έτη οι τιμές των εν λόγω δεικτών έχουν πτωτική τάση. Αυτό οφείλεται στις χαμηλές τιμές των κερδών μετά φόρων.

Όσον αφορά του δείκτες κυκλοφορίας συμπεραίνεται ότι τα ίδια κεφάλαια δεν χρησιμοποιούνται με ορθό τρόπο με στόχο την βελτίωση της κερδοφορίας της εταιρείας.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	6,2039	6,1111	4,4746	3,9968	4,4320	4,6850
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0009	0,0007	0,0008	0,0024	0,0023	0,0034
Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	2,3365	2,3882	2,5040	2,9657	3,2193	3,2837
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	156,2138	152,8374	145,7649	123,072	113,3784	111,1559
Δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	3,7552	3,7016	3,3488	3,3489	4,9471	3,7798

Ο δείκτης σημασίας Χρηματοοικονομικών Εξόδων αυξάνει και έτσι μεγαλώνει το βάρος για την εταιρεία ΝΕΟΓΑΛ σχετικά με την αποπληρωμή των εξόδων.

Συγχρόνως οι αυξημένες τιμές του δείκτη Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων δείχνουν ότι με το πέρασμα των ετών η εταιρεία αποπληρώνει πιο γρήγορα τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	6,3187	6,5681	7,1024	6,8121	9,2981	5,7336

Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	5,7455	5,9329	6,2526	5,9257	8,3114	4,8898
Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	5,8925	5,7526	6,2214	6,2310	8,7881	4,7156
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,1422	0,1452	0,1359	0,1358	0,1003	0,1712
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	0,7029	0,7157	0,7432	0,7230	0,7254	0,5985

Οι υψηλές τιμές (>2) του δείκτη Γενικής Ρευστότητας επισημαίνουν την εξαιρετικά ευνοϊκή θέση του ομίλου Νεογάλ να καλύπτει εύκολα και γρήγορα τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, προσφέροντας ασφάλεια στους μετόχους του.

Σε εξαιρετικά υψηλές τιμές και αρκετά πάνω από το όριο (>1,2) κινείται και ο δείκτης Άμεσης Ρευστότητας που αποδεικνύει πως τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία της εταιρείας είναι σε περίοπτη θέση να καλύψουν τις άμεσες υποχρεώσεις της.

Ακόμα, οι τιμές άνω της μονάδας του δείκτη Δανειακής Επιβάρυνσης δείχνουν ότι η συνεισφορά των διάφορων φορέων της εταιρείας είναι σε καλύτερο επίπεδο από την αντίστοιχη των δανειστών. Συνεπώς μπορούμε να συμπεράνουμε ότι τα ίδια κεφάλαια είναι σε θέση να καλύψουν πλήρως μια μονάδα ξένων κεφαλαίων.

Τέλος, η εμφάνιση θετικού Κεφαλαίου Κίνησης, «επιτρέπει» την άμεση εξόφληση όλων των υποχρεώσεων που «πιέζουν», κατά την τρέχουσα περίοδο την εταιρεία Νεογάλ. Το γεγονός όμως ότι η τιμή υποχωρεί στο 0,5985 για το έτος 2020 μετά από τη σταθερότητα που υπήρχε τα προηγούμενα πέντε έτη της ανάλυσης, θα πρέπει να προβληματίσει την επιχείρηση για το μέλλον.

ΦΑΓΕ ΑΕ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	0,4914%	-13,675%	11,2942%	17,0605%	0,8759%	10,9846%

Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	0,9557%	-8,1477%	7,5437%	5,7113%	0,5576%	7,1371 %
Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,9741	1,2527	1,0889	0,8215	1,1473	1,1688
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	1,1945	1,7598	1,6375	2,9040	2,9068	2,6580
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	33,5486%	25,3870%	26,0432%	29,4069%	23,3211%	24,1547%
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	0,4114%	-7,7708%	6,8973%	5,8748%	0,3014%	4,1326%

Κατά την διάρκεια της εξαετίας οι δείκτες της Απόδοσης Επενδύσεων εμφανίζουν τιμές που κρίνονται μέτριες ή ακόμα και μη ικανοποιητικές και κατ' επέκταση η επιχείρηση της Φάγε αντιμετωπίζει προβλήματα στο να παράγει κέρδη αξιοποιώντας τα κεφάλαιά της και τα περιουσιακά της στοιχεία. Για παράδειγμα για το έτος 2016 διακρίνουμε πως λαμβάνονται αρνητικές τιμές.

Ο δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους δείχνει ότι το ποσοστό κέρδους που μένει στην εταιρεία είναι πολύ χαμηλό ενώ λαμβάνει μέχρι και αρνητική τιμή το 2016. Γενικότερα, όσο υψηλή είναι η τιμή του αριθμοδείκτη, τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση. Η τιμή του για το πρότυπο όριο, σύμφωνα με τις διεθνείς νόρμες, έχει καθοριστεί να είναι γενικά μεγαλύτερη ή ίση του 10%. Για την εταιρεία ΦΑΓΕ ΑΕ διακρίνουμε προβληματική λειτουργία της εταιρείας όσον αφορά τα κέρδη της.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	8,8499	8,6948	7,6305	6,5409	7,3338	7,7350
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0028	0,0010	0,0025	0,0016	0,0197	0,0183
Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	2,4953	3,3988	6,0699	6,3054	7,9750	6,9362

Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	146,2744	107,3902	60,1329	57,8873	45,7678	52,6226
Δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	7,4461	6,0530	3,6060	1,6206	8,0417	8,1141

Ο δείκτης σημασίας Χρηματοοικονομικών Εξόδων αυξάνει (ειδικότερα τα έτη 2019-2020 σημειώνει μεγάλη αύξηση) και έτσι μεγαλώνει η ανησυχία για την εταιρεία της Φάγε όσον αφορά την κάλυψη των εξόδων.

Ο δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων παρουσιάζει από την αρχή έως το τέλος της εξαετίας συχνότερη ανανέωση των απαιτήσεων μέσω των πωλήσεων. Συνεπώς η εταιρεία εκεί που το 2013 περίμενε 147 ημέρες για να εισπράξει τους λογαριασμούς της, κλείνει την εξαετία το 2020 περιμένοντας να εισπράξει τους λογαριασμούς της σε 53 μέρες επιδεικνύοντας μεγάλη βελτίωση.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	5,7293	2,0111	1,7412	1,4059	3,1532	3,3786
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	4,8879	1,3174	1,2587	1,1652	2,0458	2,3641
Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	5,1556	2,5161	1,9848	0,3945	0,6521	0,7849
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,1582	0,2829	0,3350	0,7171	0,6053	0,5603
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	0,4111	0,1561	0,1655	0,1452	0,2356	0,2599

Για το δείκτη Γενικής Ρευστότητας, ισχύει ότι όσο υψηλότερη η τιμή αυτού του αριθμοδείκτη, τόσο καλύτερα από πλευράς ρευστότητας για την επιχείρηση. Για την Φάγε διακρίνουμε ικανοποιητικά αποτελέσματα με εξαίρεση τα έτη 2017-2018 όπου οι τιμές κυμαίνονται κάτω από το απαιτούμενο όριο 2. Ακόμα, για το έτος 2015 υπάρχει ένας μικρός προβληματισμός καθώς πολύ υψηλές τιμές τού δείκτη (όπως 5 και άνω) δείχνουν υπερβολική συσσώρευση ρευστών στοιχείων, που πιθανώς δεν αξιοποιούνται αποδοτικά.

TSAKIRIS CHIPS

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	14,5999%	3,0627%	16,0570%	6,3564%	3,5876%	6,4683%
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	9,0664%	4,1186%	11,8193%	3,4850%	3,3588%	5,9686%
Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	1,3743	2,5595	1,2794	1,3189	1,2656	1,0965
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	3,5327	2,7267	2,2507	2,1271	1,9592	1,6922
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	17,9188%	14,5219%	17,0169%	12,5633%	12,2036%	17,4964%
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	4,1328%	1,1232%	7,1343%	2,9883%	1,8312%	3,8223%

Οι τιμές για τους δείκτες Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας παρουσιάζουν διακυμάνσεις στο διάστημα της εξετάζουσας εξαετίας. Παρόλα αυτά για κανένα έτος η τιμή δεν ξεπερνά το όριο του 25% που καθιστά τις τιμές ικανοποιητικές, συνεπώς η επιχείρηση δεν είναι αρκετά αποτελεσματική.

Οι υψηλές τιμές των δεικτών Κυκλοφορίας παρέχουν ενδείξεις πως έχουν χρησιμοποιηθεί σωστά τα ίδια κεφάλαια για την δημιουργία πωλήσεων.

Συγκεκριμένα, ο δείκτης Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων παρότι παρουσιάζει μείωση εφόσον ξεκινά από την τιμή 3,53 το 2015 και καταλήγει στην τιμή 1,69 το 2020, βρίσκεται σταθερά άνω της μονάδας όπου φανερώνεται πως πραγματοποιείται μεγάλος όγκος πωλήσεων με σχετικά μικρό ύψος ιδίων κεφαλαίων που οδηγεί σε αυξημένα κέρδη.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	17,6440	16,0557	16,5115	14,6930	16,7334	20,7276
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0039	0,0059	0,0007	0,0002	0,0009	0,0009
Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	8,2346	3,9728	4,6071	3,9580	4,2359	4,7424
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	44,3251	91,8741	79,2259	92,2188	86,1675	76,9651
Δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	2,8027	3,3286	3,3127	4,2331	4,7151	3,7606

Οι τιμές που συναντάμε για το δείκτη Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων όσον αφορά την εταιρεία Tsakiris Chips, κρίνονται υψηλές και συνάμα εξαιρετικές, επισημαίνοντας την αποτελεσματική διοίκηση για τον οργανισμό.

Ο δείκτης Σημασίας Χρηματοοικονομικών Εξόδων έχει τιμές αρκετά χαμηλές όλα τα έτη της ανάλυσης, όπου αυτό σημαίνει πως δε συντρέχει λόγος ανησυχίας για τον οικονομικό οργανισμό σε ότι έχει να κάνει με την εξόφληση των εξόδων του.

Η πορεία του δείκτη Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων παρουσιάζει αύξηση εφόσον ξεκινά το 2015 με την τιμή 2,80 και συνεχώς αυξάνεται μέσα στο διάστημα της εξαετίας, συνεπώς διαπιστώνεται πως η εταιρεία είναι συνεπής στην εξόφληση των τρεχουσών υποχρεώσεών της.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	1,4495	1,2347	1,5833	1,9729	1,7630	1,5051
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	1,2907	1,0505	1,3740	1,6481	1,5799	1,3116
Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	0,6367	1,0752	1,3117	1,6319	1,8246	1,8407
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,6110	0,8731	0,4316	0,3800	0,3540	0,3520
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	0,1809	0,1543	0,1869	0,2651	0,1798	0,1215

Για το δείκτη Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση) διακρίνονται υψηλές τιμές (άνω της μονάδας) από το 2016 και έπειτα, και συνεπώς γίνεται ξεκάθαρο πως η συνεισφορά των ιδίων κεφαλαίων είναι σε θέση να υπερκεράσει πλήρως τη συνεισφορά των ξένων κεφαλαίων.

Οι τιμές του δείκτη Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού είναι μη ικανοποιητικές για όλα τα έτη της ανάλυσης καθώς βρίσκονται εκτός των ορίων που ορίζουν οι διεθνείς νόρμες.

ΚΟΛΙΟΣ ΑΕ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	3,3779%	9,5284%	3,6585%	12,9634%	12,5420%	-
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	0,2508 %	2,4802%	1,2482%	4,4889%	4,4866%	-

Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,8062	0,8136	0,9064	0,9314	0,9518	-
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	5,0709	4,1222	4,1492	3,4212	3,1001	-
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	18,5424%	18,5241%	16,8026%	19,5306%	18,8733%	-
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	0,6661%	2,3115%	0,8817%	3,7892%	4,0447%	-

Για την εταιρεία Κόλιος εξετάζονται οι δείκτες για τα έτη 2015-2019 καθώς δε βρέθηκαν τα απαιτούμενα στοιχεία για το έτος 2020.

Οι τιμές του δείκτη Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας και της Βιομηχανικής Αποδοτικότητας παίρνουν μέτριες τιμές ή μη ικανοποιητικές στο εξεταζόμενο διάστημα, εφόσον καμία χρονιά η εταιρεία δεν ξεπερνά το 25% και το 20% αντίστοιχα στους συγκεκριμένους δείκτες.

Για τις τιμές Μικτού και Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους διακρίνουμε πως κι αυτές κυμαίνονται αρκετά χαμηλότερα από τα απαιτούμενα όρια που τις καθιστούν ικανοποιητικές με βάση τις διεθνείς νόρμες. Συνεπώς συμπεραίνουμε πως η επιχείρηση Κόλιος δεν διανύει και τόσο αποτελεσματική εξαετία και θα πρέπει να ανακάμψει.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΛΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	8,3402	3,6593	3,7531	4,3440	4,5167	-
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0566	0,0298	0,0281	0,0280	0,0261	-
Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	9,3798	5,5342	6,5042	6,7974	6,9758	-
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	38,9134	65,9541	56,1175	53,6974	52,3236	-

Δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	1,0119	1,0417	1,2090	1,2690	1,9700	-
---	--------	--------	--------	--------	--------	---

Ο δείκτης σημασίας χρηματοοικονομικών εξόδων παρουσιάζει σταθερότητα και χαμηλές τιμές για όλη την διάρκεια της πενταετίας που είναι σημαντικό για την επιχείρηση.

Ακόμα, η αύξηση στις τιμές του δείκτη Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων (οι οποίες μάλιστα βρίσκονται και κοντά στη μονάδα) δείχνει ότι με το πέρασμα των ετών η εταιρεία βρίσκεται σε θέση να εξοφλεί πιο γρήγορα τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	0,5277	0,5729	0,5449	0,5215	0,7893	-
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	0,2851	0,2407	0,2627	0,2510	0,3685	-
Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	0,1890	0,2459	0,2795	0,3741	0,4429	-
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,8410	0,8026	0,7815	0,7278	0,6930	-
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	-0,3065	-0,2718	-0,2838	-0,2826	-0,0826	-

Για τους δείκτες ρευστότητας βλέπουμε ότι είναι ιδιαίτερα χαμηλοί και τα πέντε χρόνια που εξετάζουμε (2015-2019) καθώς λαμβάνουν τιμές αρκετά μικρότερες από τα απαραίτητα όρια που ορίζουν οι διεθνείς νόρμες ώστε να είναι ικανοποιητικές. Συνεπώς η επιχείρηση αντιμετωπίζει προβλήματα σε ό,τι έχει να κάνει με τη ρευστότητά της.

Από τις τιμές του δείκτη Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού ο οργανισμός ΚΟΛΙΟΣ ΑΕ μοιάζει ανήμπορος να καλύψει τις συνολικές υποχρεώσεις του από την συνολική περιουσία του για τα πρώτα δύο χρόνια της ανάλυσης. Οι τιμές άνω του 0,8 κρίνονται μη ικανοποιητικές και υποδεικνύουν την υπερχρέωση της εταιρείας. Όμως για τα επόμενα έτη (2017-2019) οι τιμές του δείκτη εμφανίζουν πτώση και πλέον κρίνονται ικανοποιητικές.

Ο δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης εμφανίζει αρνητικές τιμές για όλο το φάσμα της ανάλυσης μας, γεγονός που σηματοδοτεί πως είναι δύσκολο για τον όμιλο να προβαίνει σε άμεση εξόφληση των υποχρεώσεων κατά την τρέχουσα περίοδο.

CRETA FARMS

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χρηματοοικονομική Αποδοτικότητα (%)	-0,9275%	-9,8749%	5,5401%	-539,7%*	-	0,5503
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	0,0600%	-2,846%	1,1448%	-21,62%	-	0,2298
Δείκτης Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,5782	0,5331	0,5821	0,7185	-	0,2611
Δείκτης Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων	2,3946	2,4712	2,5299	17,6237	-	1,4390
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	49,8515%	51,4205%	50,7659%	50,6803%	-	55,4045
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	-0,387%	-3,9960%	2,1898%	-30,63%	-	0,3824

Η εταιρεία παρουσιάζει κατά βάση αρνητικές τιμές σε ότι έχει να κάνει με τους δείκτες Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας και Βιομηχανικής Αποδοτικότητας. Παρουσιάζονται παρόμοιες αυξομειώσεις για τους εν λόγω δείκτες με μη ικανοποιητικές τιμές κατά βάση. Ειδικότερα για το έτος 2018 διακρίνουμε μια ακραία αρνητική τιμή για την Creta Farms που προκύπτει μετά τη μεγάλη μείωση που

παρουσιάστηκε στον ισολογισμό της επιχείρησης όσον αφορά τα ίδια κεφάλαια. Ενδεικτικά για το 2017 η τιμή των ιδίων κεφαλαίων ανερχόταν στα 42.526€ ενώ για το 2018 η τιμή κατρακύλησε στα 6.648€ σημειώνοντας έτσι αυτή την παράδοξη τιμή για το δείκτη.

Για το Καθαρό Περιθώριο Κέρδους βλέπουμε πολύ χαμηλές τιμές (ακόμα και αρνητικές σε κάποιες περιπτώσεις). Συνεπώς με βάση τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου δείκτη, το ύψος των καθαρών κερδών της Creta Farms στη συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να προσδιοριστεί ως προβληματικό.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Κυκλοφορίας των Αποθεμάτων	6,6454	6,2534	6,7329	6,7477	-	1,6757
Δείκτης σημασίας των Χρηματοοικονομικών εξόδων	0,0559	0,0697	0,0609	0,0647	-	0,0146
Δείκτης Ταχύτητας Εισπράξεων των Απαιτήσεων	2,7483	1,6263	1,8012	2,2890	-	0,6889
Μέση Περίοδος Είσπραξης των Απαιτήσεων	132,81	224,4361	202,6447	159,4589	-	529,7748
Δείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	0,6816	0,5812	0,7280	0,6545	-	0,6048

Στο βάθος της εξαιτίας (χωρίς να συμπεριλαμβάνεται το έτος 2019 λόγω έλλειψης δεδομένων) παρατηρείται σταθερότητα των χρηματοοικονομικών εξόδων για τα έτη 2014-2018 και έπειτα μια απότομη πτώση για το έτος 2020 στην τιμή 0,0146.

Η Ταχύτητα Εξόφλησης των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων κινείται αναλογικά με την Ταχύτητα Εισπράξεων των Απαιτήσεων (η αύξηση/μείωση του ενός συμβαδίζει με την αύξηση/μείωση του άλλου). Με εξαίρεση το έτος 2018 που παρατηρούμε ότι ενώ η εταιρεία λαμβάνει με γρήγορο ρυθμό τους λογαριασμούς της από τους πελάτες δεν εξοφλεί με τον αντίστοιχο ρυθμό τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	0,9423	0,9156	1,0062	0,6787	-	2,5082
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	0,8445	0,8223	0,8947	0,5765	-	2,1492
Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση)	0,3181	0,2758	0,2988	0,0425	-	0,2216
Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού (%)	0,7591	0,7821	0,7699	0,9592	-	0,8186
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	-0,0246	-0,0376	0,0024	-0,1740	-	0,2903

Για τους δείκτες Ρευστότητας (Γενικής και Άμεσης) διακρίνουμε χαμηλές τιμές για τα έτη 2015 έως 2018, οι οποίες όμως «εκτοξεύονται» για το τελευταίο έτος ανάλυσης, ξεπερνώντας τα επιθυμητά όρια (2 και 1,2 αντίστοιχα) και συνεπώς θεωρούνται ικανοποιητικές.

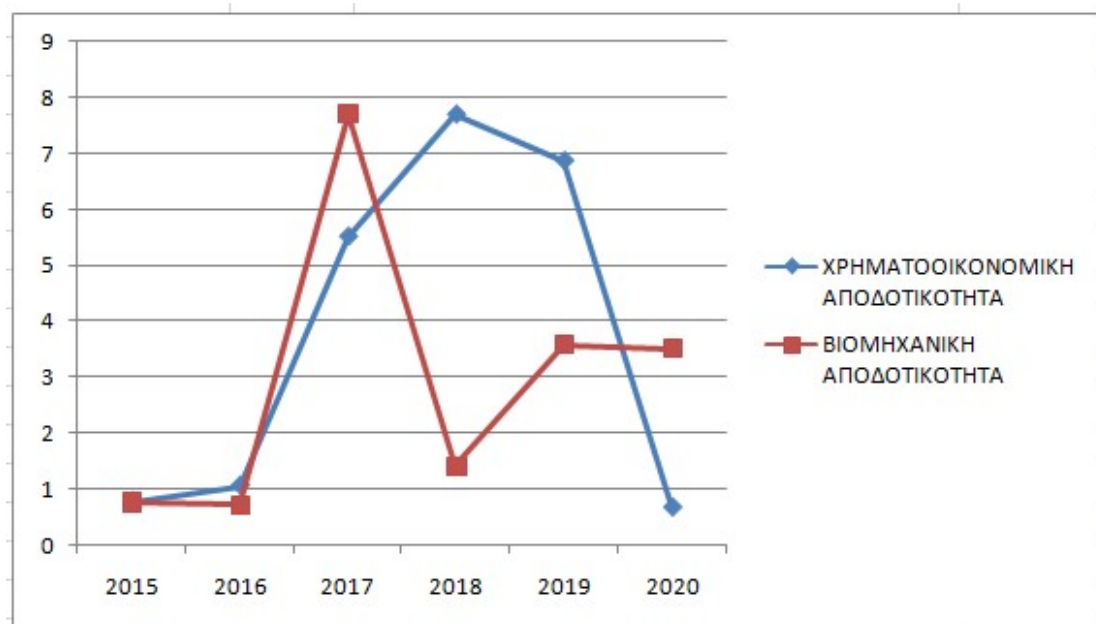
Για το δείκτη Δανειακής Επιβάρυνσης (Μόχλευση) διακρίνονται πολύ χαμηλές τιμές και μακριά από όριο της μονάδας και άρα τα ίδια κεφάλαια δεν είναι σε θέση να καλύψουν πλήρως μια μονάδα ξένων κεφαλαίων.

4.2 Διαχρονική εξέλιξη μεγεθών

Στη συνέχεια παρουσιάζεται για το εξεταζόμενο διάστημα 2015-2020 η πορεία για κάποιους από τους χρηματοοικονομικούς δείκτες που χρησιμοποιήσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Συγκεκριμένα επιλέγεται και αναλύεται γραφικά η πορεία ορισμένων δεικτών με βάση το μέσο όρο τους σε όλο το διάστημα της εξαστίας για να

υπάρχει μια γενικότερη εικόνα των εταιρειών τροφίμων συνολικά. Οι γραφικές παραστάσεις έγιναν στο περιβάλλον του EXCEL.

Κερδοφορία και Αποδοτικότητα

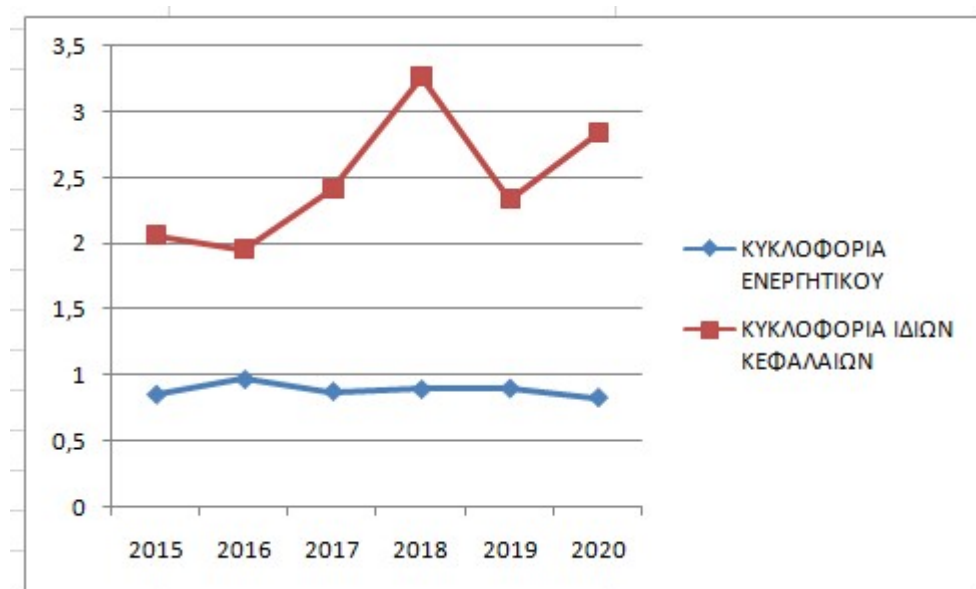
Γράφημα 4.1

Για τον μέσο όρο του δείκτη Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας στον κλάδο των εταιρειών τροφίμων διακρίνουμε αυξητική πορεία των τιμών μέχρι το 2018 και στη συνέχεια απότομη μείωση μέχρι το 2020. Αρχικά ο μέσος όρος παίρνει την τιμή 0,797 και ξεκινάει από χαμηλά στο διάγραμμα για το έτος 2015, ενώ πολύ μικρή αύξηση συναντάται για το 2016. Αυτό οφείλεται κυρίως στην ισορροπία των τιμών για όλες τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις. Έπειτα, ο μέσος όρος των τιμών «ανεβαίνει» στα υψηλά στρώματα του διαγράμματος και εμφανίζει μια σχετική σταθερότητα για τα έτη 2017-2019 πριν κατακυλήσει ξανά και πάρει την χαμηλή τιμή 0,68 για το 2020. Αυτό συμβαίνει κατά βάση εξαιτίας της μεγάλης πτώσης που παρουσιάζει η τιμή για τον όμιλο Κυλινδρόμυλοι Σαραντόπουλος. Από τη διαδικασία των μέσων όρων έχουν εξαιρεθεί ο οικονομικός οργανισμός Νίκας για τα έτη 2017, 2018 και 2019 αλλά και ο οικονομικός οργανισμός Creta Farms για το έτος 2018 λόγω των ακραίων τιμών που παρουσίασαν στην οικονομική ανάλυση.

Όσον αφορά τις τιμές του μέσου όρου του κλάδου τροφίμων για το δείκτη της Βιομηχανικής Αποδοτικότητας διακρίνουμε σταθερές τιμές κατά τη διάρκεια των πρώτων δύο ετών και έπειτα παρατηρούμε μεγάλη αύξηση του μέσου όρου για το 2017. Μάλιστα, η τιμή για το 2017 βλέπουμε στο διάγραμμα ότι αποτελεί τη

μεγαλύτερη τιμή της εξετάζουσας εξαετίας. Οι υψηλές τιμές αυτές οφείλονται στην αυξημένη τιμή της εταιρείας Νίκας. Για το επόμενο έτος ο μέσος όρος επιστρέφει σε χαμηλά στρώματα καταλαμβάνοντας την τιμή 1,41 κάτι που οφείλεται στη μείωση που παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις Νίκας και Creta Farms. Τέλος για τα έτη 2019 και 2020, παρουσιάζεται μια μικρή άνοδος του μέσου όρου και η εξαετία κλείνει γύρω στην τιμή 3,50.

Κυκλοφορία Ενεργητικού και Ιδίων Κεφαλαίων

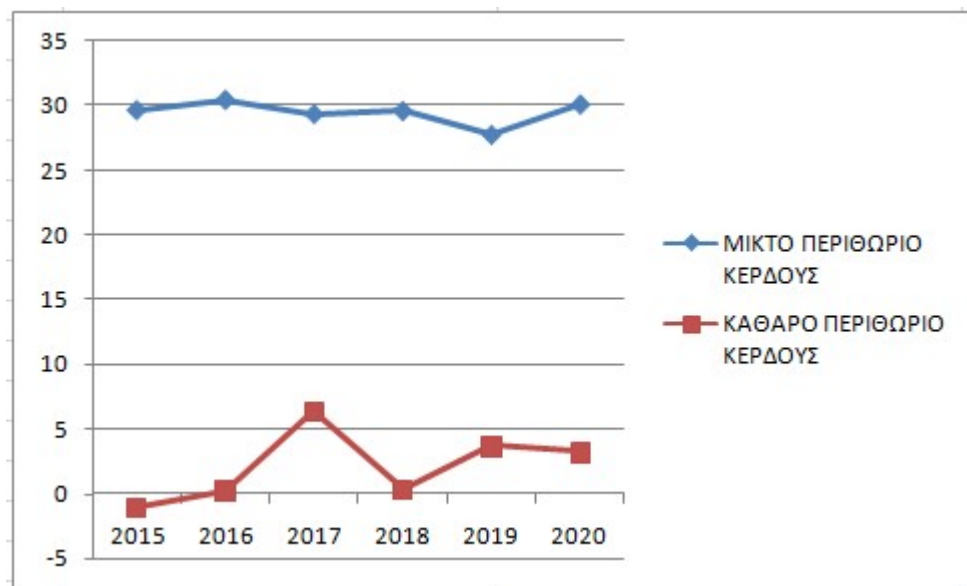

Γράφημα 4.2

Για τις τιμές του μέσου όρου του δείκτη Κυκλοφορίας Ενεργητικού δεν υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις και συνεπώς ακολουθείται σταθερή πορεία στο βάθος της εξαετίας.

Αντίθετα, για τις τιμές του μέσου όρου του δείκτη Κυκλοφορίας Ίδιων Κεφαλαίων παρατηρούμε αύξηση (σταδιακά) από το έτος 2015 έως το 2018 με τιμή που φτάνει στο 3,26 και μάλιστα αποτελεί τον μεγαλύτερο μέσο όρο σε όλη την εξαετία. Έπειτα, εμφανίζεται μια πτώση για το έτος 2019 με τον μέσο όρο να φτάνει την τιμή 2,33 και τέλος η εξαετία για το μέσο όρο του δείκτη Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων κλείνει με την τιμή 2,84.

Περιθώριο Κέρδους

Γράφημα 4.3

Για τις τιμές του μέσου όρου του δείκτη Μικτού Περιθωρίου Κέρδους διακρίνουμε μικρές αυξομειώσεις που όμως στο βάθος της εξετίας παρουσιάζουν σταθερότητα. Ξεκινούν από την τιμή 29,641 για το έτος 2015 και φτάνουν στην τιμή 30,063 για το έτος 2020.

Για το Καθαρό Περιθώριο Κέρδους διακρίνουμε τιμές που αυξάνονται μέχρι το 2017, λόγω της άυξης του δείκτη για την εταιρεία ΝΙΚΑΣ. Από το έτος 2018 μέχρι και το εξεταζόμενο διάστημα του έτους 2020, φαίνεται μια ομαλοποίηση της κατάστασης.

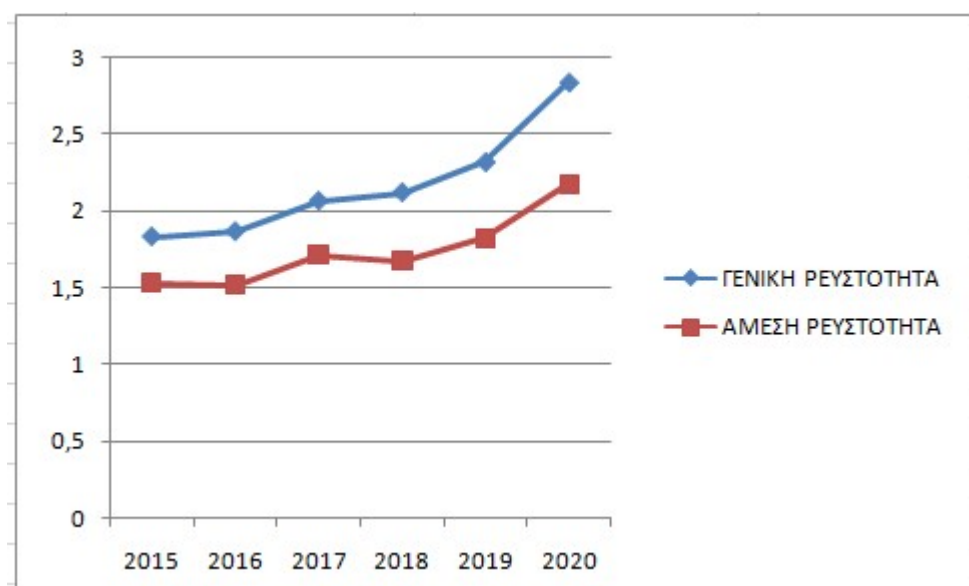
Χρηματοοικονομικά Έξοδα

Γράφημα 4.4

Τα Χρηματοοικονομικά Έξοδα διανύουν πτωτική πορεία για τα έτη 2015-2017 που ξεκινούν από την τιμή 0,031 για το 2015 και καταλήγουν στην τιμή 0,023 για το 2017. Μετά απο μία μικρή αύξηση για το έτος 2018, η πτωτική πορεία του δείκτη συνεχίζεται, φτάνοντας την τιμή 0,018 για το 2020. Η συνολική πορεία της τιμής του μέσου όρου που φθίνει στο βάθος της εξαετίας, εκφράζεται ως κάτι θετικό για τον κλάδο των τροφίμων αφού μειώνεται το βάρος για τις επιχειρήσεις όσον αφορά την κάλυψη των εξόδων.

Ρευστότητα

Γράφημα 4.5

Για το δείκτη Γενικής Ρευστότητας βλέπουμε πως οι μέσοι όροι των τιμών διανύουν αυξητική πορεία και από το 2017 και έπειτα ξεπερνούν την τιμή 2 που θεωρείται ιδανική για τον εν λόγω δείκτη και συνεπώς ο δείκτης κυμαίνεται σε επιθυμητά επίπεδα. Μάλιστα η μεγαλύτερη τιμή του δείκτη διακρίνεται για το έτος 2020 με τιμή 2,84.

Ο δείκτης Άμεσης Ρευστότητας βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα ($>1,4$) για όλα τα εξεταζόμενα έτη. Όπως και στο δείκτη Γενικής Ρευστότητας, έτσι και σε αυτήν την περίπτωση, παρουσιάζεται σταθερή άνοδος για τιμές. Η μεγαλύτερη τιμή ανήκει στο έτος 2020 όπου φτάνει στο 2,172.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Πολυκριτήρια μέθοδος PROMETHEE II

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο χρησιμοποιήθηκε η πολυκριτήρια μέθοδος PROMETHEE II με σκοπό την κατάταξη των εταιρειών με βάση δεδομένων τις τιμές των δεικτών που υπολογίστηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο. Η μέθοδος της PROMETHEE II αποτελεί μια μεθοδολογική προσέγγιση αξιολόγησης και ιεράρχησης επενδυτικών έργων και προτιμάται καθώς επιτρέπει τη σύνθεση πολλαπλών κριτηρίων παρουσιάζοντας με ορθότερο τρόπο την αξιολόγηση και την κατάταξη των εταιρειών.

5.1 Θεωρητικό υπόβαθρο μεθόδου PROMETHEE II

Οι μέθοδοι πολυκριτήριας ανάλυσης Preference Ranking Optimization METHod for Enrichment Evaluation (PROMETHEE) των Brans, Mareschal and Vincke (1986), ανήκουν στην οικογένεια των μεθόδων υπεροχής αλλά λόγω της απουσίας βέτο, παραμένουν έξω από τη λογική των μη αντισταθμιστικών μεθόδων τύπου ELECTRE.

Οι μέθοδοι υπεροχής, η θεωρία των οποίων αναπτύχθηκε από τον Roy (1968, 1991, 1996), αναπτύσσουν ένα μεθοδολογικό πλαίσιο που επιτρέπει την πραγματοποίηση διμερών συγκρίσεων μεταξύ των εναλλακτικών. Οι PROMETHEE I και II χαρακτηρίζονται ως μέθοδοι διμερούς σύγκρισης των εναλλακτικών.

Η σχέση υπεροχής συμβολίζεται με το γράμμα S και εκφράζουμε ότι μία δράση a είναι τουλάχιστον εξίσου καλή με τη b με την σχέση:

$$aSb, \forall (a,b) \in A, \text{ όπου } A \text{ το σύνολο δράσεων.}$$

Η σχέση υπεροχής εμπεριέχει τη σχέση της ισχυρής προτίμησης (P), τη σχέση της ασθενούς προτίμησης (Q) και την σχέση αδιαφορίας (I). Ο ισχυρισμός αυτός εκφράζεται και με την παρακάτω σχέση:

$$S=P \cup Q \cup I$$

Για τις σχέσεις αυτές ισχύουν τα παρακάτω:

«Η a προτιμάται από τη b»: $aPb \Leftrightarrow aSb$ και bSa

«Η a είναι αδιάφορη της b»: $aIb \Leftrightarrow aSb \text{ και } bSa$

«Η a δεν συγκρίνεται με τη b»: $aRb \Leftrightarrow a\$b \text{ και } b\a

Λέμε ακόμα ότι η a υπερτερεί b όταν η a έχει τουλάχιστον καλύτερες αξιολογήσεις από την b και ότι η a υπερτερεί της b όταν η a έχει τουλάχιστον καλύτερες αξιολογήσεις από την b στην πλειονότητα των κριτηρίων και στα κριτήρια που υπερτερεί η b οι διαφορές είναι μικρές. Οι μέθοδοι PROMETHEE I και II βρίσκουν πολύ συχνή εφαρμογή καθώς ο τρόπος επίλυσης ενός πολυκριτηρίου προβλήματος μέσω αυτών, θεωρείται προσπελάσιμος ως προς την αντίληψη και την διαδικασία. Οι τρεις κύριες αρχές που διαχωρίζουν τις μεθόδους PROMETHEE σε σχέση με τις υπόλοιπες της ίδιας κατηγορίας (ELECTRE) είναι: α) επέκταση στην έννοια των κριτηρίων, (προτείνονται νέες συναρτήσεις κριτηρίων, όπως κριτήριο τελείως αυστηρό (αυστηρή προτίμηση), κριτήριο αυστηρό αλλά με περιοχή αδιαφορίας, κριτήριο με γραμμική προτίμηση κ.α.) β) εκτιμώμενη σχέση υπεροχής (είναι λιγότερο ευαίσθητη σε μικρές τροποποιήσεις και κατά συνέπεια, είναι εύκολη η ερμηνεία της) και γ) εκμετάλλευση της σχέσης υπεροχής (όταν οι εναλλακτικές λύσεις πρέπει να ταξινομηθούν από την καλύτερη προς τη χειρότερη)

Μεθοδολογικό πλαίσιο

Η μέθοδος PROMETHEE περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

1. Υπολογισμός βαρών κριτηρίων

Για τον υπολογισμό των βαρών υπάρχουν οι εξής περιπτώσεις:

- i) είτε παίρνουμε τις τιμές έτοιμες από τον αποφασίζοντα
- ii) είτε θέτουμε όλα τα βάρη ισάξια μεταξύ τους
- iii) είτε διαλέγουμε μια ξεχωριστή διαδικασία για υπολογισμό και απόδοση βαρύτητας στα κριτήρια.

Για τα βάρη ισχύει πάντα ο περιορισμός:

$$\sum_{j=1}^n w_j = 1$$

όπου w_j το βάρος του j -οστού κριτηρίου.

2. Υπολογισμός συνάρτησης προτίμησης

Η PROMETHEE χρησιμοποιεί την έννοια του γενικευμένου κριτηρίου με σκοπό την μοντελοποίηση την αξία που αποδίδει ο αποφασίζοντας στο εύρος της διαφοράς $g_j(a) - g_j(b)$, στο κριτήριο j για το ζεύγος δράσεων (a, b) . Αυτό γίνεται μέσω της συνάρτησης προτίμησης:

$$P_j(a, b) = F_j[d_j(a, b)] \quad \forall (a, b) \in A \quad (2)$$

Όπου:

- $d_j(a, b) = g_j(a) - g_j(b)$
- $0 \leq P_j(a, b) \leq 1$
- $P_j(a, b) = 0$, όταν $g_j(a) - g_j(b) \leq 0$

Στην περίπτωση όπου $g_j(a) - g_j(b) > 0$ επιλογή συνάρτησης $\delta > 0$

Για τον σαφή καθορισμό της μορφής της συνάρτησης προτίμησης, χρησιμοποιούνται έξι γενικευμένα κριτήρια, τα οποία καλύπτουν στις περισσότερες πρακτικές περιπτώσεις τον τρόπο με τον οποίο εκφράζει τις προτιμήσεις του ο αποφασίζων.

1. Κοινό κριτήριο (Usual)

$$P(d) = \begin{cases} 0, & d \leq 0 \\ 1, & d > 0 \end{cases}$$

2. Κριτήριο U-καμπύλης

$$P(d) = \begin{cases} 0, & d \leq q \\ 1, & d > q \end{cases}$$

3. Κριτήριο V-καμπύλης (V-shape)

$$P(d) = \begin{cases} 0, & d \leq 0 \\ \frac{d}{p}, & 0 \leq d \leq p \\ 1, & d > p \end{cases}$$

4. Κριτήριο επιπέδων (level)

$$P(d) = \begin{cases} 0, & d \leq q \\ \frac{1}{2}, & q \leq d \leq p \\ 1, & d > p \end{cases}$$

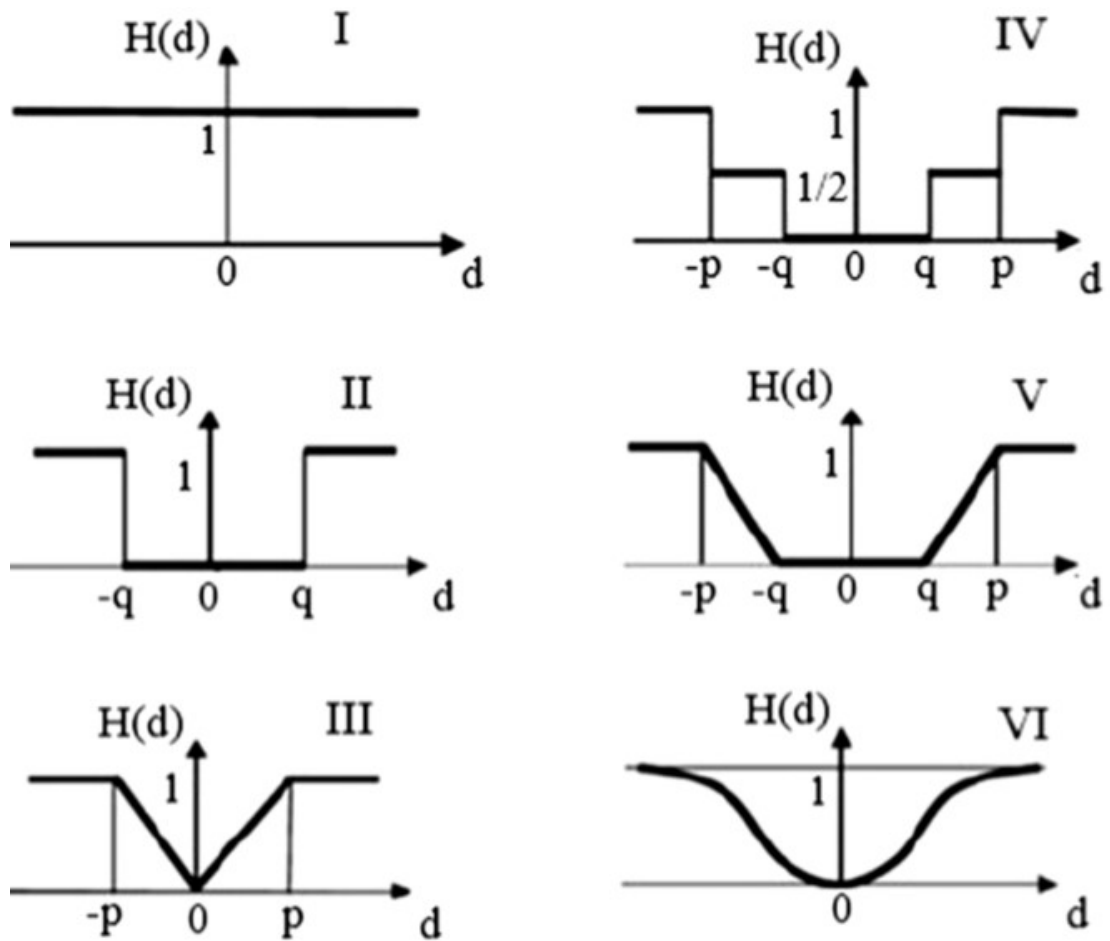
5. Κριτήριο V-καμπύλης με κατώφλι αδιαφορίας (Linear)

$$P(d) = \begin{cases} 0, & d \leq q \\ \frac{d - q}{p - q}, & q \leq d \leq p \\ 1, & d > p \end{cases}$$

6. Κριτήριο Gauss

$$P(d) = \begin{cases} 0, & d \leq 0 \\ 1 - e^{\frac{-d^2}{2s^2}}, & d > 0 \end{cases}$$

Συγκεντρωτικά τα έξι κριτήρια απεικονίζονται γραφικά παρακάτω:

Τύποι Κριτηρίων (Brans and Vincke, 1985)

3. Υπολογισμός του πολυκριτηρίου δείκτη προτίμησης

Ο δείκτης αυτός εκφράζει τον βαθμό ολικής προτίμησης της a έναντι της b . Για κάθε ζεύγος δράσεων (a,b) ισχύει η παρακάτω σχέση:

$$(a, b) = \sum_{j=1}^n w_j P_j(a, b)$$

Όπου: w_j : βάρος j -οστού κριτηρίου

$P_j(a,b)$: Αποτέλεσμα συνάρτησης προτίμησης για το j -οστό κριτήριο μεταξύ των δράσεων a, b

4. Υπολογισμός ροών υπεροχής

Για n εναλλακτικές:

- Θετική ροή (positive outranking flow)

Η αλλιώς η ροή εξόδου, δείχνει την υπεροχή της εναλλακτικής a ως προς όλες τις υπόλοιπες μέσω της παρακάτω σχέσης:

$$\varphi^+(a) = \frac{1}{n-1} \sum_{x \in A} \pi(a, x)$$

- Αρνητική ροή (negative outranking flow)

Η αλλιώς η ροή εισόδου, δείχνει την υπεροχή όλων των υπόλοιπων εναλλακτικών έναντι της a μέσω της παρακάτω σχέσης:

$$\varphi^-(a) = \frac{1}{n-1} \sum_{x \in A} \pi(x, a)$$

- Καθαρή ροή (net outranking flow)

Αποτελεί ένα συνολικό μέγεθος αξιολόγησης της εναλλακτικής a έναντι όλων των υπολοίπων και εκφράζεται μέσω της παρακάτω σχέσης:

$$\varphi(a) = \varphi(a)^+ - \varphi(a)^-$$

5. Κατάταξη

- Μερική κατάταξη των δράσεων μέσω PROMETHEE I

Πλήρης κατάταξη (Z_1) ως προς τις θετικές ροές (όσο μεγαλύτερη τόσο πιο ψηλά στην κατάταξη)

Πλήρης κατάταξη (Z_2) ως προς τις αρνητικές ροές (όσο μικρότερη τόσο πιο ψηλά στην κατάταξη)

- Πλήρης κατάταξη των δράσεων μέσω PROMETHEE II

Πλήρης κατάταξη ($Z=Z_1 \cap Z_2$) ως προς τις καθαρές ροές (όσο μεγαλύτερη τόσο πιο ψηλά στην κατάταξη)

5.2 Εξαγωγή αποτελεσμάτων της μεθόδου PROMETHEE II

Στους παρακάτω πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα που προέκυψαν με την χρήση της πολυκριτήριας μεθόδου PROMETHEE II για το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα 2015–2020. Για τη χρήση της μεθόδου χρησιμοποιήθηκαν 12 από τους 16 δείκτες της ανάλυσης του προηγούμενου κεφαλαίου, με στόχο την καλύτερη εξαγωγή των αποτελεσμάτων και των ασφαλέστερων συμπερασμάτων. Λήφθηκε υπόψιν η στήλη με τα αποτελέσματα των ολικών ροών (παρουσιάζονται στον πρώτο πίνακα) και εν συνεχεία όσο μεγαλύτερη είναι η βαθμολογία μιας εταιρείας τόσο υψηλότερα τοποθετείται στη κλίμακα κατάταξης (παρουσιάζονται στο δεύτερο πίνακα).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΛΙΚΩΝ ΡΟΩΝ

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ	-0,0916	-0,1107	-0,2537	-0,1616	-0,1976	-0,1945
ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ	0,0150	0,2514	0,0209	0,0714	0,0417	0,1474
ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ	-0,2321	-0,2093	-0,3289	-0,1961	-0,1684	-0,1260
ΚΡΙ ΚΡΙ	0,1493	0,2888	0,2096	0,3421	0,3417	0,3439
ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ	-0,1165	-0,0605	-0,0874	-0,0572	-0,0896	-0,0294
ΝΙΚΑΣ	-0,6369	-0,5723	0,1859	-0,3313	-0,1993	-0,1077
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ	-0,2672	-0,1669	-0,2687	-0,2098	-0,2330	-0,4466
ΕΙ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	0,1899	0,2213	0,1637	0,2230	0,1680	0,2588
ΦΟΥΡΝΟΙ ΒΕΝΕΤΗ	0,3940	0,3282	0,2278	0,3064	0,1148	-0,1498
ΝΕΟΓΑΛ	0,2329	0,2356	0,2209	0,2991	0,2061	0,3051
ΦΑΓΕ	0,2913	-0,0318	0,1726	0,0426	-0,0148	0,1272
TSAKIRIS	0,2610	0,0941	0,1773	0,1421	0,0613	0,1097

ΚΟΛΙΟΣ	-0,0598	0,0123	-0,1556	-0,0768	-0,0308	-
CRETA FARMS	-0,1295	-0,2802	-0,2843	-0,3939	-	-0,2381

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ	9	10	11	10	11	11
ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ	7	3	8	6	6	4
ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ	12	12	14	11	10	9
ΚΡΙ ΚΡΙ	6	2	3	1	1	1
ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ	10	9	9	8	9	7
ΝΙΚΑΣ	14	14	4	13	12	8
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ	13	11	12	12	13	13
ΕΙ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	5	5	7	4	3	3
ΦΟΥΡΝΟΙ ΒΕΝΕΤΗ	1	1	1	2	4	10
ΝΕΟΓΑΛ	4	4	2	3	2	2
ΦΑΓΕ	2	8	6	7	7	5
TSAKIRIS	3	6	5	5	5	6
ΚΟΛΙΟΣ	8	7	10	9	8	-
CRETA FARMS	11	13	13	14	-	12

Η κατάταξη δηλαδή βασίζεται στο σκορ που συγκέντρωσε η κάθε εταιρεία στο πρόγραμμα της PROMETHEE II. Σε κάθε περίπτωση η PROMETHEE II κατατάσσει

τις εναλλακτικές δραστηριότητες (επιχειρήσεις), βάσει μιας σύγκρισης που πραγματοποιείται μεταξύ τους, λαμβάνοντας, συγχρόνως υπόψη όλα τα κριτήρια. Κατάταξη των εναλλακτικών στις τελευταίες θέσεις δεν σημαίνει απαραίτητα ότι αντιμετωπίζουν προβλήματα, αφού ο σκοπός δεν είναι η αξιολόγηση για τον διαχωρισμό τους σε καλές και κακές, αλλά η κατάταξή τους βάσει μιας σύγκρισης που πραγματοποιείται μεταξύ τους, λαμβάνοντας συγχρόνως όλα τα κριτήρια.

Με τη συγκεκριμένη μέθοδο πολυκριτήριας ανάλυσης (PROMETHEE II) μπορούμε να κατατάξουμε τις δεκατέσσερις εξεταζόμενες εταιρείες τροφίμων με βάση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που προσδώσαμε στο πρόγραμμα. Συνεπώς, με τα αποτελέσματα ολικών ροών που λαμβάνουμε, συγκρίνουμε τις επιχειρήσεις μεταξύ τους ανά έτος στο διάστημα 2015-2020.

Για το πρώτο έτος της ανάλυσής μας (2015), βλέπουμε πως την 1^η θέση καταλαμβάνουν οι Φούρνοι Βενέτη και ακολουθούν στις υπόλοιπες θέσεις της κορυφής οι εταιρείες ΦΑΓΕ και TSAKIRIS. Στις τελευταίες θέσεις βρίσκονται οι επιχειρήσεις Καραμολέγκος, Κυλινδρόμυλοι Σαραντόπουλος και ΝΙΚΑΣ.

Για το επόμενο έτος της ανάλυσής μας, διακρίνουμε ότι στην κορυφή παραμένουν οι Φούρνοι Βενέτη, ενώ έχουμε σημαντική αύξηση για την εταιρεία KPI KPI αφού από την 6^η θέση του 2015, αναρριχάται στην 2^η θέση όπως και για την επιχείρηση ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ που από την 7^η θέση του 2015, καταλαμβάνει την 3^η θέση για το έτος 2016. Όσον αφορά τις εταιρείες ΦΑΓΕ και TSAKIRIS, εμφανίζουν μεγάλη πτώση από τις θέσεις 2^η και 3^η στις θέσεις 8^η και 6^η αντίστοιχα. Αυτό οφείλεται στην αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Για το 2017 η 1^η θέση ανήκει για άλλη μια χρονιά της ανάλυσης μας στην επιχείρηση των Φούρνων Βενέτη αποδεικνύοντας τη μεθοδικότητα και τη σταθερότητα της δουλειάς τους. Αξιοσημείωτη είναι η εντυπωσιακή άνοδος της εταιρείας ΝΙΚΑΣ παρά το γεγονός ότι τα προηγούμενα δύο έτη (2015, 2016) βρισκόταν στην τελευταία θέση της σχετικής λίστας. Για το έτος 2017 καταλαμβάνει την 4^η θέση της σχετικής λίστας. Αυτό αποδεικνύει ότι η ΝΙΚΑΣ μπορεί πλέον να καλύψει τις τρέχουσες υποχρεώσεις της σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό. Στα υψηλά στρώματα της κατάταξης παραμένουν η εταιρεία KPI KPI (2^η θέση) καθώς και η εταιρεία ΝΕΟΓΑΛ (3^η θέση).. Τέλος, σημαντική κάθοδο παρουσιάζει η επιχείρηση των Μύλων Κεπένου, που πέφτει στην 8^η θέση μετά την 3^η θέση που είχε αναρριχηθεί για το 2016.

Το επόμενο έτος (2018), η εταιρεία ΝΙΚΑΣ επιστρέφει στα χαμηλά στρώματα και συγκεκριμένα στην 13^η θέση. Την 1^η θέση καταλαμβάνει η επιχείρηση KPI KPI κάτι που είναι λογικό γιατί παρουσιάζει μεγάλη αύξηση στους δείκτες Βιομηχανική Αποδοτικότητα και Άμεση Ρευστότητα αντίστοιχα. Για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις δε διακρίνουμε μεγάλες διακυμάνσεις στις θέσεις τις οποίες καταλαμβάνουν.

Το 2019, στην 1^η θέση βρίσκεται και πάλι η επιχείρηση KPI KPI με το δείκτη βιομηχανικής αποδοτικότητας, μάλιστα, να λαμβάνει τη μεγαλύτερή του τιμή στο βάθος της εξαετίας για την εταιρεία. Οι Φούρνοι Βενέτη συνεχίζουν την πτωτική τους

πορεία αφού τοποθετούνται στην 4^η θέση μετά τις τρεις συνεχόμενες πρωτιές των ετών 2015-2017 αλλά και την κατάληψη της δεύτερης θέσης για το έτος 2018. Αυτή η μικρή αλλά αισθητή πτώση έχει εξήγηση αφού διακρίνουμε πως οι δείκτες Βιομηχανικής Αποδοτικότητας και Άμεσης Ρευστότητας παρουσιάζουν μείωση συγκριτικά με τα υπόλοιπα χρόνια. Για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις παρατηρείται σταθερότητα στην κατάταξη χωρίς μεγάλες εναλλαγές στις θέσεις τους.

Για την τελευταία χρονιά ανάλυσης, βλέπουμε ότι στην πρώτη τριάδα έχει σταθεροποιηθεί η κατάσταση των εταιρειών αφού όπως και το 2019 έτσι και το 2020 στην κορυφή βρίσκονται οι επιχειρήσεις KPI KPI, ΝΕΟΓΑΛ και ΕΙ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ αντίστοιχα. Ακόμα παρατηρούμε πως ο μη ικανοποιητικός βαθμός κάλυψης των συνολικών υποχρεώσεων των εταιρειών ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ, Creta Farms και Κυλινδρόμυλοι Σαραντόπουλος από τις συνολικές τους περιουσίες τις εγκαθιστά για ακόμη μία χρονιά στις τελευταίες θέσεις της σχετικής κατάταξης. Η σημαντική διαφοροποίηση αφορά τους Φούρνους Βενέτη που ενώ όλα τα προηγούμενα χρόνια καταλάμβαναν τις θέσεις της κορυφής στην κατάταξη, βυθίζονται στην 10^η θέση για το 2020. Το συγκεκριμένο φαινόμενο εξηγείται απόλυτα αν παρατηρήσουμε ότι οι δείκτες Βιομηχανικής Αποδοτικότητας και Άμεσης Ρευστότητας σημειώνουν τη χαμηλότερη επίδοση στα έξι έτη της ανάλυσης μας, κάτι που σημαίνει ότι η επιχείρηση δεν καταφέρνει στην τρέχουσα δραστηριότητά της να παράγει αρκετά κέρδη με τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Συμπεράσματα

Συμπερασματικά, η ελληνική βιομηχανία τροφίμων αποτελεί σταθερά έναν τους πιο κομβικούς κλάδους της ελληνικής μεταποίησης. Συνεπώς γίνεται εύκολα κατανοητό πως οι εξελίξεις γύρω από το συγκεκριμένο κλάδο επηρεάζουν σε πολύ μεγάλο ποσοστό το σύνολο της ελληνικής παραγωγής, αφού ακόμα και σε περιόδους κρίσης και ύφεσης, η βιομηχανία τροφίμων έχει διατηρήσει τις προϋποθέσεις ώστε να αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο στην ελληνική οικονομία.

Στο τελικό κεφάλαιο περιγράφονται τα συμπεράσματα της εργασίας που λαμβάνονται μέσα από την χρηματοοικονομική ανάλυση που έγινε με τη βοήθεια της χρήσης των δεικτών αλλά και μέσα από τη διαδικασία εφαρμογής της μεθόδου PROMETHEE II για το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα 2015-2020.

Η επιλογή των εταιρειών τροφίμων προς ανάλυση έγινε με βάση τα κριτήρια εισηγμένων εταιρειών στο Ελληνικό Χρηματιστήριο Αθηνών και των πολύ μεγάλων επιχειρήσεων. Για την εξαγωγή των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκε η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων με τη χρήση αριθμοδεικτών όπου επιλέχθηκαν συγκεκριμένοι αριθμοδείκτες από τις βασικές κατηγορίες αποδοτικότητας, επίδοσης διαχείρισης και φερεγγυότητας.

Σε γενικές γραμμές με βάση την ανάλυσή μας μπορεί να γίνει αντιληπτό ότι οι επιχειρήσεις ανεξάρτητα αν αυτές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή όχι, έχουν επηρεαστεί από την οικονομική κρίση που βίωσε η χώρα μας και προσπαθούν να ανακάμψουν. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι οι δείκτες αποδοτικότητας για όλες σχεδόν τις εταιρείες παρουσιάζουν μέτριες τιμές (λίγο πάνω από το 0) ή ακόμη και αρνητικές σε κάποιες περιπτώσεις. Αυτό σημαίνει ότι οριακά είναι σε θέση να αξιοποιούν αποτελεσματικά τα συνολικά τους κεφάλαια σημειώνοντας κέρδος. Για τους δείκτες επίδοσης διαχείρισης βλέπουμε ότι σε γενικότερο πλαίσιο κρίνονται ικανοποιητικοί καθώς η πλειοψηφία των επιχειρήσεων βρίσκεται σε θέση να εξοφλεί τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Ακόμα, με βάση τα στοιχεία που λαμβάνουμε από το δείκτη σημασίας χρηματοοικονομικών εξόδων συμπεραίνουμε πως οι πωλήσεις μπορούν να χρησιμοποιούνται για να καλύψουν τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εκάστοτε επιχείρησης. Τέλος, για τους δείκτες φερεγγυότητας οι εταιρείες που εξετάσαμε κυμαίνονται σε ικανοποιητικά επίπεδα με κάποιες σημειώνουν καλύτερες επιδόσεις και άλλες λιγότερο καλές. Θετικές τιμές παρουσιάζονται σε γενικές γραμμές σε ότι αφορά του δείκτες ρευστότητας (Γενικής και Άμεσης). Οι εταιρείες που αντιμετωπίζουν προβλήματα ρευστότητας, είναι αυτές που συνήθως έχουν συνάψει περισσότερα μακροπρόθεσμα δάνεια.

Επιπλέον, η εικόνα που πήραμε για τις επιχειρήσεις χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία της PROMETHEE II για το χρονικό διάστημα 2015-2020 είναι η εξής:

Οι εταιρείες που καταλαμβάνουν τις υψηλές θέσεις για συνεχόμενα έτη μπορούν να χαρακτηριστούν από υψηλή ρευστότητα και σημαντική αποδοτικότητα. Ενώ, εταιρείες που βρίσκονται σταθερά στις τελευταίες θέσεις της σχετικής λίστας χαρακτηρίζονται από χαμηλή ρευστότητα και προβλήματα όσον αφορά τα κέρδη τους και συνεπώς την αποδοτικότητά τους. Στις κερδοφόρες εταιρείες με τις συνεχόμενες παρουσίες στις υψηλές θέσεις της κατάταξης βρίσκονται οι Φούρνοι Βενέτη, η KPI KPI και η ΝΕΟΓΑΛ. Στην λίστα με τις λιγότερο κερδοφόρες εταιρείες βρίσκονται η ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ, οι Κυλινδρόμυλοι Σαραντόπουλος και η CRETA FARMS που καταλαμβάνουν χαμηλές θέσεις στην κατάταξη καθόλη τη διάρκεια της εξαετίας.

Βιβλιογραφία

Αλίου Σονίλα – Στυλιανοπούλου Αικατερίνη, (2015), «*Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων: Η χρησιμότητα της σαν εργαλείο στα χέρια ενός δυνητικού επενδυτή*» Σχολή Οικονομίας και Διοίκησης – Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Δυτικής Ελλάδος

Γιαλοψός Λουκάς, (2019), «Αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και μελέτη του κλάδου της ελληνικής οινοποιίας», Σχολή Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης, Πολυτεχνείο Κρήτης

Γρηγοράκος Δημήτριος (2019), «*Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Επιχειρήσεων*», Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Δερμιτζάκη Καλλιόπη, (2019), «*Δείκτες Χρηματοοικονομικής Βιωσιμότητας στις Διεθνείς Επιχειρήσεις*», Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Δούκας Χ, Ψάρρας Ι, «*Η μέθοδος PROMETHEE*» Διαθέσιμο: <https://academics.epu.ntua.gr/sites/default/files/2020-10/%CE%A0%CE%A3%CE%A5%CE%91%20-%20%CE%A32.%20%CE%95%CE%BD%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1%202.pdf>

Ζοπουνίδης Κωνσταντίνος, (2013), «*Βασικές Αρχές Χρηματοοικονομικού Μάνατζμεντ*», 1η Έκδοση Κλειδάριθμος

Ζοπουνίδης Κωνσταντίνος, (Μάρτιος 2021), «*Τα κριτήρια ESG έχουν αντίκτυπο στον Πιστωτικό Κίνδυνο;*» Διαθέσιμο: <https://www.naftemporiki.gr/story/1700210/takritiria-esg-exoun-antiktupo-ston-pistotiko-kinduno>

Ζοπουνίδης Κωνσταντίνος, (Ιούνιος 2020), «*Πώς εκτιμάται η αποδοτικότητα μιας επιχείρησης;*» Διαθέσιμο: <https://m.naftemporiki.gr/story/1603575>

ΙΟΒΕ (Απρίλιος 2021) «*Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών*», 16^η έκδοση Αθήνα

Μπιντέλας Αναστάσιος, (2019), «*Χρηματοοικονομική ανάλυση και συγκριτική αξιολόγηση της εγχώριας ακτοπλοϊκής ναυτιλίας*», Σχολή Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης, Πολυτεχνείο Κρήτης

ΤΟ ΒΗΜΑ (Νοέμβριος 2008), «*Οι 10 σημαντικότεροι χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες*» Διαθέσιμο: <https://www.tovima.gr/2008/11/24/archive/oi-10-simantikoterai-xrimatooikonomikoi-arithmodeiktes/>

Business Daily, (Ιούνιος 2021), «*Αρχίζει η εποχή της «νέας» Creta Farms, άλλαξε όνομα η παλιά εταιρεία*»

Διαθέσιμο: https://www.businessdaily.gr/epiheiriseis/44933_arhizei-i-epohi-tis-neas-creta-farms-allaxe-onoma-i-palia-etaireia

Economy.gr, (Μάιος 2018), «Οι έξι πιο κερδοφόρες ελληνικές επιχειρήσεις τροφίμων»
Διαθέσιμο: <http://www.economy365.gr/article/77553/oi-exi-pio-kerdofores-ellinikes-epiheiriseis-trofimon>

Logic Economy (Ιούνιος 2021), «Κεφάλαιο Κίνησης. Σημαντικός ο ρόλος του στην ανάπτυξη των Επιχειρήσεων»

Διαθέσιμο:

<https://logecon.gr/2021/06/13/%CE%BA%CE%B5%CF%86%CE%AC%CE%BB%CE%B1%CE%B9%CE%BF-%CE%BA%CE%AF%CE%BD%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82-%CF%80%CF%8C%CF%83%CE%BF-%CF%83%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CE%B5%CE%AF%CE%BD/>

Specisoft (Οκτώβριος 2020), «Ερμηνεία – Υπολογισμός δεικτών Πευστότητας»
Διαθέσιμο: <https://www.specisoft.gr/ermineia-ypologismos-deikton-refstotitas/>

CRETA FARMS, «Ιστορική αναδρομή» Διαθέσιμο: <https://www.cretafarms.gr/>

JP Branks. (1986), «How to select and how to rank projects: The Promethee method»
Διαθέσιμο: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/0377221786900445>

M Kadziński, K Ciomek, (2016), «Integrated framework for preference modeling and robustness analysis for outranking-based multiple criteria sorting with ELECTRE and PROMETHEE»
Διαθέσιμο: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0020025516301414>

TSAKIRIS CHIPS, «Ιστορική αναδρομή – Οικονομικά στοιχεία» Διαθέσιμο: <http://www.tsakirischips.gr/portfolio-posts/>

ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ, «Ιστορική αναδρομή» Διαθέσιμο: <https://evrofarma.gr/>

ΕΙ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, «Ιστορική αναδρομή – Οικονομικά στοιχεία» Διαθέσιμο: <https://papadopoulos.gr/>

Ελληνικό Χρηματιστήριο Αθηνών, «Οικονομικά στοιχεία εισηγμένων εταιρειών»
Διαθέσιμο: <https://www.athexgroup.gr/el/web/guest/companies-map/-/cmap/s/45102020/2>

ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ ΑΕ, «Ιστορική αναδρομή» Διαθέσιμο: <https://karamolegos-bkr.gr/>

ΚΟΛΙΟΣ, «Ιστορική αναδρομή – Οικονομικά στοιχεία» Διαθέσιμο: <https://www.kolios.gr/el/>

ΚΡΙ ΚΡΙ, «Ιστορική αναδρομή» Διαθέσιμο: <https://www.krikri.gr/>

ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ, «Ιστορική αναδρομή» Διαθέσιμο: <https://ksarantopoulos.gr/>

ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ, «Ιστορική αναδρομή» Διαθέσιμο: <https://kepenos.gr/el/>

ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ, «Ιστορική αναδρομή» Διαθέσιμο: <https://www.loulismills.gr/>

ΝΕΟΓΑΛ, «Ιστορική αναδρομή – Οικονομικά στοιχεία» Διαθέσιμο: <https://neogal.gr/>

ΝΙΚΑΣ ΑΒΕΕ, «Ιστορική αναδρομή» Διαθέσιμο: <http://nikas.gr/>

ΦΑΓΕ ΑΕ, «Ιστορική αναδρομή – Οικονομικά στοιχεία» Διαθέσιμο: <https://gr.fage/>

ΦΟΥΡΝΟΙ ΒΕΝΕΤΗ, «Ιστορική αναδρομή – Οικονομικά στοιχεία» Διαθέσιμο: <https://fournosveneti.gr/>